DOCUMENT RESUME

ED 405 224 SO 022 128

TITLE	Social Studies: Level Two--Interaction. Teacher's Guide=Araling Panlipunan: Ikalawang Antas--Pakikisalamuha. Patnubay Ng Guro.
INSTITUTION	Berkeley Unified School District, Calif. Asian American Bilingual Center.; California State Univ., Los Angeles. National Dissemination and Assessment Center.
SPONS AGENCY	Department of Education, Washington, DC.
PUB DATE	81
NOTE	281p.; For related documents in the series, see SO 022 126-135; for the corresponding resource book, see SO 022 129.
PUB TYPE	Guides - Classroom Use - Teaching Guides (For Teacher) (052) -- Multilingual/Bilingual Materials (171)
LANGUAGE	English; Tagalog
EDRS PRICE	MF01/PC12 Plus Postage.
DESCRIPTORS	*Aesthetic Education; *Affective Behavior; *Bilingual Education; Concept Formation; *Cultural Interrelationships; *Curriculum Development; Elementary Education; Elementary School Curriculum; Filipino Americans; Grade 3; Grade 4; Individual Development; Instructional Materials; *Interdisciplinary Approach; Learning Activities; Resource Materials; Tagalog; Teaching Guides; Thematic Approach

ABSTRACT

This Pilipino teacher's guide is part of Berkeley, California Unified School District Asian American Bilingual Center's interest in fostering the total growth of the child. To facilitate that growth, the Center has selected an interdisciplinary approach to curriculum development. Social studies themes and concepts provide the framework within which all the subject areas, including mathematics, reading and language arts, fine arts, and science, are organized. The four social studies themes are child, family, community, and natural environment. The themes reappear and expand through the curriculum from one text to the next and correspond with the concepts of identity, needs and interaction. Level Two is designed for children in grades three and four. Each level develops one or more apsect oa a theme as the child moves from simple to complex ideas and from understanding of self to understanding of society. Unit 1 of the document, entitled "The Arts," examines the arts as a means of communication, as comprising many forms, and as an integral part of daily life. Unit 2, "Thoughts and Feelings," explains that interaction requires decision making and problem solving that may involve desirable and undesirable options, and may implicate thoughts and feelings. The document includes an introduction, notes to the teacher, and a resource guide. (SG)

ED 405 224

SO 022 128

INTERACTION
PAKIKISALAMUHA

U.S. DEPARTMENT OF EDUCATION
Office of Educational Research and Improvement
EDUCATIONAL RESOURCES INFORMATION CENTER (ERIC)
This document has been reproduced as received from the person or organization originating it.
☐ Minor changes have been made to improve reproduction quality.
• Points of view or opinions stated in this document do not necessarily represent official OERI position or policy.

Teacher's Guide

PATNUBAY NG GURO

Social Studies
ARALING PANLIPUNAN

BEST COPY AVAILABLE

Asian American Bilingual Center

CLEAR MATERIALS LIBRARY

INTERACTION
PAKIKISALAMUHA

Social Studies
ARALING PANLIPUNAN

Teacher's Guide

PATNUBAY NG GURO

Asian American Bilingual Center

EVALUATION, DISSEMINATION AND ASSESSMENT CENTER

This publication was supported in whole or part by the U.S. Department of Education, but any opinions expressed herein do not necessarily reflect department policy, and no official endorsement by the department should be inferred.

© 1981 Berkeley Unified School District

AN EDAC-LA PUBLICATION

Published and distributed by
Evaluation, Dissemination and
Assessment Center
California State University, Los Angeles
Los Angeles, CA 90032

Table of Contents

Pambungad iv

Mga Tala para sa Guro viii

YUNIT 1: MGA SINING

Pang-isipang Pahayag I: 4
Ang mga sining ay isang paraan ng pakikipagtalastasan.

Pang-isipang Pahayag II: 30
Ang mga sining ay may iba't ibang anyo.

Pang-isipang Pahayag III: 66
Ang sining ay isang mahalagang aspekto ng bawat kultura.

Pang-isipang Pahayag IV: 94
Bahagi ng buhay-buhay ang mga sining.

YUNIT 2: MGA ISIPIN AT MGA DAMDAMIN

Pang-isipang Pahayag I: 120
Ang pakikisalamuha sa tao ay kadalasang nangangailangan ng paggawa ng mga pasiya at paglutas ng mga suliranin.

Pang-isipang Pahayag II: 120
Ang paggawa ng pasiya at paglutas ng mga suliranin ay kadalasang kinasasangkutan ng mga kanais-nais na pagpipilian, ng parehong kanais-nais at hindi kanais-nais na mga pagpipilian o mga hindi kanais-nais na pagpipilian lamang.

Pang-isipang Pahayag III: 120
Ang mga isipin o mga damdamin o ang dalawang ito ay kadalasang siyang tumitiyak kung paanong nagagawa ang mga pasiya at nalulutas ang mga suliranin.

Introduction v

Notes to the Teacher ix

UNIT 1: THE ARTS

Conceptual Statement I: 5
The arts are a means of communication.

Conceptual Statement II: 31
Art has various forms.

Conceptual Statement III: 67
Art is an important aspect of every culture.

Conceptual Statement IV: 95
The arts are an integral part of daily life.

UNIT 2: THOUGHTS AND FEELINGS

Conceptual Statement I: 121
Interaction among people often requires making decisions and solving problems.

Conceptual Statement II: 121
Making decisions and solving problems often involves desirable options only, both desirable and undesirable options, or undesirable options only.

Conceptual Statement III: 121
Thoughts and feelings or both often determine how decisions are made and problems are solved.

Pambungad

Ang kurikulum ng Dalwikang Sentro ng Asyano-Amerikano ay nagsisikap na pagyamanin ang pagsulong ng bata. Ang layuning ito ay nababatay sa paniniwala na ang pangkaisipang kalinangan ng bata ay hindi maihihiwalay sa kalinangang panlipunan, pandamdamin, at pangkatawan ng bata.

Upang mapadali ang pagsulong ng bata, ang Sentro ay pumili ng isang pamaraang interdisiplinaryo sa paglinang ng kurikulum. Kaya ang kurikulum ng Sentro ay pinagsama sa halip na hiwa-hiwalay sa mga tradisyonal na paksang larangan. Ang araling panlipunan ay napili upang maging buod ng kurikulum. Ang paksa at kaisipan ng araling panlipunan ang naging balangkas upang maitatag ang lahat ng larangan ng kapaksaan --matematika, sining ng wika/pagbasa, sining, at agham.

Ang apat na paksandiwa ng araling panlipunan ay: *Bata, Pamilya, Pamayanan,* at *Likas na Kapaligiran.* Ang mga paksandiwa ay lumilikaw, ang ibig sabihin, lumilitaw muli at lumalawak, sa kabuuan ng kurikulum mula sa isang antas hanggang sa susunod. Karagdagan nito, sa bawat baitang, isa o dalawang panig ng paksa ang binibigyang diin higit sa iba, habang ang bata ay unti-unting lumilipat mula sa payak hanggang sa masalimuot na kaisipan, at mula sa pag-unawa sa sarili hanggang sa pag-unawa sa lipunan.

Nakasama sa apat na paksandiwa ang mga kaisipang: *Pagkakakilanlan, Pangangailangan* at *Pakikisalamuha.*

Nakasama sa apat na paksandiwa ang mga kaisipang: *Pagkakakilanlan, Pangangailangan* at *Pakikisalamuha.*

Pagkakakilanlan

Mahalaga sa buhay ng bawat bata ang isang matatag at tiyak na pagtingin sa sarili. Ito ay mahalaga sa paglinang at pagsulong ng pangkaisipan, pandamdamin, panlipunan, at pangkatawang kakayahan ng bata. Ito ay nagmumula sa tiyak na pagkakilala ng bata sa kanyang pagiging isang taong bukod tangi, bilang isang miyembro ng kaniyang pamilya at pamayanan, at bilang isang kaanib sa kaniyang kultura at kasaysayan. Bunga nito ang paglinang ng isang batang may sariling pagpupunyagi, may kakayahang gumawa ng isang mariing impresiyon sa iba at sa kanyang kapaligiran sa isang malikhain, may pananagutan, at mabahalang gawi.

Pangangailangan

Ang isang batang may sariling-pangangasiwa ay maliwanag na napaghuhulo at nasusuri ang kanyang pangangailangan at kagustuhang pangkatawan, panlipunan, at pangkabuhayan. Sinasaliksik niya ang kanyang pantao at pampaligirang yaman at nasasanay siya sa paggamit nito upang matupad ang kanyang mga pangangailangan. Nalalaman ng bata kung paano nagtutulung-tulong ang mga tao at iba pang may buhay upang matupad ang mga pangangailangan ng bawat isa at makagawa nang mahusay sa ganoong tulung-tulong na pagsisikap.

Pakikisalamuha

Upang mabisang makibagay sa mga tao at sa kapaligiran, nakikilala ng bata ang pangangailangan at kahalagahan ng pagtutulungan. Nababatid at iginagalang ng bata ang kahalagahan, damdamin, at karapatan ng kapwa. Nauunawaan niya ang epekto sa kanya ng mga kapwa at ng mga sanhi sa kapaligiran. Bilang ganti, may epekto din siya sa kanila. Ang bata ay mapansinin at mapanuri sa kanyang mga pakikisalamuha. May katuwiran at kakusaan niyang hinaharap ang mga problema, salungatan, at pagbabago. Bihasa sa bigkasin at di-bigkasaing pagpapahayag, nauunawaan niya ang dahilan at epekto, at nanununungkulan at nagpapahalaga siya sa tulungan at sama-samang pagpapasiya. Ang mga kilos at pakikisalamuha ng bata ay naglalarawan ng kanyang pagtingin sa sarili bilang isang tao at isang kasapi ng pamayanan. Ipinahahayag nila ang kanyang kalinangan at kasaysayan. Kaya, makikita na tiyakang magkakaugnay ang *Pagkakakilanlan, Pangangailangan,* at *Pakikisalamuha.*

Introduction

The Asian American Bilingual Center curriculum attempts to foster the total growth of the child. This goal is based on the belief that the child's cognitive development is inseparable from the child's social, affective and psychomotor development.

In order to facilitate the child's total growth, the Center has selected an interdisciplinary approach to curriculum development. Thus the Center curriculum is integrated rather than segmented into traditional subject areas. Social studies has been selected as the core of the curriculum design. Social studies themes and concepts provide the framework within which all the subject areas—mathematics, reading/language arts, fine arts, and science—are organized.

The four social studies themes are: *Child, Family, Community,* and *Natural Environment.* These themes spiral, that is, reappear and expand, through the curriculum from one level to the next. At each level, one or more aspects of a theme are emphasized more than others as the child moves from simple to complex ideas and from the understanding of self to an understanding of society.

Correlated with the four themes are the concepts: *Identity, Needs,* and *Interaction.*

Identity

A strong and positive self-concept is a vital part of every child's life. It is integral to the development of the child's intellectual, emotional, social and physical capabilities. It stems from the child's confident recognition of his/her uniqueness as an individual, as a member of his/her family and community, and as a participant in his/her culture and history. It results in the development of a self-determining child, one who is increasingly able to make an impact on others and on the environment in a creative, responsible, and concerned manner.

Needs

A self-managing child clearly perceives and analyzes his/her physical, social and economic wants and needs. S/he explores and becomes skilled in the use of his/her human and environmental resources in order to fulfill those needs. The child is knowledgeable about how people and other living things must work together to fulfill one another's needs and operates competently in that cooperative effort.

Interaction

In order to function effectively with people and within the environment, the child recognizes the necessity and value of interdependence. The child is aware of and respects the values, feelings, and rights of others. S/he understands the impact made upon him/her by others and by factors in the environment, and in turn is able to make an impact on them. The child is perceptive and analytical in his/her interactions. S/he deals with problems, conflicts, and changes with reason and initiative. Skilled in verbal and non-verbal communication, the child understands cause and effect, and collective decision making. The child's actions and interactions reflect his/her concept of him/herself as an individual and as a member of the community. They express his/her culture and history. Thus, it can be seen that *Identity, Needs,* and *Interaction* are closely interwoven.

takdang-guhit ay damkulturalin na may Asyanó-Amerikanong diin. Upang maitatag ang inaasahang bunga sa bawat yunit, natatanging pansin ang ibinigay sa paglakip ng mga kasanayan sa paglilinaw at pagsusuri ng mga kahalgahan, damdamin, at saloobin.

Nakapakete sa tatlong kit ang bawat antas ng kurikulum ng Sentro. Apat na antas ng mga kagamitang pangkurikulum ang nilinang para sa mababang paaralan. Ang programa para sa Panimulang Antas ay binalangkas para sa mga bata sa prekindergarten at kindergarten. Ang programa para sa Unang Antas ay naangkop para sa mga bata sa una at ikalawang grado, ang programa sa Ikalawang Antas para sa ikatlo at ikaapat na grado, at ang programa sa Ikatlong Antas para sa ikalima at ikaanim na grado. Dala ng bawat kit ang isa sa mga kalakhang kaisipan ng Sentro: Kit ng Pagkakakilanlan, Kit ng Pangangailangan, at Kit ng Pakikisalamuha. Bawat kit ay naglalaman ng:

1. patnubay ng guro at hanguang aklat
2. hanbuk sa matematika ng guro
3. hanbuk sa sining ng wika
4. gawaing-aklat sa matematika
5. gawaing-aklat sa sining ng wika
6. batayang babasahin
7. tangkas ng mga plaskard
8. tangkas ng mga tsart
9. tangkas ng mga kuwentong-aklat

Bawat antas ng kurikulum ng Sentro, samakatuwid, ay binubuo ng mahigit sa tatlumpung produkto.

The content of the curriculum within the guidelines established above is multicultural with an Asian American emphasis. In establishing what the student is expected to learn in each unit, particular attention has been given to clarifying and analyzing values, feelings, and attitudes.

The Center's curriculum is packaged into three kits per level. Four levels of curriculum materials have been developed for the elementary grades. The Introductory Level program is designed for prekindergarten and kindergarten children. The Level One program is suitable for students in grades one and two, the Level Two program for grades three and four, and the Level Three program for grades five and six. Each kit carries the name of one of the Center's major concepts: Identity Kit, Needs Kit, and Interaction Kit. In general, each kit contains:

1. a teacher's guide and resource book
2. a teacher's math handbook
3. a teacher's language arts handbook
4. a student math workbook
5. a student language arts workbook
6. a basal reader
7. a set of flashcards
8. a set of charts
9. a set of storybooks

Each level of the Center's curriculum, therefore, consists of more than thirty products.

Mga Tala para sa Guro

Ang pinagsama-samang kurikulum ng Dalwikang Sentro ng Asyano-Amerikano ay naglalaman ng tatlong bahagi: matematika, mga sining ng wika, at mga araling panlipunan. Kung ang interdisiplinaryong pampagkatutong kapaligiran ay ilalaan para sa mga mag-aaral, kinakailangang gamitin ng guro ang lahat na tatlong bahagi. Sa ganitong paraan lamang maituturo sa mga bata nang maugnayin at makabuluhan ang nilalaman, mga kaisipan, mga batayang kasanayan, at paglingang sa wika. Gayundin, ipinakete ng Sentro ang mga kagamitan sa isang paraang madaling maiaakma ng guro ang mga ito sa mga pansariling pangangailangan ng mga bata sa iba't ibang pampagtuturong pamamaraan.

Ang mga araling panlipunang bahagi ng kurikulum ay kinabibilangan ng mga kagamitan sa araling panlipunan, sining, at araling pangkapaligiran na nakapakete sa mga patnubay at hanguang aklat ng guro, mga kuwentong-aklat, at mga tsart. Tatlong kit—Pagkakakilanlan, Pangangailangan, at Pakikisalamuha—ay inilalaan para sa bawat antas ng kurikulum. Ang bawat kit ay naglalaman ng isang set ng mga kagamitang nakalista. Sa humigit-kumulang na tatlumpung minutong pagtuturo bawat araw, tatlumpung linggo ang kailangan upang matapos ang mga kagamitan sa tatlong kit, o mga sampung linggo sa bawat kit.

Ang Patnubay ng Guro at Hanguang Aklat

Ang Patnubay ng Guro at Hanguang Aklat ang bumubuo ng bahaging panlipunan. Ang mga yunit sa Ikalawang Antas ng Pakikisalamuha ng Patnubay ng Guro at Hanguang Aklat ay (I) Mga Sining, at (II) Mga Isipin at mga Damdamin. Ang bawat yunit ay mga limang linggo ang tagal.

Nahahati sa mga *pang-isipang pahayag* ang yunit ng Mga Sining. Ang mga pang-isipang pahayag ay paglalahat ng kaisipan at nilalamang diin ng kurikulum. Bawat pang-isipang pahayag ay may kasamang mga *pampagkatutong layunin* na nagbibigay ng lalong tiyak na kaalaman tungkol sa saklaw at pagkakasunud-sunod ng mga paksang napapaloob. Sa kabila nito, tinutulungan ng *mga gawain* sa silid-aralan ang mga pampagkatutong layunin. Sa bawat gawain, mga panggampaning layunin ang nagpapakilala ng mga kasanayang binibigyan ng diin. Binibigyang-diin ng mga *panggampaning layunin* sa Mga Sining ang mahusay na mga kakayahan sa motor, paningin, at pagkamalikhain. Isang talaan ng *mga kagamitang* kinakailangan sa mga gawain ang kasunod ng mga panggampaning layunin. Ang talang ito ay binagtas-sangguni sa mga *hanguang kagamitan* sa likod ng patnubay ng guro. Ganoon pa man, dapat bigyan ng pansin na lahat ng mga kagamitang pansining ay dapat makuha ng guro.

Ang yunit sa Mga Isipin at mga Damdamin ay nakatuon sa mga pamamaraan: paglutas ng mga problema, paggawa ng mga pasiya, pagliwanag sa mga pagpapahalaga, pagwawakas ng mga paglalaban. Isinaayos ang yunit sa kapuna-punang naiibang balangkas sa iba pang Ikalawang Antas na kurikulum. Binubuo ito ng tatlong pang-isipang pahayag na naghahanda para sa labinlimang mga kuwentong walang wakas. Inilaan ang mga kuwento upang mabigyan ang mga mag-aaral ng pagkakataon na pag-aralan ang mga sitwasyon, gumawa ng mga pasiya, at kumilos nang naaayon. Tatlong pampagtuturong modelo ang nagmungkahi kung paano magagamit ang mga kuwento para sa tunguhing iyon.

Mga Kuwentong-aklat

Pitong kuwentong-aklat ang kasama ng Patnubay ng Guro at Hanguang Aklat. Ipinaliwanag sa patnubay ang mga pamamaraan sa talakayan at iba pang mga gawaing pangkuwentong-aklat.

Notes to the Teacher

The Asian American Bilingual Center's integrated curriculum contains three components: mathematics, language arts, and social studies. If an interdisciplinary learning environment is to be provided for the students, it is essential that the teacher use all three components. Only thus can content, concepts, basic skills, and language development be imparted to the children in a cohesive and meaningful way. At the same time, the Center has packaged the materials in such a way that the teacher can easily adapt them to the individual needs of the children and to different instructional techniques.

The social studies component of the curriculum includes social studies, fine arts, and environmental studies materials packaged into a teacher's guide and resource book, storybooks, and charts. Three kits—Identity, Needs, and Interaction—are provided for each curriculum level. Each kit contains a set of the materials listed. At an average of thirty minutes of instruction a day, thirty weeks are needed to cover the materials in all three kits, or about ten weeks for each kit.

The Teacher's Guide and Resource Book

The Teacher's Guide and Resource Book form the basis of the social studies component. The units in the Level Two Interaction Teacher's Guide and Resource Book are (I) The Arts, and (II) Thoughts and Feelings. Each unit is about five weeks long.

The Arts unit is divided into *conceptual statemtns.* Conceptual statements are generalizations of the concept and content emphasis of the curriculum. Each conceptual statement is accompanies by *learning objectives* which give more specific information about the scope and sequence of the topics covered. In turn, the learning objectives are supported by classroom *activities.* For each activity, *performance objectives* indicate the skills emphasized. The performance objectives in the Arts unit stress fine motor skills, visual perception, and creativity. A list of *materials* needed to implement the activities follows the performance objectives. It is cross-referenced to the *resource materials* at the back of the teacher's guide. However, it should be noted that all of the art supplied must be obtained by the teacher.

The Thoughts and Feelings unit focuses on processes: problem solving, decision making, values clarification, and conflict resolution. The unit is presented in a markedly different format from that of the rest of the Level Two curriculum. It is composed of three conceptual statements which set the tone for fifteen open-ended stories. The stories are designed to allow the students to analyze situations, make decisions, and act accordingly. Three instructional models suggest how the stories can be used toward that end.

Storybooks

Seven storybooks accompany the Teacher's Guide and Resource Book. Discussion strategies and other storybook activities are explained in the guide.

YUNIT I: Mga Sining

UNIT I: The Arts

Pang-isipang Pahayag I

Ang mga sining ay isang paraan ng pakikipagtalastasan.

PAMPAGKATUTONG LAYUNIN 1

Makikilala ng bata na ang sining ay nakapagpapahayag ng mga damdamin.

Gawain 1

PAMPAGKATUTONG LAYUNIN 2

Makikilala ng bata na ang sining ay nakapagpapahayag ng likhang-isip at guniguni.

Gawain 2

PAMPAGKATUTONG LAYUNIN 3

Makikilala ng bata na ang sining ay nakapagpapahayag ng mga pangkulturang kahalagahan.

Mga Gawain 3-4

PAMPAGKATUTONG LAYUNIN 4

Makikilala ng bata na ang sining ay nakapaglalahad ng mga pampulitikang paninindigan at nakapagtatala ng kasaysayan.

Mga Gawain 5-7

PAMPAGKATUTONG LAYUNIN 5

Makikilala ng bata na ang sining ay maaaring mapakinabangan.

Mga Gawain 8-9
Pagtitining na Gawain

Conceptual Statement I

The arts are a means of communication.

LEARNING OBJECTIVE 1

The child will recognize that art can express emotions.

Activity 1

LEARNING OBJECTIVE 2

The child will recognize that art can express imagination and fantasy.

Activity 2

LEARNING OBJECTIVE 3

The child will recognize that art can express cultural values.

Activities 3-4

LEARNING OBJECTIVE 4

The child will recognize that art can express political views and record history.

Activities 5-7

LEARNING OBJECTIVE 5

The child will recognize that art can be utilitarian.

Activities 8-9
Culminating Activity

PAMPAGKATUTONG LAYUNIN 1

Makikilala ng bata na ang sining ay nakapagpapahayag ng mga damdamin.

Gawain 1

MGA PANGGAMPANING LAYUNIN

Magagawa ng bata na:
1. Kilalanin ang iba't ibang pantaong damdamin.
2. Gunitain ang mga karanasan na nadarama ang mga tiyak na damdamin.
3. Bigyang-kahulugan ang pandamdaming nilalaman ng mga tiyak na likhang-sining.
4. Lumikha ng gawang-sining na nagpapahayag ng tiyak na damdamin sa pamamagitan ng pamamaraang *crayon-resist.*
5. Magpahayag ng mga damdamin tungkol sa kanyang gawang-sining.

Mga kagamitan

Iba pa
1. Mga pinsel, tintang india o itim na pintura, mga krayola at papel-pandrowing
2. Isang katatawanang pelikula tulad ng *Night at the Peking Opera,* Radim Films, Inc., 17 West 60th Street, New York, NY 10023
3. Isang masayang awit tulad ng "Haru Ga Kita," isang kinaugaliang awiting-bayan ng Hapon
4. Isang kuwentong nagpapahayag ng kalungkutan o kabiguan tulad ng "Kaarawan ni Carmen".
5. Isang kuwadro, paskil, o lilok na nagpapamalas ng katapangan, tulad ng mga limbag na mga miyural, "Kasaysayan ng Pilipinas," ni Carlos Francisco, mabibili sa Cellar Book Shop, 18090 Wyoming, Detroit, MI 48221

Para sa sanggunian ng guro

1. Palomares, Uvaldo at Geraldine Ball. *The Magic Circle.* La Mesa, CA: Human Development, 1973.

Mga panuto

1. Ipasalaysay sa mga bata ang mga pansariling karanasan o mga likhang-isip na kalagayan ng kinapapalooban ng iba't ibang damdamin. Maging lubusang maselan sa pagtalakay. Maingat na pangasiwaan ang kaasalan upang maiwasang hiyain o kutyain ang bata. Huwag pilitin ang isang mag-aaral na isalaysay ang kanyang mga karanasan kung ayaw niya.

   Talakayin kung bakit nakadarama ang isang tao ng mga tiyak na damdamin sa mga tiyak na sitwasyon.

   Talakayin kung paano maaaring mabago ng isang tao ang kanyang damdamin sa mga tiyak na sitwasyon; hal.,:

   Guro: Lahat tayo ay nakadama na ng kalungkutan. Mayroon ba sa inyo ang nakaalala ng panahong naging malungkot kayo?

   Mag-aaral: Noong ako ay bago pang mag-aaral, wala akong kasama sa pagkain ng pananghalian.

   Guro: Ano ang maaaring nagpabago sa kalungkutan mo?

   Mag-aaral: Kung may isa sanang nakisama sa akin sa pagkain, o kung sinimulan ko munang makipag-usap sa ilang tao.

LEARNING OBJECTIVE 1

The child will recognize that art can express emotions.

Activity 1

PERFORMANCE OBJECTIVES

The child will be able to:
1. Identify a variety of human emotions.
2. Recall experiences in which specific emotions were felt.
3. Interpret the emotional content of certain works of art.
4. Create artwork expressing a specific emotion using the crayon-resist technique.
5. Express feelings about his/her original artwork.

Materials

Other
1. Paint brushes, india ink or black poster paint, crayons, and drawing paper
2. A humorous film, such as *Night at the Peking Opera,* Radim Films Inc., 17 West 60th Street, New York, NY 10023
3. A happy song, such as "Haru Ga Kita," a traditional Japanese folk song
4. A story expressing sadness or disappointment, such as Carmen's Birthday."
5. A painting, poster, or sculpture depicting courage, such as prints of the murals, "History of the Philippines," by Carlos Francisco, available from Cellar Book Shop, 18090 Wyoming, Detroit, MI 48221

For teacher reference

1. Palomares, Uvaldo and Geraldine Ball. *The Magic Circle.* La Mesa, CA: Human Development, 1973.

Instructions

1. Have the children relate personal experiences or imaginary situations involving various emotions. Be particularly sensitive during the discussion. Carefully monitor behavior to prevent embarassing or ridiculing a child. Do not require a student to relate his/her experiences if s/he does not want to.

   Discuss why one feels certain emotions in certain situations.

   Discuss how one might alter the way s/he feels in certain situations; e.g.,

   Teacher: We all feel lonely at one time or another. Can anyone remember a time when they were lonely?
   Student: When I was a new student, I had no one to eat lunch with.
   Teacher: What could have changed your loneliness?
   Student: Maybe if someone came to eat with me, or if I had gone over and started talking with some other people . . . .

2. Ipakita sa mga bata ang mga likhang-sining na nagpapamalas ng iba't ibang damdamin. Tingnan ang inirekomendang likhang-sining sa ***Mga kagamitan***. Tanungin ang mga mag-aaral kung anong uri ng mga damdamin ang inilalarawan ng bawat isa. Talakayin kung paanong ipinapakita ang mga damdaming ito; hal., sa pamamagitan ng indayog ng musika, sa pamamagitan ng mga pagmumukha ng mga nagsisiganap, atbp. Pagkatapos talakayin ang mga reaksiyon ng manonood; hal., may tawanan, pagkapukaw ng damdamin, atbp.

   Sa panahon ng pagtalakay, hikayatin ang mga bata na malaya nilang bigyang-kahulugan ang likhang-sining. Kasing tumpak ng palagay ng isang mag-aaral ang palagay ng iba.

3. Magpadrowing sa mga mag-aaral ng isang larawan na nagpapakita ng isa sa mga damdaming natalakay na. Ipakita sa mga bata kung paano ang paggamit ng pamamaraang *crayon-resist*.

CRAYON-RESIST

1. Magdrowing sa papel ng mga larawan sa pamamagitan ng krayola. Gumuhit nang madiin para sa isang makapal na patong ng krayola.
2. Bantuan ng tubig ang tintang india 1:1. (Maaaring ipalit ang itim na pamasking pintura sa tinta.)
3. Sa pamamagitan ng paggamit ng binantuang tinta, ipinta ito sa ibabaw ng papel-pandrowing upang maging itim ang lahat ng puting lugar. Hindi matatakpan ng tinta ang drowing sa krayola.
4. Bilang pag-iiba-iba, gumamit lamang ng puting krayola sa pagdrowing ng mga larawan sa abuhin o mapusyaw na papel, at pagkatapos, ipalit ang mapusyaw na pamasking pintura sa itim na tinta bilang panghugas. Ang magiging bunga ay isang makulay na sanligan na may mapuputing larawan.

4. Ipatalakay sa mga mag-aaral ang kanilang ginawa sang-ayon sa nilalaman at paksa, pamamaraan at mga ibinunga, at ang kanilang damdamin bilang mga dalubsining at mga kumikilala sa sining.

PAMPAGKATUTONG LAYUNIN 2

Makikilala ng bata na ang sining ay nakapagpapahayag ng likhang-isip at guniguni.

Gawain 2

MGA PANGGAMPANING LAYUNIN

Magagawa ng bata na:
1. Kilalanin ang bansa o kulturang pinagsimulan ng kuwentong-engkanto o alamat.
2. Bigyan-kaibhan ang "gawa-gawang kuwento" at "totoong kuwento."
3. Kumalap ng kuwentong-bayan o iba pang likhang kuwento mula sa ibang tao.
4. Ilarawan ang kuwento.

Mga kagamitan

AABC 1. Kuwentong aklat, "Ang Kalabaw at ang Baka"

Iba pa 1. Iba't ibang kulay ng sinulid, kola, gunting, felt pen o mga lapis-pangkulay, kardbord
2. Mapa ng daigdig o globo

Mga panuto

1. Basahin ang kuwentong-aklat, "Ang Kalabaw at ang Baka."

2. Ipahanap sa isang mag-aaral ang Pilipinas sa mapa o sa globo. Ipaliwanag na ang kuwento ay isang alamat mula sa bansang ito.

2. Show the students art forms which depict various emotions. See the recommended art forms under ***Materials.*** Ask the students what kind of feelings are depicted in each. Discuss how these feelings are shown; e.g., through the rhythm of music, through the facial expression of actors, etc. Then discuss how the audience reacts; e.g., with laughter, empathy, etc.

   During the discussion, encourage the students to freely interpret the art work. One student's interpretation should be as valid as another's.

3. Ask the students to draw a picture illustrating one of the feelings previously discussed. Show the children how to use the crayon-resist technique.

CRAYON-RESIST

1. Draw images in crayon on paper. Press firmly for a thick layer of crayon.

2. Dilute india ink with water 1:1. (Black poster paint may be substituted for the ink.)

3. Using the diluted ink, paint over the crayon drawing so that all the white areas become black. The ink will not cover the crayon drawing.

4. As a variation, use only white crayon to draw images on gray or light-colored paper, and then substitute colored poster paint for black ink as a wash. The result is a colorful background with white images.

4. Have the students discuss their work in terms of content and subject matter, technique and results, and their feelings as both artists and appreciators of art.

LEARNING OBJECTIVE 2

The child will recognize that art can express imagination and fantasy.

Activity 2

PERFORMANCE OBJECTIVES

The child will be able to:
1. Identify the country or culture where a folktale or legend originated.
2. Distinguish between "make-believe" and non-fiction.
3. Gather a folktale or other imaginary story from another person.
4. Illustrate the story.

Materials

AABC 1. Storybook, "The Carabao and the Cow"

Other 1. Assorted colored yarn, glue, scissors, felt pens or color pencils, cardboard
2. Map of the world or globe

Instructions

1. Read the storybook, **"The Carabao and the Cow"**

2. Ask a student to locate the Philippines on a map or globe. Explain that the story is a legend from this country.

3. Talakayin ang kuwento.

   Mga mungkahing tanong:
   a. Ano ang nagustuhan mo nang labis tungkol sa kuwento?
   b. Sa palagay mo ba'y tunay na naganap ang kuwentong ito? Bakit o bakit hindi?
   c. Totoo ba ang kuwentong ito? Bakit o bakit hindi?
   d. Ano ang "gawa-gawang kuwento"?
   e. Sa palagay mo ba'y mahirap gumawa ng isang magandang kuwento?
   f. Bakit sa palagay mo'y lumilikha ng mga kuwentong-bayan ang mga tao?
   g. Nakarinig na ba kayo ng iba pang kuwentong-bayan o mga alamat?

4. Ipasalaysay na muli sa mga bata ang kuwentong-bayan sa sarili nilang mga salita. Pasimulan sa isang bata, pagkatapos hayaang ituloy ito ng iba pang bata hanggang ang bawat isa'y nakapag-ambag sa pagkukuwento.

5. Magpatipon sa mga bata ng isang kuwentong-bayan o iba pang gawa-gawang kuwento mula sa isang kamag-anak, kaibigan, o guro. Magagawa ito ng mga mag-aaral nang pasalita sa pamamagitan ng isang tape recorder, o sa pamamagitan ng pagpapasulat nito sa isang tagakuwento. Sabihin sa mga bata na ibahagi ang kanilang mga kuwento sa klase.

6. Ipasalarawan sa mag-aaral ang kanilang mga kuwento o ang mga tauhan sa "Ang Kalabaw at ang Baka" sa pamamagitan ng paggawa ng kuwadrong-estambre tulad ng sumusunod:

   a. Magdrowing ng mga larawan sa kardbord sa pamamagitan ng mga felt pen. Higit na magaganda ang mga simpleng disenyo.

   b. Kulayan ang mga disenyo sa pamamagitan ng mga felt pen o mga lapis-pangkulay ng mga parehong kulay tulad ng estambre.

   c. Gupitin ang mga estambre sa magagamit na mga haba. Ikola ang bawat estambre na may kulay sa naangkop na kinulayang lugar sa kardbord. Ang bawat haba ng estambre ay dapat na nakakola nang dikit sa isa pa upang ang buong litrato ay natatakpan ng estambre.

   d. Itanghal ang natapos na mga kuwadrong-estambre.

PAMPAGKATUTONG LAYUNIN 3

Makikilala ng bata ng ang sining ay nakapagpapahayag ng mga pangkulturang kahalagahan.

Gawain 3

MGA PANGGAMPANING LAYUNIN

Magagawa ng bata na:
1. Maiugnay ang mga kachina sa mga pangkulturang kahalagahan ng mga timog-kanluraning Amerikanong Indiyan.
2. Magpahayag ng pagpapahalaga sa mga manikang kachina.
3. Gumawa ng isang manikang kachina.

Mga kagamitan

AABC 1. Mga pampagtuturong larawan, "Mga Manikang Kachina" (1-5)

Iba pa 1. Mapa ng timog-kanlurang E.U.
2. Mga manikang kachina (kung maaari)
3. Palara, may kulay na papel-panggawain, mga butones, mga kabibe, mga buto, pira-pirasong tela, balahibo ng manok, mga abaloryo, estambre, mga gitnang karton ng toilet paper, mga pirasong kahoy, pinturang pamaskil, kola

Para sa sanggunian ng guro

1. Field, Edward. *Eskimo Songs and Stories.* New York: Delacorte Press, 1967.
2. Komaroff, Katherine. *Sky Gods.* New York: Universe Books, 1974.
3. La Farge, Oliver. *The American Indian.* New York: Golden Press, 1956.
4. *National Geographic Indians of the Americas.* Washington, D.C.: National Geographic Society, 1955.

3. Discuss the story.

   Suggested questions:
   a. What did you like best about this story?
   b. Do you think this story actually happened? Why or why not?
   c. What is "make-believe"?
   d. Do you think it is difficult to make up a good story?
   e. Why do you think people make up folktales?
   f. Have you heard of other folktales or legends?

4. Have the children retell the folktale in their own words. Let one child start the story, then have another child continue it, and so on until everyone has contributed to the storytelling.

5. Have the students gather a folktale or other imaginary story from a relative, friend, or teacher. The students can do so orally, by using a tape recorder, or by having the storyteller write the story. Ask the students to share their stories with the class.

6. Have the students illustrate their stories or the characters in "The Carabao and the Cow" by making a yarn painting as follows:

   a. Draw pictures on cardboard with felt pens. Simple designs work best.

   b. Color the designs using felt pens or color pencils with the same colors as the yarn.

   c. Cut the yarn in usable lengths. Glue yarn of each color to its corresponding colored area on the cardboard. Each length of yarn must be glued close to another so that the entire picture is covered by yarn.

   d. Display the finished paintings.

LEARNING OBJECTIVE 3

The child will recognize that art can express cultural values.

Activity 3

PERFORMANCE OBJECTIVES

The child will be able to:
1. Associate kachinas with Southwest Native American cultural values.
2. Express an appreciation for kachina dolls.
3. Make a kachina doll.

Materials

AABC 1. Teaching pictures, "Kachina Dolls" (1-5)
Other 1. Map of southwestern U.S.
2. Kachina dolls (if possible)
3. Tin foil, colored construction paper, buttons, shells, seeds, scrap cloth, feathers, beads, yarn, toilet paper rolls, scrap wood pieces, poster paint, glue

For teacher reference

1. Field, Edward. *Eskimo Songs and Stories.* New York: Delacorte Press, 1967.
2. Komaroff, Katherine. *Sky Gods.* New York: Universe Books, 1974.
3. La Farge, Oliver. *The American Indian.* New York: Golden Press, 1956.
4. *National Geographic Indians of the Americas.* Washington, D.C.: National Geographic Society, 1955.

5. *Ray Manley's Southwestern Indian Arts and Crafts.* Tucson: Manley Photography Inc., 1975.
6. Waters, Frank. *Book of the Hopi.* New York: Viking Press, 1969.
7. *Coloring Book of American Indians.* San Francisco: Bellerophon Books, 1970.
8. *Arizona Highways,* from Arizona Highway Department, 2039 W. Lewis Avenue, Phoenix, AZ 85009.

Mga panuto

1. Itanghal ang mga pampagtuturong larawan, "Mga Manikang Kachina." Ipabasa sa mga bata ang pamagat sa bawat larawan. Kung ninanais, pakulayan o ipapinta sa mga bata ang mga larawan.

2. Ibigay sa mga mag-aaral ang sumusunod na sanligang impormasyon:

   a. Ang mga manikang kachina ay ginagawa ng mga Indiyang Pueblo sa Timog-kanluran tulad ng Hopi o Zuni. Hanapin ang mga timog-kanlurang estado sa mapa.

   b. Ang mga kachina ay mga manikang kahoy na pinalamutihan ng pintura, mga balahibo ng ibon, abaloryo, atbp., na ginawa upang kumatawan sa iba't ibang mananayaw sa mga panrelihiyong seremonya na kumakatawan naman sa mga kahima-himalang nilalang o mga espiritu.

   c. Ang mga manikang kachina ay ibinibigay sa mga bata sa panahon ng mga panrelihiyong seremonya upang tulungan silang kilalanin ang mga mananayaw na kachina.

   d. May mahigit na 250 iba't ibang kachina.

   e. Karamihan sa mga mananayaw na kachina ay nagsusuot ng mga maskara at mga kasuotan.

   f. Ang ilang kachina ay kumakatawan sa mga espiritu ng hayop tulad ng oso, lobo, agila, atbp.

3. **Talakayin ang mga manikang kachina.**

   Mga mungkahing tanong:
   a. **Saan gawa ang isang manikang kachina? Bakit sa palagay mo'y ginagamit ng mga Amerikanong Indiyan ang mga kagamitang iyon?**
   b. **Anu-ano ang mga kulay ng mga manikang kachina?**
   c. **Saan ginagamit ang mga manikang kachina?**
   d. **Paano naiiba o natutulad sa mga kachina ang iba pang mga uri ng manika?**
   e. **Anu-ano ang inilalahad sa atin ng mga manikang kachina tungkol sa kultura ng mga Amerikanong Indiyan sa Timog-kanluran?**

4. Gumawa ng mga manikang kachina kasama ng mga mag-aaral.

MGA MANIKANG KACHINA

1. **Mangalap ng maliliit na pirasong kahoy (na may sukat na humigit-kumulang sa 5 sentimetro o 2 dali) sa iba't ibang hugis--mga kubo, mga tagilo, mga hexahedron, atbp.--makukuha sa maraming tableria nang walang bayad.**

2. **Pumili ng mga piraso ng kahoy para sa bawat kachina. Gamitin ang malakubo para sa ulo at ang hexahedron para sa katawan. Ikola ang mga ito. Gamitin ang maninipis na hexahedron o idikit ng kola nang sama-sama ang higit na maliliit na kubo para sa mga braso at mga binti.**

3. **Lapisin ang mga disenyo para sa mga maskara at mga kasuotan. Pagkatapos ikola ang mga braso at mga binti sa katawan at hayaang magdikit.**

4. **Idagdag ang higit na maliliit na pirasong kahoy upang mabuo ang iba pang bahagi ng katawan (hal., mga kamay at mga paa). Gumamit ng iba't ibang kagamitan upang idagdag sa mga katangian ng manika, tulad ng mga straw para sa mga daliri, mga butones para sa mga mata, estambre para sa buhok, atbp.**

5. **Pintahan ang bawat kachina ng pamaskil o acrylic na pintura. Gumamit ng matitingkad na kulay. Palamutihan ang manika ng mga balahibo ng ibon, mga kabibe, mga abaloryo, atbp. Itanghal ang mga tapos na manikang kachina.**

5. *Ray Manley's Southwestern Indian Arts and Crafts.* Tucson: Manley Photography, Inc., 1975.
6. Waters, Frank. *Book of the Hopi.* New York: Viking Press, 1969.
7. *Coloring Book of American Indians.* San Francisco: Bellerophon Books, 1970.
8. *Arizona Highways,* Arizona Highway Department, 2039 W. Lewis Avenue, Phoenix, AZ 85009.

Instructions

1. Display the teaching pictures, "Kachina Dolls." Have the children read the caption on each picture. If desired, have the children color or paint the pictures.

2. Give the students the following background information:

   a. Kachina dolls are made by Pueblo Indians in the Southwest such as the Hopi or Zuni. Locate the southwestern states on a map.

   b. Kachinas are wooden dolls, decorated with paint, feathers, beads, etc., made to represent various dancers in religious ceremonies, who in turn represent supernatural beings or spirits.

   c. Kachina dolls are given to children during the religious ceremonies to help them identify the kachina dancers.

   d. There are over 250 different kachinas.

   e. Most kachina dancers wear masks and costumes.

   f. Some kachinas represent animal spirits such as the bear, wolf, eagle, etc.

3. Discuss kachina dolls.

   Suggested questions:
   a. What is a kachina doll made of? Why do you think the Native Americans use those materials?
   b. What are the colors of the kachina dolls?
   c. What are kachina dolls used for?
   d. How are kachinas different from or similar to other kinds of dolls?
   e. What do kachina dolls tell us about the Southwest Native American culture?

4. Make kachina dolls with the students.

KACHINA DOLLS

1. Collect small scraps of wood (with dimensions approximately 5 cm or 2 in) in assorted shapes—cubes, pyramids, hexahedrons, etc.—available from most lumberyards for free.

2. Select pieces of wood for each kachina. Use a cuboid for the head and a hexahedron for the torso. Glue these together and let set. Use thinner hexahedrons or glue smaller cubes together for the arms and legs.

3. Pencil in designs for the mask and costume. Then glue the arms and legs onto the torso and let set.

4. Add smaller pieces of wood to form other parts of the body (e.g., hands and feet). Use various materials to add to the doll's features, such as straws for fingers, buttons for eyes, yarn for hair, etc.

5. Paint each kachina with poster or acrylic paint. Use bright colors. Decorate the doll with feathers, shells, beads, etc. Display the completed kachina dolls.

Gawain 4

MGA PANGGAMPANING LAYUNIN

Magagawa ng bata na:
1. Iugnay ang mga palayok sa mga pangkulturang kahalagahang Asyano.
2. Ipamalas ang pagbibigay-halaga sa mga palayok at sa mga seremonya ng tsa.
3. Gumawa ng isang luad na tasang pang-tsa na ginagamit ang pamamaraang *pinch pot*.
4. Sabihin sa kalahatan na ang mga palayok ay matatagpuan sa maraming iba't ibang kultura.

Mga kagamitan

AABC 1. Mga pampagtuturong larawan, "Seremonya ng Tsa" (6)

Iba pa 1. Luad, mga pampakintab, mga pinsel, hurnuhan (Kung walang nakalaang hurnuhan, ang mga palayok ay maaaring painitin sa isang palayukan sa katamtamang upa. Bumisita rin sa mga klase sa pamamalayok sa mga pampook na mataas na paaralan o sa mga kolehiyo.)
2. Tsang Hapon, putong Hapon, mga biskuwit
3. Mapa ng Asya

Para sa sanggunian ng guro

1. Mikami, Tsugio. *The Art of Japanese Ceramics*. Vol. 29. Tokyo: Weatherhill/Heibonsha, 1972.
2. Hayashiya, T. *Japanese Art and the Tea Ceremony*. Vol. 15. Tokyo: Weatherhill/Heibonsha, 1975.
3. Chamberlain, Basil Hall. *Japanese Things*. Tokyo: Charles Tuttle and Co., 1971.
4. Fugioka, Ryoichi. *Tea Ceremony Utensils*. Vol. 3. Tokyo: Weatherhill/Shibundo, 1968.
5. Bartholomew, Terese-Tse. *I-Hsing Ware*. New York: China Institute of America, 1977.
6. "Southwestern Pottery Today." *Arizona Highways*, May 1974.
7. Cardew, Michael. "A View of African Pottery." *Ceramics Monthly*, February 1974, 22, No. 2, 17-22.
8. Alley, Rewi. "The Pottery Center of I—Hsing." *Ceramics Monthly*, May 1975.
9. Carrico, Gerald. "A Korean Potter." *Ceramics Monthly*, June 1973.

Mga panuto

1. Ipakita ang pampagtuturong larawang, "Seremonya ng Tsa," at/o mga kasangkapang Hapones, Koreano at/o Intsik para sa tsa.

2. Ipahanap sa bata ang Hapon, Korea at Tsina sa mapa ng Asya.

3. Sabihin sa mga mag-aaral ang mga sumusunod:

   a. Ang tsa ay ipinakilala sa Hapon mula sa Tsina ng isang Budistang pari, si Dengyo Daishi, noong 805 A.D.

   b. May isang alamat tungkol sa pinagmulan ng tsa. Ang santong Budista, si Daruma, ay gumugol ng maraming araw ng di-pagkakatulog sa isang kuweba sa pagdarasal at paglilimi. Isang araw, hindi na siya makapanatiling gising. Nang magising siya kinaumagahan, galit na galit siya sa sarili kaya pinilas niya ang kanyang mga talukap ng mata at itinapon ang mga ito sa lupa. Himalang tumubo ang mga talukap sa unang halamang tsa na may mga dahong tulad ng mga talukap ng mga mata ni Daruma. Iyan ang dahilan kung bakit pinananatiling gising ng tsa ang isang tao.

   c. Ang mga Hapones ay may isang seremonya ng tsa na tinatawag na Cha-no-yu (茶の湯 ; sa Intsik 茶道), na kinapapalooban ng ritwal na paghahanda at pag-inom ng tsa. Gumagamit ang Cha-no-yu ng maraming magaganda at kapakipakinabang na mga kasangkapan. Ang tasang luad na pang-tsa ay ang pinakakaraniwang kilala.

   d. Sa kulturang Intsik, ang ritwal sa pag-inom ng tsa (斟茶) ang nagbabadya ng maraming tanging okasyon, tulad ng mga pag-aasawa, Bagong Taon, at mga kaarawan ng matatandang tao. Halimbawa, sa ika-70 kaarawan ng isang lolo, hinahandugan siya ng mga anak at mga apo ng tsa upang ipakita ang kanilang paggalang.

   e. Ang mga tasang pang-tsa ay kadalasang payak, may pagkamagamit, at gawang-kamay. Ang mga tasang pang-tsa at ang mga dalubsining na gumagawa ng mga ito ay iginagalang nang labis sa Asya.

Activity 4

PERFORMANCE OBJECTIVES

The child will be able to:
1. Associate pottery with Asian cultural values.
2. Demonstrate an appreciation for pottery and for tea ceremonies.
3. Make a tea cup using the pinch pot clay technique.
4. Generalize that pottery is found in many different cultures.

Materials

AABC 1. Teaching picture, "Tea Ceremony" (6)
Other 1. Clay, glazes, brushes, kiln (If kiln is not available, pottery can be fired at a local pottery studio for a moderate sum. Also check with pottery classes at local high schools or colleges.)
2. Green tea, rice cakes or crackers
3. Map of Asia

For teacher reference

1. Mikami, Tsugio. *The Art of Japanese Ceramics.* Vol. 29. Tokyo: Weatherhill/Heibonsha, 1972.
2. Hayashiya, T. *Japanese Art and the Tea Ceremony.* Vol. 15. Tokyo: Weatherhill/Heibonsha, 1975.
3. Chamberlain, Basil Hall. *Japanese Things.* Tokyo: Charles Tuttle and Co., 1971.
4. Fugioka, Ryoichi. *Tea Ceremony Utensils.* Vol. 3. Tokyo: Weatherhill/Shibundo, 1968.
5. Bartholomew, Terese-Tse. *I-Hsing Ware.* New York: China Institute of America, 1977.
6. "Southwestern Pottery Today." *Arizona Highways,* May 1974.
7. Cardew, Michael. "A View of African Pottery." *Ceramics Monthly,* February 1974, 22, No. 2, 17-22.
8. Alley, Rewi. "The Pottery Center of I—Hsing." *Ceramics Monthly,* May 1975.
9. Carrico, Gerald. "A Korean Potter." *Ceramics Monthly,* June 1973.

Instructions

1. Show the teaching picture, "Tea Ceremony", and/or Japanese, Korean, and/or Chinese tea utensils.

2. Have a child locate Japan, Korea, and China on the map of Asia.

3. Tell the students the following facts:

   a. Tea was introduced to Japan from China by a Buddhist priest, Dengyo Daishi, in 805 A.D.

   b. There is a legend about the origin of tea. The Buddhist saint, Daruma, spent many sleepless nights in a cave praying and meditating. One night, he could no longer stay awake. When he woke the next morning, he became so angry with himself that he tore off his eyelids and threw them on the ground. Miraculously, the eyelids grew into the first tea plant, with leaves shaped like Daruma's eyes. That is why tea keeps one from falling asleep.

   c. The Japanese have a tea ceremony, called Cha-no-yu, (茶の湯 ; in Chinese, 茶道), which involves the ritual preparation and drinking of tea. Cha-no-yu uses many beautiful and useful utensils. The clay tea bowl is the most commonly known.

   d. In Chinese culture, a tea-drinking ritual (斟茶) marks many special occasions, such as marriages, New Year's Day, and birthdays of older people. For example, on a grandfather's 70th birthday, his children and grandchildren offer him tea to show respect.

   e. Tea bowls are often simple, utilitarian, and handmade. Tea bowls and the artists who make them are highly respected in Asia.

f. Karamihan sa mga Asyanong kultura ay umiinom ng tsa. Ang tsa ay kinagigiliwan ng lahat ng gulang.

4. Hayaang gawin ng mga mag-aaral ang sarili nilang mga tasang pang-tsa sa pamamagitan ng pamamaraang *pinch-pot*. Narito ang mga panuto.

   a. Pagulungin upang maging isang bola ang luad.
   b. Gumawa ng ukab sa gitna ng bolang luad.
   c. Ipitin ang luad upang lumaki ang ukab at maging manipis ang mga gilid ng tason hanggang sa makuha ang hinahangad na hugis.
   d. Hayaang matuyo ang tason. Ukit ang inyong pangalan sa ilalim.
   e. I-bisque ang mga tason; ang ibig sabihin, painitin minsan sa mababang init upang mabago ang luad upang mapakintab ito.
   f. Pintahan ng pampakintab ang na-bisque na mga tason. Huwag pakintabin ang ilalim ng mga tason. Kapag ginawa ito, didikit sa salansanan ng hurnuhan ang tason. Tiyaking hindi nakakalason ang mga pampakintab at wala itong tingga. (Karamihan sa mga pampakintab ay hindi naaangkop sa mga kasangkapang pang-mesa.
   g. Painitin sa mataas na init ang mga tasang pang-tsa.

5. Maghanda ng tsang Hapon at mga biskuwit bilang miryenda. Gamitin ang mga tasang pang-tsa na ginawa nila. Talakayin kung paano inilalarawan ng mga palayok ng Asya ang mga pangkulturang kahalagahan ng Intsik, Hapones at Koreano.

6. Itanghal ang mga ginupit sa magasin na mga palayok mula sa mga kulturang Aprikano, Amerikanong Indiyan, Intsik, Koreano at Hapones (tingnan ang mga kagamitang nakalista para sa sanggunian ng guro) o mga pabisitang pagtatanghal ng mga iyon. Tulungan ang mga batang pansinin ang natatanging istilo ng bawat kultura at sabihin sa kalahatan na ang mga palayok ay naglalahad ng mga kahalagahan ng kultura.

PAMPAGKATUTONG LAYUNIN 4

Makikilala ng bata na ang sining ay nakapaglalahad ng mga pampulitikang paninindigan at nakapagtatala ng kasaysayan.

Gawain 5

MGA PANGGAMPANING LAYUNIN

Magagawa ng bata na:
1. Sabihin na ang kasaysayan ay itinatala at pinangangalagaan ng mga tao sa iba't ibang bansa.
2. Kilalanin ang mga larawan bilang isang paraan ng pagtatala ng kasaysayan.
3. Kilalanin ang mga tauhan sa isang lipon ng mga pangkasaysayang larawan at sabihin kung bakit kilalang-kilala ang mga ito.
4. Magdrowing ng isang larawan.

Mga kagamitan

AABC 1. Mga pampagtururong larawan, "Mga Tao sa Kasaysayan" (7-9)

Iba pa 1. Mga krayola, pintura, mga felt pen, mga lapis-pangkulay

f. Most Asian cultures drink tea. Tea is enjoyed by all age groups.

4. Have the students make their own tea bowls using the pinch-pot method. The instructions follow.

   a. Roll clay into a ball.
   b. Make a depression in the middle of the clay ball.
   c. Pinch the clay, making the depression larger and the sides of the bowl thinner until a desired shape is obtained.
   d. Let the bowl dry. Carve your name on the bottom.
   e. Bisque fire the bowls; i.e., fire once at a low temperature to chemically alter the clay so it can be glazed.
   f. Paint glaze on the bisqued bowls. Do not glaze the bottom of the bowls. Otherwise the pot will stick to the kiln shelf. Make sure the glazes are non-toxic and do not contain lead. (Most glazes are not suitable for tableware.)
   g. High fire the tea bowls.

5. Have green tea and rice crackers as a snack. Use the tea bowls that the students made. Discuss how Asian pottery reflects the cultural values of Chinese, Japanese, and Koreans.

6. Display magazine cutouts of pottery from African, Native American, Chinese, Korean, and Japanese cultures (see materials listed for teacher reference) or visit exhibits of same. Help the children note the distinctive style of each culture and to generalize that pottery expresses the values of a culture.

LEARNING OBJECTIVE 4

The child will recognize that art can express political views and record history.

Activity 5

PERFORMANCE OBJECTIVES

The child will be able to:
1. State that history has been recorded and preserved by people in different countries.
2. Identify portraits as one way of recording history.
3. Identify the subjects of a set of historical portraits and tell why they are well-known.
4. Draw a portrait.

Materials

AABC 1. Teaching pictures, "People in History" (7-9)
Other 1. Crayons, paint, felt pens, color pencils

Mga panuto

1. Kulayan, ikama at itanghal ang mga pampagtuturong larawang, "Mga Tao sa Kasaysayan." Hayaang kilalanin ng mga bata ang bawat tao at sabihin kung bakit kilala ang bawat isa. Hayaang ipasya ng mga bata na ang mga larawan at mga kuwadro ay nakatutulong sa atin na malaman ang tungkol sa nakaraan.

2. Magpadrowing o magpapinta sa mga bata ng mga larawan ng isang tao na napili nila. Dapat na tatakan nila ang mga larawan at itanghal ang mga ito bilang, "Bulwagan ng Katanyagan" sa paskilan ng klase.

3. Bilang pansunod sa pana-panahon sa buong taon, maaaring magtipon ng mga pabalat mula sa Time, Newsweek, People, atbp., na naglalarawan ng iba't ibang personalidad. Maaaring itanghal ito sa pisara at magsilbing mga paksa ng pagtalakay sa nakaraan at sa mga kasalukuyang pangyayari.

52

Gawain 6

MGA PANGGAMPANING LAYUNIN

Magagawa ng bata na:
1. Kilalanin ang mga paskil bilang isang paraan ng pagpapahayag ng mga pampulitikang paninindigan.
2. Maunawaan ang mga tiyak na pampulitikang paskil.
3. Halgahan ang pahatid ng isang ibinigay na paskil.
4. Gumamit ng collage sa paggawa ng paskil.

Mga kagamitan

AABC 1. Mga pampagtuturong larawan, "Sining ng Paskil" (10-12)

Iba pa 1. Mga nakalaang paskil na may iba't ibang kadahilanan: mga manggagawa sa bukid, mga manggagawa sa damit, laban sa pagpaparumi, laban sa digmaan, atbp.
2. Mga pangmarka, paskilan, may kulay na papel-panggawain, mga lumang magasin at mga pahayagan (pati na ang Asyano-Amerikano, at iba pang mga panlahing palimbagan), kola o pandikit, gunting

Mga panuto

1. Ipakita ang mga paskil at ang mga pampagtururong larawan. Tulungan ang mga batang maunawaan ang mga ito. Bigyang-diin ang iba-ibang isyu na sinasabi ng mga paskil. Gayun din hayaang pansinin ng mga bata ang anyo ng sining na ginamit; hal., pantabing, photo stencil, paglilimbag, atbp. Sa pagwawakas, ipahalga sa mga bata ang layunin at pagkamabisa ng mga paskil.

2. Talakayin ang iba't ibang paksa na sa palagay ng mga bata ay may halaga bilang isang pagtutol o pampulitikang pahayag; hal., mga pangkapaligirang isyu, pabahay para sa matatanda, atbp. Kapag nakilala na ang isyu, magpasulat sa mga bata ng mga liham sa mga kinauukulang tao o kapisanan para sa impormasyon, mga brosyur, atbp. Mag-anyaya ng isang taga-pagsalita sa klase, o magpalabas ng isang pelikula na may kaugnayan sa isyu. Magsagawa ng isang pagbisita kung kinakailangan.

53

Instructions

1. Color, mount, and display the teaching pictures, "People in History." Help the children identify each person and tell why each is well-known. Have the children conclude that photographs and paintings help us learn about the past.

2. Have the children draw or paint portraits of a person of their choice. They are to label the portraits and display them as a "Hall of Fame" on the classroom bulletin board.

3. As a follow-up from time to time during the school year, the students may collect covers from Time, Newsweek, People, etc. which depict different personalities. These can be displayed on the board and serve as topics of discussion on past and current events.

Activity 6

PERFORMANCE OBJECTIVES

The child will be able to:
1. Identify posters as a means of expressing political views.
2. Understand specific political posters.
3. Evaluate the message of a given poster.
4. Use collage to make a poster.

Materials

AABC 1. Teaching pictures, "Poster Art" (10-12)

Other 1. Available posters of various causes: farmworkers, garment workers, antipollution, antiwar, etc.
2. Markers, poster board, colored construction paper, old magazines and newspapers (including Asian American and other ethnic publications), glue or paste, scissors

Instructions

1. Show the posters and the teaching pictures. Help the children understand them. Point out the variety of issues raised by the posters. Also have the children note the art form used; e.g., silk screen, photo stencil, printing, etc. Finally, have the children evaluate the objectivity and effectiveness of the posters.

2. Discuss various topics which the children think merit protest or political statement; e.g., environmental issues, housing for the elderly, etc. Once an issue has been identified, have the children write letters to the appropriate person or organization for information, brochures, etc. Ask a speaker to come to the class, or show a film related to the issue. Conduct a field trip if possible.

3. Magpagawa ng paskil sa mga bata na gamit ang pamamaraang collage. Narito ang mga panuto.

   a. Pumili ng isang isyu at pasyahan kung ano ang sasabihin tungkol dito.
   b. Gumupit ng mga naaangkop na larawan mula sa mga magasin o mga pahayagan.
   c. Magtipon ng mga bagay na naaangkop sa nais mong sabihin; hal., mga kikitin, mga kabibe, panghabi, atbp.
   d. Gumawa ng iba pang mga bagay sa pamamagitan ng papel na may kulay.
   e. Ilatag ang lahat ng mga ginupit at mga nais na bagay sa isang piraso ng paskilan. Ikola ang mga ito, patuyuin at itanghal.
   f. Talakayin ang mga collage at ang mga ipinahahayag ng mga ito.

Gawain 7

MGA PANGGAMPANING LAYUNIN

Magagawa ng bata na:

1. Ipamalas ang pagpapahalaga sa mga miyural ni Carlos Francisco.
2. Ilarawan kung paanong ang mga likha ni Carlos Francisco ay naglalahad sa atin ng tungkol sa kasaysayan ng Pilipinas.
3. Lumahok sa paggawa ng isang miyural ng klase na ginagamitan ng luad ng panadero.

Mga kagamitan

AABC 1. Kuwentong-aklat, "Botong"

Iba pa 1. Mapa ng Pilipinas

Para sa sanggunian ng guro

1. Kalaw-Ledesma, Purita and Amadis Ma. Guerrero. *The Struggle for Philippine Art.* Manila: Vera-Reyes Inc., 1974.
2. Roces, Alfredo R. *Amorsolo.* Manila: Vera-Reyes Inc., 1975.
3. Smith, Winfield Scott III. *The Art of the Philippines: 1521-1957.* Manila: Associated Publishers Inc., 1958

Mga panuto

1. Ipabasa sa mga bata ang kuwentong-aklat na "Botong."

2. Ipahanap sa mga bata ang Pilipinas at ang pook ni Botong sa mapa. Talakayin ang kabataan ni Botong, kung paano siya naging dalubsining at kung ano ang sinikap niyang ipahayag sa kanyang sining.

3. Siyasatin ang mga miyural na ipinakikita sa kuwentong-aklat. Talakayin kung paano tayo natutulungan ng mga ito tungkol sa kasaysayan ng Pilipinas. Pansinin na ang mga miyural ay nagkukuwento nang walang gamit na salita.

3. Have the children make posters using the collage method. The instructions follow.

   a. Choose an issue and decide what you want to say about it.
   b. Cut appropriate pictures from magazines or newspapers.
   c. Collect objects which fit into what you want to say; e.g., bumper stickers, sea shells, fabric swatches, etc.
   d. Construct other objects with colored paper.
   e. Lay out all the cut outs and objects as desired on a piece of poster board. Glue them on, let dry, and display.
   f. Discuss the collages and what they express.

Activity 7

PERFORMANCE OBJECTIVES:

The child will be able to:
1. Demonstrate appreciation for the murals of Carlos Francisco.
2. Describe how Carlos Francisco's work tells us about Philippine history.
3. Participate in making a class mural using baker's clay.

Materials

AABC 1. Storybook, "Botong"

Other 1. Map of the Philippines

For teacher reference

1. Kalaw-Ledesma, Purita and Amadis Ma. Guerrero. *The Struggle for Philippine Art.* Manila: Vera-Reyes Inc., 1974.
2. Smith, Winfield Schott III. *The Art of the Philippines: 1521-1957.* Manila: Associated Publishers Inc., 1958.
3. Roces, Alfredo R. *Amorsolo.* Manila: Vera-Reyes Inc., 1975.

Instructions

1. Have the children read the storybook, "Botong."

2. Have the children locate the Philippines and Botong's home region on a map. Discuss Botong's childhood, how he became an artist, and what he tried to say through his art.

3. Examine the murals shown in the storybook. Discuss how they help us learn about Philippine history. Note that murals tell stories without words.

4. **Papiliin ang mga bata ng lima o anim na mga pangyayari mula sa kasaysayang Asyano-Amerikano at pagawin ng isang miyural na naglalarawan ng mga pangyayari na ginagamit ang luad ng panadero.**

LUAD NG PANADERONG MIYURAL

Mga kagamitan

4 na tasang arina
1 tasang asin
1½ tasang tubig
pangkulay sa pagkain
kola
fiberboard

Pamamaraan

1. Gumuhit sa lapis ng isang miyural sa fiberboard.
2. Pagsamahin ang arina, asin, tubig at pangkulay sa pagkain upang makagawa ng masa. Kung labis itong matigas at maganit, dagdagan ng tubig.
3. Masahin mula 4 hanggang 6 na minuto.
4. Hubugin ang masa sa mga anyo ng tao, gusali, mga tanawin, atbp. hanggang kinakailangan sang-ayon sa guhit ng miyural.
5. Ilagay sa isang cookie sheet at ihurno sa 350°F init ng mga isang oras ayon sa kapal ng masa. Ang masa ay maaari ring ihurno sa arawan.
6. Ikola ang mga nahurnong anyo at hugis sa fiberboard nang mananais. Ikama at itanghal.
7. Ipasulat sa mga bata ang buod ng ipinahahayag ng miyural.

PAMPAGKATUTONG LAYUNIN 5

Makikilala ng bata na ang sining ay maaaring mapakinabangan.

Gawain 8

MGA PANGGAMPANING LAYUNIN

Magagawa ng bata na:
1. Sabihin na ang sining ay ginagamit upang ipagbili ang mga pangmamimiling kalakal.
2. Bigyang-kaibhan ang sining na ginagamit sa anunsiyo at ang halaga ng kalakal na inaanunsiyo.
3. Gumawa ng isang etiketa at isang pakete.

Mga kagamitan

Iba pa
1. Iba-ibang etiketa at mga pakete mula sa mga pang-mamimiling kalakal
2. Mga etiketa at mga pakete mula sa ibang bansa
3. Pamaskil na pintura, pinsel, felt pen, lapis, pambura, tape, kola
4. Iba't ibang kahong basyo (hal., butil, sabon, aspirin, sigarilyo, gatas)

Mga panuto

1. Bumisita sa isang groseri, botika, hardwer, at/o department store. Magpakita sa mga mag-aaral ng mga etiketa at mga pakete ng iba't ibang produkto. Bigyang-diin ang alinmang panuto o impormasyon na nasa mga etiketa.

   Mga mungkahing tanong:
   a. Sa palagay mo ba'y mainam tingnan ang mga etiketa o mga paketeng ito?
   b. Bibilhin mo ba ang produktong ito?

4. Have the children choose five or six events from Asian American history and make a mural depicting the events using baker's clay.

BAKER'S CLAY MURAL

Materials

4 cups flour
1 cup salt
1 ½ cups water
food coloring
glue
fiberboard

Procedure

1. Pencil in a sketch of the mural on fiberboard.
2. Combine flour, salt, water, and food coloring to make dough. If it's too hard and stiff, add water.
3. Knead from 4 to 6 minutes.
4. Shape the dough into human figures, buildings, landscapes, etc. as needed according to the sketch of the mural.
5. Place on a cookie sheet and bake at 350° F for at least one hour, depending on the thickness of the dough. The dough may also be baked under the sun.
6. Glue the baked figures and shapes on the fiberboard where desired. Mount and display.
7. Have the children summarize in writing what the mural depicts.

LEARNING OBJECTIVE 5

The child will recognize that art can be utilitarian.

Activity 8

PERFORMANCE OBJECTIVES

The child will be able to:
1. State that art is used to sell consumer products.
2. Distinguish between the art used in advertising and the value of the product being advertised.
3. Make a label and a package.

Materials

Other
1. Variety of labels and packages from consumer products
2. Labels and packages from foreign countries
3. Poster paint, brushes, felt pens, pencils, erasers, tape, glue
4. Assorted empty boxes, (e.g., cereal, soap, aspirin, cigarettes, milk)

Instructions

1. Visit a grocery store, pharmacy, hardware, toy, and/or department store. Show the students labels and packages of various products. Point out any directions or information on the labels.

   Suggested questions:
   a. Do you think these labels or packages are pleasing to look at?
   b. Would you buy this product?

c. Paano kaya kung ang lahat ay nangasapayak na mga kahon na walang disenyo o impormasyong nakalagay sa mga ito?
d. Sino sa palagay mo ang nagdisenyo sa mga pakete?
e. Anong impormasyon ang nasa etiketa?
f. Ang anunsiyo ba ay laging totoo? Ang gawang-sining ba na ginamit upang ipagbili ang isang produkto ay laging kumakatawan nang tumpak sa produkto?

2. Hayaang pumili ang mga mag-aaral ng isang kinagigiliwang aklat, laruan o pagkain at magdisenyo ng sarili nilang mga etiketa at mga pakete sa pamamagitan ng pagpipinta ng mga kahong may angkop na mga laki at ng pagkokola ng sarili nilang mga etiketa sa ibabaw nito.

3. Sabihin sa mga mag-aaral na ipakita ang kanilang mga etiketa at mga pakete at ipalahad ang impormasyong nakalagay dito. Dapat nilang halgahan kung paanong ang disenyo ay nagiging kaakit-akit humigit-kumulang sa isang malamang na mamimili.

84

Gawain 9

MGA PANGGAMPANING LAYUNIN

Magagawa ng bata na:
1. Sabihin na ang mga eskudo, mga sagisag ng pamilya at mga lagdang tatak ay mga mapakinabang na anyo ng sining.
2. Ipamalas ang pagbibigay-halaga sa mga eskudo, mga sagisag ng pamilya at mga lagdang tatak.
3. Magdisenyo ng logo at i-stencil ito.

Mga kagamitan

AABC 1. Pampagtuturong larawan, "Mga Sagisag ng Pamilya" (13)
2. Pampagtuturong larawan, "Mga Eskudo" (14)
3. Pampagtuturong larawan, "Mga Lagdang Tatak" (15)

Iba pa 1. Globo o mapa ng daigdig
2. Papel-pang-stencil o makapal na papel-panggawain, mga espongha, tinang Inko o iba pang tinang pantela, gunting o mga lansetang X-acto, tela (koton kung maaari) o mga kamisetang koton, at/o mga sweatshirt

Para sa sanggunian ng guro

1. Dower, John. *The Elements of Japanese Design.* New York: Walker Weatherhill, 1971.

Mga panuto

1. Ipakita ang mga pampagtuturong larawang, "Mga Sagisag ng Pamilya," "Mga Eskudo" at "Mga Lagdang Tatak."

2. Ituro ang mga bansa sa mapa o globo na pinanggalingan ng bawat anyong-sining. Pansinin ang mga bagtas-kalinangang panig nitong mga pagkakakilanlang disenyo.

85

c. What would it be like if everything came in plain boxes with no design or information on them?
d. Who do you think designs the packages?
e. What information is on the label?
f. Is advertising always truthful? Does the artwork used to sell a product always represent the product accurately?

2. Have the students select a favorite book, toy, or food and design their own labels and packages for them by painting boxes of appropriate sizes and gluing their own labels on.

3. Ask the students to show their labels and packages and tell what information the labels carry. They are to evaluate how the design makes the item more or less attractive to a potential consumer.

Activity 9

PERFORMANCE OBJECTIVES

The child will be able to:
1. State that coats of arms, family crests, and signature seals are utilitarian forms of art.
2. Demonstrate an appreciation for coats of arms, family crests, and signature seals.
3. Design a logo and stencil it.

Materials

AABC
1. Teaching picture, "Family Crests" (13)
2. Teaching picture, "Coats of Arms" (14)
3. Teaching picture, "Signature Seals" (15)

Other
1. Globe or world map
2. Wax stencil paper or thick construction paper, sponges, Inko dye or other textile dyes, scissors or X-acto knives, cloth (preferably cotton) or cotton T-shirts, and/or sweatshirts

For teacher reference

1. Dower, John. *The Elements of Japanese Design.* New York: Walker Weatherhill, 1971.

Instructions

1. Show the teaching pictures, "Family Crests," "Coats of Arms," and "Signature Seals."

2. Point out the countries on a map or globe where each artform originated. Note the cross-cultural elements of these identification designs.

3. Ipaliwanag ang mga gamit ng isang sagisag, isang eskudo at isang lagdang tatak.

   a. Ang sagisag ay isang disenyo na ginagamit upang makilala ang isang pamilya, tulad din ng isang lagda na pinagkakakilanlan sa isang tao. Ang mga hayop, mga halaman at iba pang mga likas na pananda ay kadalasang ginagamit sa mga sagisag na Hapones. Ang mga sagisag ng pamilyang Hapones ay inilalagay sa maraming bagay, tulad ng mga kasangkapang pambahay, damit, muwebles, alahas, atbp.
   b. Ang mga eskudo ng Ingles ay maaaring kumatawan sa pamilya, isang kapatiran, isang maharlikang titulo, at iba pang mga kapisanan o mga tao. Ang mga eskudo ay ipinamamana sa mga salin ng lahi. Gayunpaman, ang pagbabago o pag-iiba-iba ay maaaring mangyari. Halimbawa, ang mga eskudo ng dalawang magulang ay maaaring pagsamahin upang bumuo ng isang bagong eskudo.
   c. Sa loob ng libu-libong taon, ang tatak ay ginamit ng mga Intsik bilang isang lagda. Sa kinaugalian, ang mga opisyal na dokumento, mga sulat, mga kuwadro, atbp., ay tinatatakan. Bukod sa pagkilala ng isang tao, ang lagdang tatak ay isang likhang-sining. Gawa ang mga ito mula sa maraming bagay, kasama na ang ginto, pilak, jade, tumbaga, soapstone garing, at tanso. Ang mga tatak ay ginawa sa iba't ibang mga hugis at laki; ang hawakan ng tatak ay maaaring lilukin. Ang tatak mismo ay ginawa ng isang tao ng pinagsamang kaligrapo, mang-uukit at dalubsining.

4. Hayaang gamitin ng mga mag-aaral ang sarili nilang mga apelyido o sarili nilang mga logo upang gumawa ng limbag sa stencil. Narito ang mga panuto.

   a. Magdrowing at bumakat ng isang disenyo sa papel-pang-stencil o makapal na papel-panggawain. Itiman ang lahat ng lugar upang magupit.
   b. Gupitin ng gunting o ng lansetang X-acto ang disenyo. Alisin ang lahat ng maiitim na lugar.
   c. Iipit ang stencil sa tela o kamiseta. Tiyaking nakaipit ang lahat ng hiwalay na piraso nang matatag at tama.
   d. Itubog ang isang maliit na espongha sa tinang pantela at ipinta ito sa ibabaw ng stencil.

   e. Hayaang matuyo.
   f. Alisin ang stencil at sundin ang mga panuto ng tagagawa sa pag-aayos ng tina (ang pagpaplantsa sa loob ng 10 minuto ay karaniwan).
   g. Itanghal ang mga tela o mga kamiseta. Hayaang ipaliwanag ng mga bata ang kahulugan ng bawat isa.

3. Explain the functions of a crest, coat of arms and signature seal.

   a. A crest is a design used to identify a family, as a signature identifies an individual. Animals, plants and other natural motifs are frequently used in Japanese crests. Japanese family crests are placed on a variety of objects, such as household articles, clothing, furniture, jewelry, etc.
   b. English coats of arms may represent a family, a guild, a royal title, and other organizations or individuals. Coats of arms are handed down from generation to generation. However, changes or variations may occur. For example, the coats of arms of both parents may be combined to form a new coat of arms.
   c. For thousands of years, the seal has been used by the Chinese as a signature. Traditionally, official documents, letters, paintings, etc. are marked by seals. In addition to identifying a person, a signature seal is a work of artistry. They have been made of many substances, including gold, jade, brass, ivory, silver, and soapstone. Seals have been made in a variety of shapes and sizes; the handle of a seal may be sculptured. The signature itself is made by one who is a combination of a calligrapher, engraver, and artist.

4. Have the students use their family names or logos of their own design to make a stencil print. The instructions follow.

   a. Draw or trace a design on wax stencil paper or heavy construction paper. Blacken all areas to be cut out.
   b. Cut out design with scissors or X-acto knife, removing all blackened areas.
   c. Pin stencil on cloth or T-shirt, taking care to pin all loose pieces securely and correctly.
   d. Dip small sponge or brush in textile dye and paint over the stencil.

   e. Let dry.
   f. Remove stencil and follow manufacturer's instructions to set dye (ironing for 10 minutes is standard).
   g. Display the cloths or T-shirts. Have the children explain the meaning of each.

Pagtitining na Gawain

MGA PANGGAMPANING LAYUNIN

Magagawa ng bata na:
1. Lumahok sa paggawa ng limang sentrong pantanghal sa silid-aralan.
2. Itugma ang gawang-sining ng kanyang mga kamag-aaral sa mga pampagkatutong layunin ng pang-isipang pahayag na ito.
3. Magpamalas ng pagbibigay-halaga sa mga gawang-sining ng kanyang mga kamag-aaral.

Mga kagamitan

Iba pa 1. Lahat ng gawang-mag-aaral na gawang-sining ng pang-isipang pahayag na ito
2. Limang mesang pagtatanghalan
3. Mga pangmarka at papel-panggawain

Mga panuto

1. Sabihin sa mga mag-aaral na gagawa sila ng limang sentrong pantanghal sa sining para sa bawat isa sa mga pampagkatutong layunin ng pang-isipang pahayag na ito. Isulat ang limang pampagkatutong layunin sa pisara.

2. Hayaang ilagay ng mga bata sa kanilang mga desk ang mga proyekto nila. Tiyakin na ang bawat proyekto ay may pangalan ng mag-aaral.

3. Hatiin ang klase sa limang pangkat (isa sa bawat pampag-tuturong layunin). Ang bawat pangkat ay magkakaroon ng isang tagatatak na siyang magtatatak ng mga itinatanghal ng pangkat sang-ayon sa pampagkatutong layunin nito.

   Ang bawat pangkat ay magkakaroon ng dalawa o tatlong tagahanap-sining na siyang magtitipon ng mga proyekto ng sining na kabilang sa itinatanghal. Payagan ang mga mag-aaral na uri-uriin ang sining sa iba't ibang paraan na iba sa dating pagkatanghal.

   Ang bawat pangkat ay magkakaroon ng dalawa o tatlong tagatanghal na siyang magsasaayos ng mga proyekto ng sining sa lamesang tanghalan sa isang nakakaakit na paraan.

4. Anyayahan ang mga magulang o iba pang klase upang panoorin ang pagtatanghal. Hayaang magbigay ng pagpapakilala ang bawat pangkat tungkol sa mesang tanghalan nito.

Culminating Activity

PERFORMANCE OBJECTIVES

The child will be able to:
1. Participate in making five classroom display centers.
2. Match the artwork done by his/her classmates with the learning objectives of this conceptual statement.
3. Demonstrate an appreciation for the artwork of his/her classmates.

Materials

Other
1. All student-made artwork of this conceptual statement
2. Five display tables
3. Markers and construction paper

Instructions

1. Tell the students that they will make five art display centers, one for each of the learning objectives of this conceptual statement. Write the five learning objectives on the chalkboard.

2. Have the children place the art projects that they have completed on their desks. Be sure that each project has the student's name on it.

3. Divide the class into five groups (one for each learning objective). Each group will have a sign maker who will label the group's display according to its learning objective.

   Each group will have two or three art finders who will have to collect the art projects that belong in its display. Allow the students to categorize the art in different ways than originally presented.

   Each group will have two or three display makers who will arrange the art projects on its display table in an attractive manner.

4. Invite parents or other classes to view the display. Have each group give a presentation about its display table.

Pang-isipang Pahayag II

Ang sining ay may iba't ibang anyo.

PAMAPAGKATUTONG LAYUNIN 1

Makikilala ng bata na ang pagdodrowing at pagpipinta ay mga anyo ng sining.

Mga Gawain 1-3

PAMPAGKATUTONG LAYUNIN 2

Makikilala ng bata na ang paglililok ay isang anyo ng sining.

Mga Gawain 4-5

PAMPAGKATUTONG LAYUNIN 3

Makikilala ng bata na ang pelikula at potograpiya ay mga anyo ng sining.

Mga Gawain 6-8

PAMPAGKATUTONG LAYUNIN 4

Makikilala ng bata na ang musika ay isang anyo ng sining.

Mga Gawain 9-10

PAMPAGKATUTONG LAYUNIN 5

Makikilala ng bata na ang sayaw at dula ay mga anyo ng sining.

Mga Gawain 11-12

PAMPAGKATUTONG LAYUNIN 6

Makikilala ng bata na ang panitikan ay isang anyo ng sining.

Mga Gawain 13-14
Pagtitining Na Gawain

Conceptual Statement II

Art has various forms.

LEARNING OBJECTIVE 1

The child will recognize that drawing and painting are art forms.

Activities 1-3

LEARNING OBJECTIVE 2

The child will recognize that sculpture is an art form.

Activities 4-5

LEARNING OBJECTIVE 3

The child will recognize that film and photography are art forms.

Activities 6-8

LEARNING OBJECTIVE 4

The child will recognize that music is an art form.

Activities 9-10

LEARNING OBJECTIVE 5

The child will recognize that dance and drama are art forms.

Activities 11-12

LEARNING OBJECTIVE 6

The child will recognize that literature is an art form.

Activities 13-14
Culminating Activity

PAMAPAGKATUTONG LAYUNIN 1

Makikilala ng bata na ang pagdodrowing at pagpipinta ay mga anyo ng sining.

Gawain 1

MGA PANGGAMPANING LAYUNIN

Magagawa ng bata na:
1. Magtala ng mga pangunahing kulay, mga pangalawang kulay at sabihin kung paano nabubuo ang mga ito.
2. Magpakita ng pagkaunawa sa kulay at ng pandamang paghipo sa pamamagitan ng pagpipintang-daliri.

Mga kagamitan

Iba pa 1. Dilaw, asul at pulang pinturang pandaliri (ang kahel, lila at berde ay opsiyonal), rolyo o papel na pampintang-daliri, mga espongha, malaking tason o bandeha, masking tape, pahayagan, mga basahan, mga kutsara

Para sa sanggunian ng guro

1. Arno, Arnold. *The Crowell Book of Arts and Crafts for Children.* New York: Thomas Y. Crowell Co., 1975.
2. Laiberte, Norman. *100 Ways to Have Fun With an Alligator and 100 Other Involving Art Projects* New York: Art Education Inc., 1969.
3. McKim, Robert A. *Experiences in Visual Thinking.* Monterey: Brooks/Cole Publishing Co., 1972.

Mga panuto

1. Hayaang umupo ang mga bata sa mga mesang may pormikang ibabaw o takip na plastik na madaling linisin. Tiyakin na ang bawat bata ay may suot na epron o malaking babero.
2. I-tape sa mesa ang pampintang-daliring papel.
3. Punuin ng tubig ang malaking tason o bandeha. Basain ang papel sa pamamagitan ng espongha; alisin ang labis na tubig.
4. Maglagay ng tig-isang kutsara ng bawat pangunahing kulay sa magkakahiwalay na sulok ng papel.
5. Hayaang sabihin ng mga bata ang mga pangalan ng tatlong kulay.
6. Paghaluin ang magkakasindaming sangkap ng sumusunod na mga kulay at talakayin ang mga ibinungang kulay.

   a. dilaw at asul
   b. dilaw at pula
   c. asul at pula
   d. asul, pula at dilaw

   Tanungin ang mga bata kung anong mga kulay ang dapat paghaluin upang makuha ang sumusunod na mga kulay:

   a. kahel
   b. lila
   c. berde

7. Hayaan ang mga bata na makapag-eksperimento nang malaya habang pinipintang-daliri ang sarili nilang mga larawan.
8. Imungkahi ang paggamit ng iba't ibang bahagi ng kamay at braso para sa iba-ibang hagod; hal., mga kuko ng daliri, mga buko ng daliri, mga palad, mga daliri at mga dulo ng daliri, sakong ng kamay, ibabang-braso at siko.
9. Itanghal ang kanilang ginawa. Hayaang kilalanin ng mga bata ang mga pangunahin at pangalawang kulay na ginamit nila.

LEARNING OBJECTIVE 1

The child will recognize that drawing and painting are art forms.

Activity 1

PERFORMANCE OBJECTIVES

The child will be able to:
1. List primary colors, secondary colors and tell how they are formed.
2. Exhibit color and tactile perception through finger painting.

Materials

Other 1. Yellow, blue, and red finger paints (orange, purple, and green are optional), roll or sheets of finger painting paper, sponges, large bowl or pan, masking tape, newspaper, rags, spoons

For teacher reference

1. Arno, Arnold. *The Crowell Book of Arts and Crafts for Children.* New York: Thomas Y. Crowell Co., 1975.
2. Laiberte, Norman. *100 Ways to Have Fun with an Alligator and 100 Other Involving Art Projects.* New York: Art Education Inc., 1969.
3. McKim, Robert A. *Experiences in Visual Thinking.* Monterey: Books/Cole Publishing Co., 1972.

Instructions

1. Have the children sit at formica-topped or plastic-covered tables, which are easily cleaned. Make sure each child wears an apron or large bib.
2. Tape finger painting paper to table.
3. Fill large bowl or pan with water. Sponge paper wet, soaking up excess water.
4. Place a spoonful of each primary color in separate corners of the paper.
5. Have the children name the three colors.
6. Mix the following colors in equal parts and discuss the resulting colors with the children.

   a. yellow and blue
   b. yellow and red
   c. blue and red
   d. blue, red, and yellow

   Ask the students what colors should be mixed to get the following colors:

   a. orange
   b. purple
   c. green
7. Allow the children to freely experiment while finger painting their own pictures.
8. Suggest using different parts of the hand and arm for various strokes; e.g., fingernails, knuckles, palms, fingers and fingertips, heel of hand, forearm, and elbow.
9. Display their work. Have the children identify the primary and secondary colors that they used.

Gawain 2

MGA PANGGAMPANING LAYUNIN

Magagawa ng bata na:
1. Magpakita ng katatawanan sa pamamagitan ng sining.
2. Magtanghal ng mga pagbubuong kasanayan.
3. Magdrowing ng isang karikatura.

Mga kagamitan

Iba pa 1. Mga komiks na aklat, mga karikatura at mga komiks mula sa mga pahayagan at mga magasin (kabilang ang pandaigdig, Asyano-Amerikano at iba pang mga panlahing palimbagan)
2. Mga lapis, mga felt pens, mga krayola o mga water-color.

Mga panuto

1. Hayaang dalhin ng mga bata ang mga kinagigiliwan nilang karikatura, komiks, mga biro at mga bugtong. Dalhin ang komiks ng isang panlinggong pahayagan. Kung nakalaan, magdala ng mga komiks mula sa ibang bansa tulad ng Sazaesan (Hapon) o Tin Tin (Belhika). Ang isang pampook na karikaturista o kartunista ay maaari ring anyayahan upang magpamalas sa klase.

2. Hayaang ibahagi ng bawat bata ang kanyang mga kinagigiliwang karikatura, komiks, mga biro at mga bugtong. Talakayin kung ano ang nakakatawa sa mga ito.

3. Magpagawa sa mga mag-aaral ng sarili nilang mga karikatura o mga komiks ng mga katatawanan at mga bugtong.

4. Magpadrowing at pakulayan sa mga bata ang sarili nilang mga karikatura o mga komiks.

5. Itanghal ang kanilang mga gawa.

Gawain 3

MGA PANGGAMPANING LAYUNIN

Magagawa ng bata na:
1. Magpakita ng pagpapahalaga sa mga kuwadro sa pagpipintang-pinsel ng mga Intsik at Hapones.
2. Paghambingin ang maraming iba't ibang hagod ng pinsel.
3. Banggitin ang mga kasangkapan at mga kagamitan na ginagamit sa pagpipintang-pinsel.
4. Gamitin ang mga pamamaraan sa pagpipintang-pinsel.

Mga kagamitan

AABC 1. Antas Dalawa, Kit sa Pakikisalamuha ng mga Sining ng Wikang Intsik, Gawaing-aklat ng Mag-aaral

Iba pa 1. Mga tipak pantinta, patpat ng tinta, mga pinsel, tubig, at papel de hapon

Mga panuto

1. Mag-anyaya ng isang dalubsining upang magpakita sa klase ng pagpipintang-pinsel ng Intsik o Hapon.

2. Dapat matutuhan ng mga bata ang iba't ibang hagod na ginagamit at makakuha ng panlahatang pang-unawa sa kasiningang nakapaloob sa pagpipintang-pinsel.

3. Sa tulong ng dalubsining, turuan ang mga bata na gumawa ng tinta mula sa tipak pantinta, patpat ng tinta at tubig. Sabihin sa mga bata na gumawa ng sarili nilang mga kuwadrong-pinsel na may kalikasang paksa; hal., kawayan o kabayo.

   Bilang mapagpipilian, gamitin ang AABC Antas Dalawa, Kit sa Pakikisalamuha sa mga Sining ng Wikang Intsik, Gawaing-Aklat ng Mag-aaral. Hayaang subukin ng mga bata ang pagsulat ng mga salita sa pinsel at tinta.

4. Tulungan ang mga bata na ipasya sa kalahatan na may iba't ibang uri ng drowing at pagpipinta; lahat ng ito ay mga anyo ng sining. Ang iba't ibang bansa at mga kultura ay mayroong mga ganitong anyo ng sining.

Activity 2

PERFORMANCE OBJECTIVES

The child will be able to:
1. Express humor through art.
2. Exhibit organizational skills.
3. Draw a cartoon.

Materials

Other 1. Comic books; cartoons and comic strips from newspapers and magazines (including international, Asian American, and other ethnic publications)
2. Pencils, felt pens, crayons or watercolors

Instructions

1. Have the students bring their favorite cartoons, comics, jokes and riddles from home. Bring the comic section from a Sunday paper. If available, bring comics from other countries such as Sazaesan (Japan) or Tin Tin (Belgium). A local caricaturist or cartoonist may also be invited to give a demonstration to the class.

2. Have each child share his/her favorite cartoons, comics, jokes and riddles. Discuss what makes them funny.

3. Have the students make up their own cartoons or comics of jokes and riddles.

4. Have the students draw and color their cartoons or comics.

5. Display their work.

Activity 3

PERFORMANCE OBJECTIVES

The child will be able to:
1. Demonstrate an appreciation for Chinese and Japanese brush painting.
2. Distinguish among a number of different brush strokes.
3. Name the equipment and materials used in brush painting.
4. Use the technique of brush painting.

Materials

AABC 1. Level Two Chinese Language Arts Interaction Kit, Student Workbook.
Other 1. Ink slabs, ink sticks, brushes, water, rice paper

Instructions

1. Invite a resource person to give a Chinese or Japanese brush painting demonstration to the class.

2. The children should learn the different brush strokes used and obtain a general understanding of the artistry involved in brush painting.

3. With the resource person, teach the children to make ink using an ink slab, ink stick, and water. Ask the children to make their own brush paintings of natural subjects; e.g., bamboo or a horse.

   Alternatively, use the AABC Level Two, Chinese Language Arts Interaction Kit, Student Workbook. Have the children try out writing words with brush and ink.

4. Help the students generalize that there are different types of drawing and painting, all of which are art forms. Different countries and cultures have these art forms.

PAMPAGKATUTONG LAYUNIN 2

Makikilala ng bata na ang paglililok ay isang anyo ng sining.

Gawain 4

MGA PANGGAMPANING LAYUNIN

Magagawa ng bata na:
1. Sabihin na ang haniwa ay mga piguring-luad na Hapon.
2. Magpakita ng pagpapahalaga sa paglililok.
3. Magpamalas ng pandamang pagkita at paghipo, at mga gawang-kamay at pagbubuong kasanayan.
4. Gumawa ng isang lilok.

Mga kagamitan

AABC 1. Pampagtuturong larawan, "Haniwa" (17-20)
iba pa 1. Mapa ng daigdig o globo
2. Luad o luad-pangmodelo, mga tutpik, pahayagan, garlic press, mga kasangkapan ng luad-pangmodelo

Para sa sanggunian ng guro

1. Fumio, Miki. *Haniwa.* Rutland, VT: Charles Tuttle Co., 1960.
2. Hall, John Whitney. *Japan from Prehistory to Modern Times.* Tokyo: Charles Tuttle Co., 1968.
3. Munsterberg, Hugo. *Arts of Japan: An Illustrated History.* Tokyo: Charles Tuttle Co., 1957.
4. Lee, Chingwah. "Most Memorable Exhibit." *Jade,* 1, No. 4, 1975.

Mga panuto

1. Kung maaari, magsagawa ng isang pagbisita sa isang pampook na museo o liwasan na pinagtatanghalan ng mga lilok. Sa maraming lunsod, ang mga panlabas na mga lilok ay madaling makikita; hal., ang mga sibol na lilok ni Ruth Asawa sa Union Square Hyatt Hotel at Ghirardelli Square sa San Francisco. Hayaang makita ng mga bata ang iba-ibang lilok mula sa mga mobile ni Alexander Calder, sa mga totem sa Hilagang-kanluran at mga maskarang Aprikano hanggang sa "Lumilipad na Kabayo ng Kansu" mula sa Sambayanang Republika ng Tsina.

2. Ipahanap sa mga bata ang Hapon sa mapa o sa globo.

3. Ipakita ang pampagtururong larawan, "Haniwa." Sabihin sa mga mag-aaral ang mga sumusunod na katotohanan:

   a. Ang haniwa ay mga piguring-luad mula sa matandang kulturang Hapones.
   b. Ang haniwa ay ginawa upang kumatawan sa mga tao, mga bahay, mga hayop, atbp., na karaniwan sa kulturang iyon.
   c. Ang mga piguring ito ay inilalagay sa mga nitso upang ang mga kaluluwa ng mga namatay ay maging maginhawa at masustentuhan sa kabilang buhay.

4. Hayaang gumawa ang mga mag-aaral ng sarili nilang mga piguring haniwa mula sa luad. Tingnan ang mga nakaraang panuto tungkol sa luad sa pahina (000) Pansinin: Hindi kailangan ng haniwa ang pampakintab; sapat na ang pag-bisque sa apoy.

LEARNING OBJECTIVE 2

The child will recognize that sculpture is an art form.

Activity 4

PERFORMANCE OBJECTIVES

The child will be able to:
1. State that haniwa are Japanese clay figurines.
2. Demonstrate an appreciation for sculpture.
3. Exhibit visual and tactile perception, and manipulative and organizational skills.
4. Make a piece of sculpture.

Materials

AABC 1. Teaching pictures, "Haniwa" (17-20)

Other 1. World map or globe
2. Clay or modeling clay, toothpicks, newspaper, clay modeling tools

For teacher reference

1. Fumio, Miki. *Haniwa.* Rutland, VT: Charles Tuttle Co., 1960.
2. Hall, John Whitney. *Japan From Prehistory to Modern Times.* Tokyo: Charles Tuttle Co., 1968.
3. Munsterberg, Hugo. *Arts of Japan: An Illustrated History.* Tokyo: Charles Tuttle Co., 1957.
4. Lee, Chingwah. "Most Memorable Exhibit." *Jade,* 1, No. 4, 1975.

Instructions

1. If possible, arrange a field trip to a local museum or park where sculpture is displayed. In many cities, outdoor sculpture is easy to find; e.g., Ruth Asawa's sculptured fountains at Union Square Hyatt Hotel and Ghirardelli Square in San Francisco. Have the children see a variety of sculpture, from Alexander Calder mobiles through Northwest totems and African masks to "The Flying Horse of Kansu" from the People's Republic of China.

2. Have a child locate Japan on a map or globe.

3. Show the teaching picture, "Haniwa." Tell the students the following facts:

   a. Haniwa are clay figurines from ancient Japanese culture.
   b. Haniwa were made to represent people, houses, animals, etc., that were common to that culture.
   c. These figures were placed in tombs so that the spirits of the dead would be comfortable and well-provided for in the afterlife.

4. Have the students make their own haniwa figurines out of clay. See previous instructions regarding clay on page
   Note: Haniwa figurines need no glaze; bisque firing is adequate.

Gawain 5

MGA PANGGAMPANING LAYUNIN

Magagawa ng bata na:
1. Sabihin na ang origami ay sining ng Hapon sa pagtiklop ng papel.
2. Sabihin na ang lilok ay maaari ring magawa mula sa papel.
3. Magpakita ng pagpapahalaga sa lilok-papel.
4. Magpamalas ng gawang-kamay na mga kasanayan sa pamamagitan ng paggawa ng lilok-papel.

Mga kagamitan

Iba pa 1. Papel
2. Mga halimbawa ng origami

Para sa sanggunian ng guro

1. Nakamura, Eiji. *Flying Origami.* Tokyo: Japan Publications, 1972.
2. *Rainbow Book of Origami.* San Francisco: Yasumoto and Company, 1965.
3. Temko, Florence. *Paper: Folded, Cut and Sculpted.* New York: Collier Books, 1974.

Mga panuto

1. Magpakita ng mga halimbawa ng origami at/o mga larawan ng origami.

2. Talakayin ang origami bilang kinaugaliang anyo ng sining-Hapon. Ang "ori" ay nangangahulugan ng "tiklupin"; ang "gami" ay papel. Ang kola at gunting ay hindi ginagamit. Ang mga parisukat na papel ay tinitiklop sa mga ninanais na hugis tulad ng mga sombrero, mga manika, muwebles, mga laruan, mga sobre, mga hayop, mga barko, atbp. Sa Hapon, may mga origaming dalubsining na gumagamit nito upang makalikha ng mga di-kapani-paniwalang lilok-papel tulad ng siyam na talampakang dinosaur at kalahating pulgadang mga kulisap.

3. Magpakita ng halimbawa ng origami ng isang tagak, o *tsuru.* Isalaysay ang sumusunod na kuwento ng *Sen Pa Zuru* o "Isang Libong Tagak."

   Ang *tsuru* o tagak ay isang kinaugaliang sagisag ng mahabang buhay, mabuting kalusugan at kaligayahan. Ang *Sen Pa Zuru* o "Isang Libong Tagak" ay kadalasang ginagamit upang mangahulugan ng "mabuhay ka sana ng sintagal ng isang libong tagak." Ang huwaran ng tagak ay kadalasang ginagamit sa papel at tela bilang sagisag ng mabuting kapalaran.

   Kamakailan, ang *tsuru* ay naging sagisag ng kapayapaan tulad ng kalapati. Isang batang babae ang malubhang nasunog sa pagsabog ng bomba atomika sa Hiroshima at hindi maliligtasan ang mga pinsala. Sa ospital, naalala niya ang *Sen Pa Zuru* at naniwala na sa pamamagitan ng pagtitiklop ng sanlibong tagak na papel, maliligtasan niya ang kamatayan. Tinangka niyang magtiklop ng isang tagak bawat araw ngunit namatay siya bago niya natugunan ito.

   Ang mga taong Hapones na tumututol sa digmaan ay gumagawa ng mga tagak na papel at tinatali nang sama-sama ang mga ito bilang pag-alala sa lahat ng mga bata na naghirap at namatay noong Ikalawang Digmaang Pandaigdig. Sa Hiroshima ngayon, libu-libong *tsurung*-papel ang lumilipad sa Bantayog ng mga Bata sa Kapayapaan.

4. Turuan ang mga bata na gumawa ng isang origaming helmet ng samurai o *kabuto.* (Ang origaming *tsuru* ay masyadong mahirap para gawin ng mga bata.)

Activity 5

PERFORMANCE OBJECTIVES

The child will be able to:
1. State that origami is the Japanese art of paper folding.
2. State that sculpture can be made from paper alone.
3. Demonstrate an appreciation for paper sculpture.
4. Exhibit manipulative skills by making a paper sculpture.

Materials

Other 1. Paper
2. Samples of origami

For teacher reference

1. *Rainbow Book of Origami.* San Francisco: Yasumoto and Company, 1965.
2. Nakamura, Eiji. *Flying Origami.* Tokyo: Japan Publications, 1972.
3. Temko, Florence. *Paper: Folded, Cut and Sculpted.* New York: Collier Books, 1974.

Instructions

1. Show samples of origami and/or pictures of origami.

2. Discuss origami as a traditional Japanese art form. "Ori" means to fold, "gami" means paper. Glue and scissors are not used. Square sheets of paper are folded into desired shapes including hats, dolls, furniture, toys, envelopes, animals, boats, etc. In Japan there are origami masters who use this art form to create fantastic paper sculptures such as nine-foot dinosaurs and half-inch insects.

3. Show a sample origami of a crane, or *tsuru.* Relate the following story of *Sen Pa Zuru* or "A Thousand Cranes."

   The *tsuru* is traditionally a symbol of long life, good health and happiness. *Sen Pa Zuru* or "A Thousand Cranes" is used often to mean "may you live as long as a thousand cranes." The crane pattern is often used on paper and cloth as a good luck symbol.

   Recently *tsuru* has become a symbol of peace, as the dove is. A young girl was badly burned by the nuclear attack on Hiroshima and would not survive her injuries. In the hospital, she remembered *Sen Pa Zuru* and believed that by folding 1,000 cranes out of paper she would escape death. She desperately attempted to fold one crane a day but died before she could finish.

   Japanese people who oppose war now make paper cranes and string them together in memory of all the children who suffered and died in World War II. In Hiroshima today, thousands and thousands of paper *tsuru* fly at the Children's Peace Memorial.

4. Teach the children to make an origami samurai helmet, or *kabuto.* (The tsuru origami is too difficult for children to make.)

ORIGAMI NO KABUTO

1. Kumuha ng isang pirasong papel o isang papel-panlimbag na 26 na sentimetrong parisukat. Gumamit ng papel na madaling tiklupin.

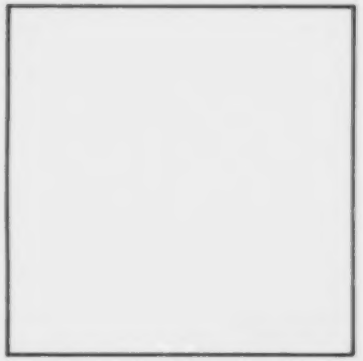

2. Lupiin sa kalahati upang makabuo ng tatsulok.

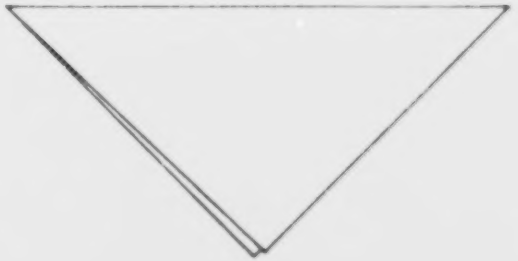

3. Ilupi ang mga Sulok X sa Sulok O upang makabuo ng hugis-diyamante.

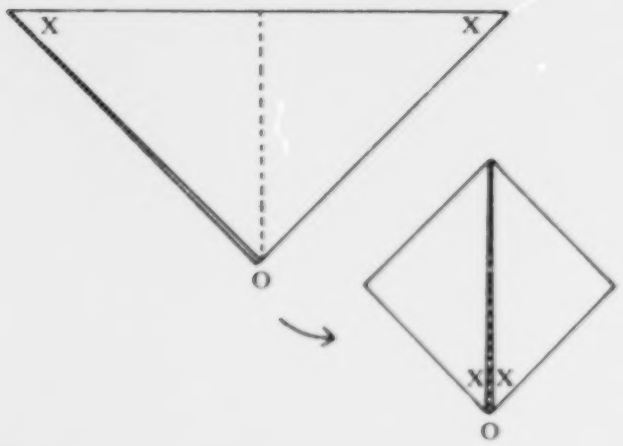

4. Ilupi ang mga Sulok X hanggang sa Sulok Z.

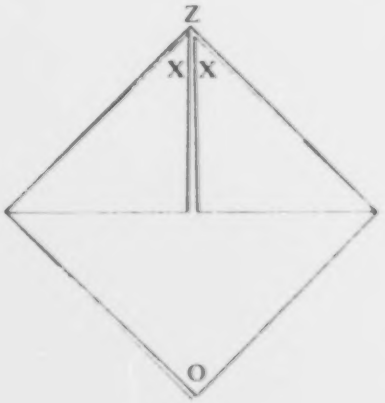

ORIGAMI NO KABUTO

1. Begin with a piece of paper or newsprint 26 cm (22 in) square. Use paper that is easy to fold.

2. Fold in half to form triangle.

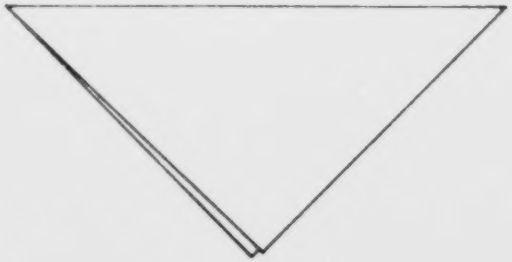

3. **Fold Corners X to Corner O to form diamond.**

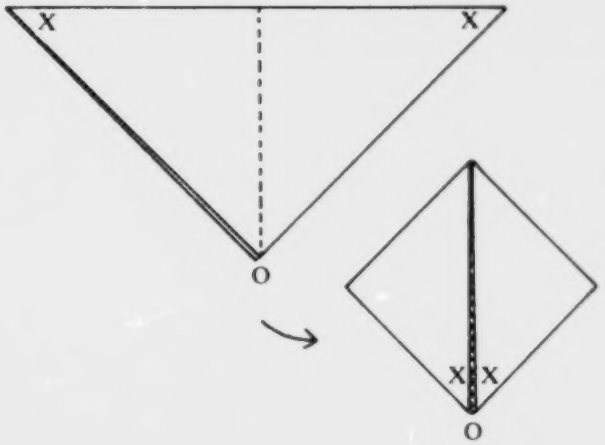

4. Fold Corners X to Corner Z.

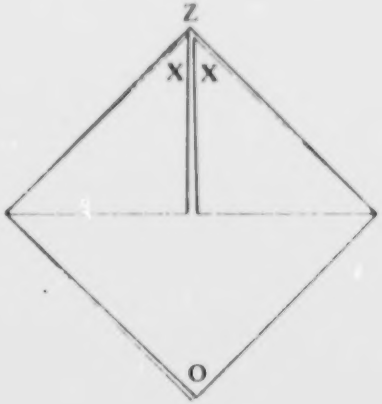

5. Ilupi ang mga Sulok X na palayo sa Sulok Z tulad nang ipinakikita.

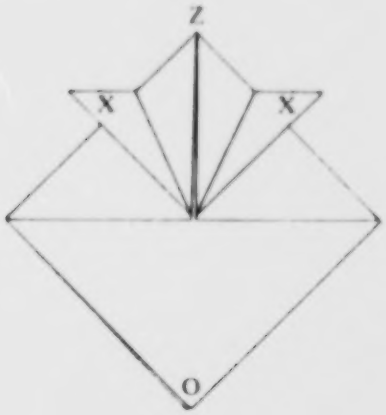

6. Ilupi ang harapang papel ng Sulok O patungo sa Sulok Z sa gilid ng Guhit a-b. At muli, sa gilid ng Guhit c-d.

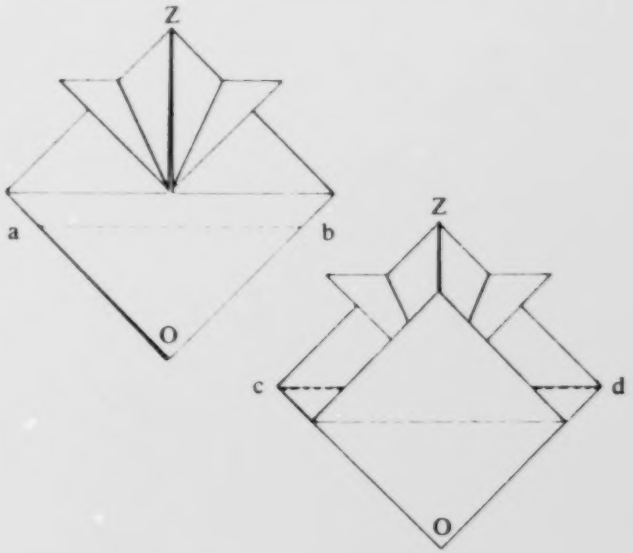

7. Gayun din, ilupi ang hulihang papel ng Sulok O. Isuot mo na ang origaming helmet ng samurai.

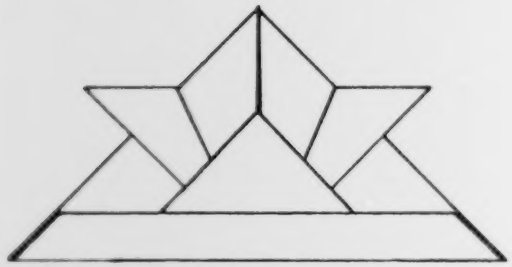

5. Bilang panghalili, ang mga piñatas na papier mache ay maaring gawin upang ipakita ang pagkabagtas-kalinangang ng lilok-papel. Ang mga tabas-papel na Intsik ay maaari ring pag-aralan.

6. Tulungan ang mga bata na ipahayag sa kalahatan na ang mga pigurin at origami ay mga lilok. Ang paglililok ay isang anyo ng sining na matatagpuan sa maraming bansa at mga kultura.

5. Fold Corners X away from Corner Z as shown.

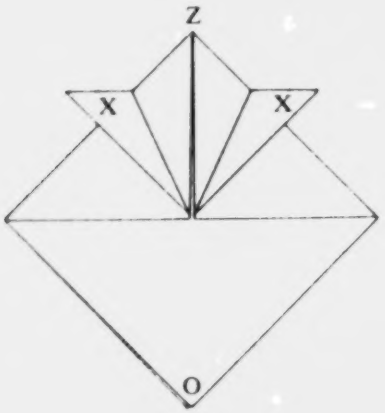

6. Fold front sheet of Corner O up toward Corner Z along Line a-b. Then again along Line c-d.

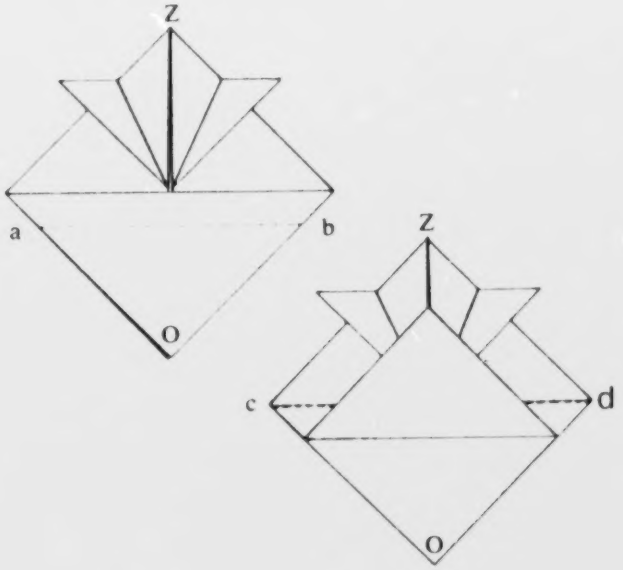

7. Similarly, fold rear sheet of Corner O. Try on your origami samurai helmet.

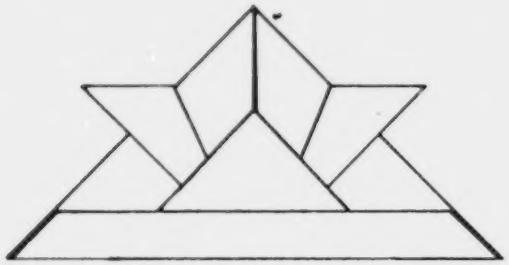

5. Alternatively, papier mache pinatas may be made in order to show the cross-cultural nature of paper sculpture. Chinese paper cuts may also be studied.

6. Help the children generalize that statues and origami are sculpture. Sculpture is an art form found in many countries and cultures.

PAMPAGKATUTONG LAYUNIN 3

Makikilala ng bata na ang pelikula at potograpiya ay mga anyo ng sining.

Gawain 6

MGA PANGGAMPANING LAYUNIN

Magagawa ng bata na:
1. Maunawaan ang kahalagahan ng liwanag sa pamamaraang pampotograpiya.
2. Magpakita ng pandamang pagkita at ng mga gawang-kamay at pagbubuong kasanayan.
3. Gumawa ng potogram.

Mga kagamitan

Iba pa
1. 8" x 5" papel panretrato o contact paper (na may mababang antas na ASA), pandebelop ng retrato, hypo, tatlong bandehang pandebelop, mga gomang sipit, itim na papel-panggawa, salamin o plexiglass, masking tape, tatlong kahong kardbord, 3 malalaking piraso ng kardbord o palara
2. Mga pinagtabasan: mga pirasong papel, mga doyli, mga dahon, mga halaman, mga pako, sinulid, mga mamera, mga selyo, mga butones, atbp.
3. Gunting

Mga panuto

1. Takpan ang mga kahong kardbord ng palara o malalaking piraso ng kardbord at masking tape upang maitaboy ang liwanag (o kaya'y itaob ang mga kahon).

2. Gupitin ang isang dulo ng bawat kahon upang ang pardilya ay maibukas at maisara.

3. Haluin ang pandebelop sang-ayon sa mga panuto ng pabrikante. Ilagay ang pandebelop sa unang bandeha at ilagay ang bandehang pandebelop sa ilalim ng kahon ng kardbord.

4. Haluin ang hypo sang-ayon sa mga panuto ng pabrikante. Ilagay ang hypo sa pangalawang bandeha; ilagay ang bandeha ng hypo sa ilalim ng pangalawang kahong kardbord.

5. Maglagay ng malinis na tubig sa pangatlong bandeha. Ilagay ito sa ilalim ng pangatlong kahon.

6. Sabihin sa mga mag-aaral na magtipon ng mga pinagtabasan upang makagawa ng isang nakakaakit na kayarian para sa potogram.

7. Ipaliwanag sa mga bata ang mga potogram. Sabihin sa kanila na ang papel panretrato ay maselan sa liwanag; habang inilalalantad ito sa liwanag, lalong dumidilim ito kapag dinebelop na. Ang mga bagay na pinatong sa papel ay magtataboy ng liwanag sa dakong pinapatungan nito at nagpapaitim naman sa mga dakong nakalantad. Ganito ginagawa ang mga potogram ng mga bagay.

8. Hatiin sa maliliit na pangkat ang mga bata at tulungan silang gumawa ng mga potogram.

LEARNING OBJECTIVE 3

The child will recognize that film and photography are art forms.

Activity 6

PERFORMANCE OBJECTIVES

The child will be able to:
1. Understand the importance of light in the photographic process.
2. Exhibit visual perception and manipulative and organizational skills.
3. Make a photogram.

Materials

Other
1. 8" x 5" sheets of photo paper or contact paper (with low ASA rating), paper developer, hypo, 3 developing trays, rubber tongs, black construction paper, sheets of glass or plexiglass, masking tape, 3 cardboard boxes, 3 large pieces of cardboard or foil
2. Odds and ends: bits of paper, doilies, leaves, plants, ferns, string, coins, stamps, buttons, etc.
3. Scissors

Instructions

1. Cover cardboard boxes with foil or large pieces of cardboard and masking tape to keep out light (or place boxes open end down).

2. Cut one end of each box so that the flap can be raised open and lowered shut.

3. Mix developer according to manufacturer's instructions. Put developer in first tray; and place developer tray under the cardboard box.

4. Mix hypo according to manufacturer's instructions. Put hypo in second tray; place hypo tray under the second cardboard box.

5. Place clean water in the third tray. Place it under the third box.

6. Have the students collect odds and ends to make an interesting composition for a photogram.

7. Explain photograms to the students. Tell them that the photo paper is sensitive to light; the more it is exposed to light, the darker it becomes when it is "developed." Objects held flat against the paper can keep light from the areas under them, making the uncovered areas darker. That is how photograms of objects are made.

8. Work with small groups of children to make photograms.

MGA POTOGRAM

1. Hilahin ang mga papel panretrato nang isa-isa sa isang madilim na silid o sa ilalim ng isang tuwalya. Ilagay ito sa pagitan ng isang nakatiklop na itim na papel-panggawain upang maitago sa liwanag.

2. Hanggat magagawa nang mabilis, buksan ang papel-panggawain at iayos ang isang kayariang binubuo ng lubid, sinulid, mga dahon, atbp. sa makintab na bahagi ng papel panretrato. Kailangang gawin ito nang mabilis upang maiwasan ang labis na pagkalantad ng papel.

3. Maiiwasan ng plexiglass o salamin ang paggalaw ng mga bagay. Matatamo ang naiibang anyo kung babaguhin ang lugar ng mga bagay habang nakalantad.

4. Ang tagal ng paglalantad ay nagkakaiba dahilan sa kalagayan ng liwanag sa silid at ng uri ng papel. Dapat mag-eksperimento muna ang guro upang malaman ang nararapat na tagal ng paglalantad. Ang mga kalagayan sa labas ay maaaring maging napakahirap para sa mga batang mag-aaral na kayahin maliban kung kulimlim. Ang tagal ng paglalantad ay maaaring mula limang segundo hanggang sa maraming minuto.

5. Kapag nailantad na ang potogram sa nararapat na tagal, magiging kulay lila o asul ito. Alisin ang papel mula sa ilalim ng salamin at mabilis na padausdusin ito nang pabaligtad sa bandehang pandebelop. Isara ang kahon upang maitaboy ang liwanag. Idebelop ang papel sa loob ng isang minuto't kalahati. Makikita na ang potogram pagkaraan nito.

6. Sa pamamagitan ng sipit, alisin ang papel mula sa debeloper. Hayaan tumulo ang labis na debeloper. Idaan ang papel sa bandehang hypo sa tulong ng sipit. Isara ang kahon sa loob ng dalawang minuto.

7. Sa tulong ng sipit, alisin ang papel mula sa hypo at bayaang tumulo. Ilagay ang papel sa malinis na tubig. Hugasan sa loob ng 20 minuto.

8. Sa pana-panahon, palitan ang pandebelop at ang hypo lalo na kung maraming potogram ang gagawin. Ang tubig ay kailangan ding palitan.

9. Bayaang matuyo nang husto ang potogram. Huwag pagpapatung-patungin.

10. Ipatong at patuyuin ang mga potogram sa isang malaking pisarang-patungan o nang hiwa-hiwalay sa kardbord.

9. Talakayin sa mga mag-aaral ang paggawa ng mga potogram at ang mismong mga potogram.

PHOTOGRAMS

1. Pull out one sheet of photo paper at a time in a dark room or under a towel. Place between a folded sheet of black construction paper to keep light from the paper.

2. As quickly as possible, open the construction paper and arrange a composition of string, yarn, leaves, etc. on the emulsion (or shiny) side of the photo paper. This must be done quickly to prevent overexposing the paper.

3. A sheet of plexiglass or glass can keep the objects from moving. A different effect is achieved when objects are shifted during exposure.

4. Exposure time varies with the lighting conditions of the room and the type of paper. The teacher should first experiment to find the proper exposure time. Outdoor conditions are possibly too difficult for young students to manage unless it is overcast. Exposure can be any time from five seconds to several minutes.

5. When the photogram has been exposed for the proper length of time it will turn dark purple or blue. Remove the paper from under the glass and quickly slide it into the developer tray, face down. Close the box to keep out the light. Develop the paper for a minute and a half. The photogram will be visible at this stage.

6. Using tongs, remove the paper from the developer. Let the excess developer drip. Slide paper into the hypo tray with tongs. Close the box for two minutes.

7. With tongs, remove paper from hypo, letting excess drip. Place paper in clean water. Wash for twenty minutes.

8. Periodically, change the developer and hypo, *particularly if* there are a lot of photograms being made. The water should also be changed.

9. Let the photograms dry flat. Do not put one on top of another.

10. Dry mount the photograms on a large mounting board or individually on cardboard.

9. Discuss with the students the making of photograms and the photograms themselves.

Gawain 7

MGA PANGGAMPANING LAYUNIN

Magagawa ng bata na:
1. Pahalagahan ang isang cartoon.
2. Talakayin at halgahan ang cartoon.

Mga kagamitan

Iba pa 1. Isang cartoon *The Stonecutter,* Western Woods, P.O. Box 501, Pasadena, CA 91102

Mga panuto

1. Ipakita ang cartoon.

2. Talakayin ang pelikula.

   Mga mungkahing tanong batay sa *The Stonecutter:*
   a. Sa inyong sariling pangungusap, sabihin kung ano ang sinasabi ng pelikula.
   b. Sino ang pangunahing tauhan sa kuwento?
   c. Ano ang ibig gawin ng kantero? Bakit?
   d. Anu-ano ang iba't ibang bagay na kinasapitan ng kantero?
   e. Ano ang nangyari sa kantero sa katapusan ng kuwento?
   f. Mayroon bang aral sa kuwentong ito? Ano ito?
   g. Ano ang cartoon?
   h. Paano ginagawa ang isang cartoon?
   i. Ano ang palagay mo sa pagkadrowing ng dalubsining sa kantero?
   j. Anu-ano ang ilang kulay na ginamit sa pelikula?
   k. Paano naiiba ang cartoon sa pelikulang may mga tunay na tao? Alin ang higit mong nagugustuhan?
   l. Nagustuhan mo ba ang pelikula? Bakit o bakit hindi?

Gawain 8

MGA PANGGAMPANING LAYUNIN

Magagawa ng bata na:
1. Sabihin na ang pangkasaysayan at kasalukuyang mga pangyayari ay maaaring maitala ng mga retrato.
2. Ilarawan ang mga Asyano-Amerikano na may iba't ibang panlahing sanligan, mga karanasan, mga interes, at mga pamumuhay.
3. Paunlarin ang pandamang pagkita.
4. Pahalagahan ang potograpiya bilang anyo ng sining.

Mga kagamitan

Iba pa 1. Mga potograpikong sanaysay tulad ng nasa *In Movement,* Los Angeles: Visual Communications, 1977 at *Delta West,* Berkeley, CA: Scrimshaw Press, 1969

Mga panuto

1. Kung maaari, bumisita sa isang pampook na pagtatanghal ng retrato. Kung hindi, magsiyasat ng mga potograpikong sanaysay sa mga aklat.

   Mga mungkahing tanong batay sa *In Movement:*
   a. Sino ang kumuha ng mga larawan? Bakit?
   b. Anong mga tao ang nakikita sa larawan? Anu-ano ang kanilang mga panlahing sanligan?
   c. Anu-ano ang mga hanapbuhay nila? Saan sila nakatira?
   d. Anu-anong pangkasaysayang karanasan ang ipinakikita?
   e. Magkatulad ba ang mga kuwadro at mga retrato? Nagkakaiba? Bakit?
   f. Alam mo ba kung paano ginagawa ang mga larawan? Ipaliwanag.
   g. Kumuha ka na ba ng larawan?
   h. Ano ang ibig sabihin ng dokumentaryo?
   i. Bakit mahalaga ang mga larawang ito? Ano ang damdamin mo kapag tinitingnan mo ang mga larawang ito?
   j. Madali bang maging potograpo? Bakit o bakit hindi?

Activity 7

PERFORMANCE OBJECTIVES

The child will be able to:
1. Appreciate an animated film.
2. Discuss and evaluate animated film.

Materials

Other 1. An animated film such as *The Stonecutter,* Western Woods, P.O. Box 501, Pasadena, CA 91102

Instructions

1. Show the animated film.

2. Discuss the film.

Suggested questions based on *The Stonecutter* :
a. In your own words, tell what the story was about.
b. Who was the main character in the story?
c. What did the stonecutter want to do? Why?
d. What were the various things that the stonecutter became?
e. What happened to the stonecutter at the end of the story?
f. Is there a moral or lesson to this story? What is it?
g. What is an animated film?
h. How is an animated film made?
i. What did you think of the artist's drawing of the stonecutter?
j. What are some of the colors used in the film?
k. How is an animated film different from a movie with real people in it? Which do you like better? Why?
l. Did you like the film? Why or why not?

Activity 8

PERFORMANCE OBJECTIVES

The child will be able to:
1. State that historical and current events can be recorded by photographs.
2. Describe Asian Americans of diverse ethnic backgrounds, experiences, interests, and lifestyles.
3. Develop visual perception.
4. Appreciate photography as an art form.

Materials

Other 1. Photographic essays such as those in *In Movement,* Los Angeles: Visual Communications, 1977, and *Delta West,* Berkeley, CA: Scrimshaw Press, 1969.

Instructions

1. If possible, visit a local photo exhibit. Otherwise, examine photo essays in books.

Suggested questions based on *In Movement:*
a. Who took the photographs? Why?
b. What people are shown in the photos? What are their ethnic backgrounds?
c. What are their occupations? Where do they live?
d. What historical experiences are shown?
e. Are paintings and photographs similar? different? How?
f. Do you know how photographs are made? Explain.
g. Have you ever taken a photograph?
h. What does "documentary" mean?
i. Why are these photographs important? What sort of feelings do you have when you look at these photographs?
j. Is it easy to be a photographer? Why or why not?

2. Tulungan ang mga bata na ipasya sa kalahatan na ang mga potogram, mga retrato, at mga pelikula ay mga anyo ng sining. Ang potograpiya at pelikula ay mga bagong anyo ng sining. Umaasa sila nang malaki sa teknolohiya. Ang mga ito ay mga "pangmasang" anyo ng sining; ibig sabihin, milyung-milyong tao ang makakakita ng isang larawan o pelikula. Ang higit pang makateknolohiya at "pangmasang" media, tulad ng radyo at telebisyon, ay pinanonood at pinapakinggan nang sabay-sabay ng milyung-milyong tao.

PAMPAGKATUTONG LAYUNIN 4

Makikilala ng bata na ang musika ay isang anyo ng sining.

Gawain 9

MGA PANGGAMPANING LAYUNIN

Magagawa ng bata na:
1. Umawit ng isang awiting-bayan.
2. Unawain ang kahulugan ng mga titik-awitin.
3. Kilalanin ang mga salitang magkakatugma sa isang awit.
4. Sumulat ng taludtod para sa awit.

Mga kagamitan

AABC 1. Papel-musika, "When I First Came to This Land," (21-22)

Iba pa 1. Instrumento sa musika para pansaliw tulad ng gitara o piyano (opsiyonal)

Mga panuto

1. Tugtugin at awitin ang "When I First Came to This Land," isang kinaugaliang awiting-bayang Amerikano.

2. Talakayin ang awit.

   Mga mungkahing tanong:
   a. Tungkol kanino sa palagay mo ang awiting ito?
   b. Anong bayan sa palagay mo ang inaawitan niya?
   c. Saan sa palagay mo siya nanggaling?
   d. Bakit sa palagay mo'y nagtungo siya sa bayang ito?
   e. Anu-ano ang ilang bagay na natamo niya nang magtungo siya sa bayang ito?
   f. Ano ang ibig niyang sabihin sa mga salitang "I did what I could"?

2. Help the children generalize that photograms, photographs, and films are art forms. Photography and film are relatively new art forms. They depend a great deal on technology. They are also "mass" art forms; i.e., millions of people can see one photograph or one film. Even more technological and more "mass" media, such as radio and television, enable millions to watch or listen to the same thing at the same moment.

LEARNING OBJECTIVE 4

The child will recognize that music is an art form.

Activity 9

PERFORMANCE OBJECTIVES

The child will be able to:
1. Sing a folk song.
2. Understand the meaning of the lyrics.
3. Identify the rhyming words in a song.
4. Write a verse for a song.

Materials

AABC 1. Sheet music, "When I First Came to This Land" (21-22)

Other 1. Musical instrument for accompaniment, such as guitar or piano (optional)

Instructions

1. Play and sing the song, "When I First Came to This Land," a traditional American folksong.

2. Discuss the song.

   Suggested questions:
   a. Whom do you think this song is about?
   b. What land do you think he is singing about?
   c. Where do you think he came from?
   d. Why do you think he came to this land?
   e. What are some of the things he got when he came to this land?
   f. What does he mean when he says, "I did what I could"?

g. Ano ang itinawag niya sa kaniyang kubo?
h. Ano sa palagay mo ang damdamin ng mang-aawit para sa bayang ito?
i. Bakit sa palagay mo ay nasabi niyang "The land was sweet and good"?
j. Ano ang nadama mo nang mapunta ka sa bayang ito?
k. Anu-anong pagbabago o paghihirap ang hinaharap mo?
l. Palagay mo kaya'y madaling lumipat sa isang bagong bayan?

3. Hayaang matutuhan ng mga mag-aaral ang awit. Ulit-ulitin ang bawat bahagi ng awit hanggang sa matutuhan ang himig at titik-awitin nito.

4. Hayaang piliin ng mga mag-aaral ang mga magkakatugmang salita sa awit; hal., "shack-back," "good-could," atbp.

5. Sabihin sa mga mag-aaral na gumawa ng sarili nilang mga titik-awitin sa pamamagitan ng pagpapalit ng ibang salita, (tulad ng "cow," "duck," "wife," atbp.) para sa "shack" at ng paglikha ng ibang magkatugmang parirala sa halip na "Break My Back."

Halimbawa:

So I got myself a *cow*
And I did what I could

And I called my *cow*
"No Milk Now."

Maraming taludtod ang malilikha sa ganitong paraan. Ang iba pang mga halimbawa ay:

Duck--out of luck
Wife--run my life
School--don't be a fool
Store--want some more
Car--won't go far

Awitin ang apat na panggitnang linya ng maraming ulit hangga't ninanais. Upang wakasan ang awit, kantahin ang huling dalawang linya.

6. I-tape habang inaawit ito ng mga mag-aaral at/o ipaawit ito sa harap ng mga nakikinig.

g. What did he call his shack?
h. What do you think the singer felt about this country?
i. Why do you think he said "The land was sweet and good"?
j. How did you feel when you came to this country?
k. What changes or difficulties did you have to deal with?
l. Do you think it is easy to move to a new land?

3. Have the students learn the song. Go over one section of the song at a time until the tune and lyrics are learned.

4. Have the students pick out the rhyming words in the song; e.g., shack-back, good-could, etc.

5. Have the students make up their own lyrics by substituting another word, (such as cow, duck, wife, etc.) for "shack" and making up another rhyming phrase instead of "Break My Back."

   For example:

   So I got myself a *cow*
   And I did what I could

   And I called my *cow*
   "No Milk Now."

   An infinite number of verses can be made this way. Other examples are:

   Duck--out of luck
   Wife--run my life
   School--don't be a fool
   Store--want some more
   Car--won't go far

   Sing the middle four lines as many times as desired. To end the song, sing the last two lines.

6. Tape the students singing the song and/or have them sing the song before an audience.

Gawain 10

MGA PANGGAMPANING LAYUNIN

Magagawa ng bata na:
1. Umawit ng isang awiting-bayan.
2. Unawain ang mga titik-awitin ng isang awit.
3. Pahalagahan ang awiting-bayan bilang isang anyo ng sining.
4. Kilalanin ang mga instrumento sa musika na ginagamit ng iba't ibang kultura.
5. Pahalagahan ang musika na mula sa iba't ibang kultura.
6. Gumawa ng tamburin.

Mga kagamitan

AABC
1. Papel-musika, "Kaeru No Uta" (23)
2. Mga pampagtururong larawan, "Mga Instrumento sa Musika" (24-26)

Iba pa
1. Mga instrumento sa musika na pansaliw
2. Dalawang platong papel bawat mag-aaral, tuyong macaroni, pintura, kola, crepe paper

Mga panuto

1. Awitin ang "Kaeru No Uta" o ibang awiting-bayang Asyano.

2. Kapag inawit ninyo ang "Kaeru No Uta," ipaliwanag na ito ay awit ng mga bata mula sa Hapon. Ang awit ay tungkol sa mga palaka. Ito ay "paikut-ikot" at inaawit ng maraming ulit ng iba't ibang pangkat na nagsisimula sa inayos na paraan.

   Ituro sa mga mag-aaral ang salin sa Ingles ng titik-awitin.

   Mga mungkahing tanong:
   a. Ano ang "kaeru"?
   b. May alam ka bang iba pang awit tungkol sa mga palaka? Iba pang mga hayop?
   c. May tunog ba ng boses-palaka ang awit?
   d. Ano ang "paikot-ikot"?

   Balikan ang mga titik-awitin at musika at ituro ang awit. Ipaawit sa mga mag-aaral. Pagkatapos malaman nila ang awit, subuking awitin ito nang paikut-ikot. (Magsisimula ang pangalawang pangkat pagkatapos awitin ng una ang "Kaeru.")

3. Ipakita ang mga pampagtururong larawan, "Mga Instrumento sa Musika." Tulungan ang mga bata sa pagkilala ng bawat isa at ang kulturang nauugnay dito. Kung maaari, magpatugtog ng mga plakang maaaring makilala ang mga instrumento sa musika. Ang bahagi sa musika ng karamihan sa mga aklatan ay isang kapaki-pakinabang na sanggunian. Isa pang mapagpipilian ay ang pagdalo sa isang pagtatanghal sa musika o ang panonood ng isang pelikula tungkol sa musika; hal., "Discovering the Music of Japan."

4. Talakayin ang musikang pinakinggan ng klase.

   Mga mungkahing tanong:
   a. Ano ang masasabi ninyo sa musikang napakinggan ninyo?
   b. Anu-ano ang mga instrumentong natutuhan ninyo?
   c. Ang lahat ba ng mga instrumento ay magkakatulad ng tunog?
   d. Ang lahat ba ng musika ay magkakatulad ng tunog?
   e. Ipinadarama ba sa inyo ng musika ang ilang mga damdamin o ilang mga kuru-kuro? Anu-ano ang mga ito?
   f. Anu-anong instrumento ang narinig mo na?
   g. Tumutugtog ka ba ng instrumento? Ano?
   h. Gawa sa anong sangkap ang iba't ibang instrumento?
   i. Paano nagkakatulad ang ilang instrumento? Paano nagkakaiba?
   j. Sino ang kinagigiliwan mong manunugtog? Mang-aawit?
   k. Ano ang kinagigiliwan mong awit? Uri ng musika?
   l. Kailangan bang malaman mo ang wika ng isang awit upang mapahalagahan ito? Bakit? Bakit hindi?

5. Magpagawa ng mga tamburin sa mga bata tulad ng mga sumusunod:

   a. Pintahan ang ilalim ng dalawang platong papel.
   b. Maglagay ng ilang tuyong makaroni sa isang plato.
   c. Ikola ang pangalawang plato sa unang plato.
   d. Kabitan ng mga banderang crepe paper.

6. Tulungan ang mga batang sabihin sa kalahatan na ang musika ay isang anyo ng sining na matatagpuan sa lahat ng kultura. Iba't ibang uri ng musika at mga instrumento sa musika ang pinatutugtog ng iba't ibang kultura.

Activity 10

PERFORMANCE OBJECTIVES

The child will be able to:
1. Sing a folk song.
2. Understand the lyrics of the song.
3. Appreciate the folk song as an art form.
4. Identify musical instruments used by various cultures.
5. Appreciate music from various cultures.
6. Make a tambourine.

Materials

AABC
1. Sheet music, "Kaeru No Uta" (23)
2. Teaching pictures, "Musical Instruments" (24-26)

Other
1. Musical instruments for accompaniment
2. Two paper plates per student, dry macaroni, paint, glue, crepe paper

Instructions

1. Sing "Kaeru No Uta" or another Asian folksong.

2. If you sing "Kaeru No Uta," explain that it is a children's song from Japan. The song is about frogs. It is a "round," sung several times by different groups starting in staggered sequence.

   Teach the students the English translation of the lyrics.

   Suggested questions:
   a. What is a "kaeru"?
   b. Do you know any other songs about frogs? Other animals?
   c. Does the song sound like a frog's voice?
   d. What is a "round"?

   Go over the lyrics and music with the students and teach the song. Have the students sing the song. After they are familiar with the song, try singing it in a round. (The second group begins after the first has sung "Kaeru.")

3. Show the teaching pictures, "Musical Instruments." Assist the children in identifying each one and the culture it's associated with. If possible, play records wherein the musical instruments can be identified. The music section of most libraries is a useful resource. Alternatively, arrange for the class to attend a live musical performance, or to view a film on music; e.g., "Discovering the Music of Japan."

4. Discuss the music the class listened to.

   Suggested questions:
   a. What did you think of the music you just heard?
   b. What instruments did you learn about?
   c. Do all instruments sound alike?
   d. Does all music sound alike?
   e. Can music make you feel certain emotions or think about certain ideas? What?
   f. What instruments have you heard?
   g. Do you play an instrument? What?
   h. What are various instruments made of?
   i. How are some instruments similar? Different?
   j. Who is your favorite musician? singer?
   k. What is your favorite song? type of music?
   l. Do you have to know the language of a song to appreciate it? Why or why not?

5. Have the children make tambourines, as follows:

   a. Paint the underside of two paper plates.
   b. Place some dry macaroni in one plate.
   c. Glue the second plate over the first.
   d. Attach crepe paper streamers.

6. Help the children generalize that music is an art form found in all cultures. Different kinds of music and musical instruments are played by various cultures.

PAMPAGKATUTONG LAYUNIN 5

Makikilala ng bata na ang sayaw at dula ay mga anyo ng sining

Gawain 11

MGA PANGGAMPANING LAYUNIN

Magagawa ng bata na:
1. Malugod sa isang pagtatanghal ng dula o sayaw.
2. Magpahayag ng mga damdamin tungkol sa isang pagtatanghal ng sayaw o dula.
3. Gumawa ng prop para sa isang sayaw.
4. Magtanghal ng isang maikling pagganap ng isang sayaw.

Mga kagamitan

AABC 1. Gawaing papel, "Paruparo" (27)

Iba pa 1. Pelikula ng mga tanghalang-sining tulad ng *Night at the Peking Opera*, Radim Films, Inc., 17 West 60th Street, New York, NY 10023
2. Mga pintura, mga krayola, mga felt tip marker, mga panghithit na plastik, tape, gunting, kola, pakislap

Mga panuto

1. Magpakita ng isang pelikula ng tanghalang-sining at talakayin ito. Pansinin na ang mga bahagi o ang buong pelikula ay maaaring nasa wikang dayuhan. Talakayin kung ano ang nadarama ng mga mag-aaral tungkol dito.

   Mga mungkahing tanong batay sa *Night at the Peking Opera:*
   a. Ano ang palagay mo sa mga sayaw na nasa pelikula?
   b. Ano ang palagay mo sa mga kasuotan? Sa mga prop?
   c. Aling tauhan ang nagustuhan mo sa lahat? Bakit?
   d. Aling tauhan ang pinakahuli mong nagustuhan? Bakit?
   e. Nakakita ka na ba ng isang sayaw o isang dula? Ilarawan ito. Paano ito nagkakatulad? Paano ito nagkakaiba?
   f. Ano ang nagustuhan mo sa lahat tungkol sa pelikulang ito? Bakit?
   g. Palagay mo kaya'y madaling magtanghal ng sayaw? Bakit? Nais mo bang subukan?

2. Kung maaari, magsagawa ng isang pamamasyal sa isang pagtatanghal ng dula o sayaw.

3. Magpagawa sa mga bata ng isang paruparong-papel na prop, tulad ng sumusunod:

   a. Gumupit ng paruparo mula sa gawaing papel.
   b. Ilagay ang paruparo sa ibabaw ng papel-panggawain at gamitin itong huwaran. Bakasin sa palibot ang paruparo at gupitin.
   c. Pintahan o palamutihan ang paruparo ng mga felt tip pen, mga krayola, mga pintura at pakislap.
   d. Pagkabitin ang tatlong panghithit na plastik sa pamamagitan ng pagyupi sa mga dulo at pagdugtong sa mga ito. Patibayin ang mga dugtong ng masking tape.
   e. I-tape ang paruparo sa mga panghithit.

4. Pagbalik-aralan ang bahagi ng pelikula nang ang leon ay nakikipagsayaw sa paruparo. Ipagamit sa mga bata ang kanilang mga prop na paruparo at magpatanghal ng isang maikling pagganap ng sayaw na iyon.

LEARNING OBJECTIVE 5

The child will recognize that dance and drama are art forms.

Activity 11

PERFORMANCE OBJECTIVES

The child will be able to:
1. Enjoy a dance or dramatic production.
2. Express feelings about a dance or dramatic production.
3. Make a stage prop for a dance.
4. Perform a short interpretation of a dance.

Materials

AABC 1. Worksheet, "Butterfly" (27)

Other 1. Performing arts film, such as *Night at The Peking Opera,* Radim Films Inc., 17 West 60th Street, New York, NY 10023
2. Paints, crayons, felt-tip markers, plastic straws, tape, scissors, glue, glitter

Instructions

1. Show a performing arts film and discuss it. Note that parts or all of the film may be in a foreign language. Discuss how students feel about this.

   Suggested questions based on *Night at the Peking Opera:*
   a. What did you think of the dances in the film?
   b. What did you think of the costumes? Props?
   c. Which character did you like the best? Why?
   d. Which character did you like the least? Why?
   e. Have you ever seen a dance or play before? Describe it. How was it similar? Different?
   f. What did you like best about this film? Why?
   g. Do you think it is easy to perform a dance? Why? Would you like to try?

2. If possible, arrange a field trip to a live dance or dramatic performance.

3. Have the children make a paper butterfly stage prop, as follows:
   a. Cut out the butterfly from the worksheet.
   b. Place the butterfly on top of construction paper and use it as a pattern. Trace around the butterfly and cut it out.
   c. Paint or decorate the butterfly with felt-tip pens, crayons, paints, and glitter.
   d. Join three plastic straws together by pinching the ends and pushing them together. Reinforce the joints with masking tape.
   e. Tape the butterfly to the straw.

4. Review with the students the part of the film when the lion dances with the butterfly. Have the students use their butterfly props and perform a short interpretation of the same dance.

Gawain 12

MGA PANGGAMPANING LAYUNIN

Magagawa ng bata na:
1. Isadula ang isang maikling skit na may mga tau-tauhan.
2. Gumawa ng isang pandaliring tau-tauhan.
3. Sabihin na ang dulang tau-tauhan ay isang anyo ng sining.
4. Gumawa ng pantanghalang tanawin.

Mga kagamitan

AABC 1. Kuwentong-aklat,"Ang Araw, ang Buwan at ang mga Bituin"
2. Kuwentong-aklat, Ang Mahiwagang Pinsel in Hsiao San

Iba pa 1. Mga pinturang pampaskil, mga pinsel, mga sinulid, mga pirasong tela, mga "natagpuang bagay" bilang kagamitan, kola, papel-panggawain o mabigat na kartolina, kompas, panukat
2. Hume, Lotta Carswell. *Favorite Children's Stories from China and Tibet.* Tokyo: Charles Tuttle, 1962.

Mga panuto

1. Bumasa ng isang kuwentong-kababalaghang Asyano at talakayin ang kuwento.

2. Magpagawa sa mga mag-aaral ng mga pandaliring tau-tauhan tulad ng sumusunod:

   a. Gumawa ng bilog na may 3" radius sa isang mabigat na kartolina.
   b. Gupitin ang kahabaan ng radius at bumuo ng isang kono.
   c. Gumawa ng isa pang bilog na may 1" radius.
   d. Magdrowing ng mukha sa bilog at pintahan ito ng water-color o mga pinturang pampaskil.
   e. Ikola ang mga estambre sa bilog bilang mga buhok.
   f. Ikola ang bilog sa kono upang makabuo ng mukha at katawan ng tau-tauhan.
   g. Idagdag ang mga braso at paa. Palamutihan ang tau-tauhan ayon sa kagustuhan.

3. Magpinta ng tanawin sa isang malaking pirasong kardbord o papel-panggupitin at i-tape ang papel sa dingding na kung saan maisasadula ang isang maikling skit. Kung mayroong tanghalang pantau-tauhan, magpadisenyo ng tanawin sa mga mag-aaral upang itugma sa tanghalan.

4. Hayaang sama-samang magtrabaho ang mga pangkat ng mga mag-aaral upang maisadula ang isang maikling skit batay sa isa sa mga kuwentong-kababalaghan.

   Ipatanghal sa bawat grupo ang kanilang skit para sa klase.

5. Tulungan ang mga mag-aaral na ipasya sa kalahatan na ang sayaw at dula ay mga anyo ng sining.

Activity 12

PERFORMANCE OBJECTIVES

The child will be able to:
1. Enact a short skit with puppets.
2. Make a finger puppet.
3. State that puppet drama is a form of art.
4. Make stage scenery.

Materials

AABC
1. Storybook, "The Sun, the Moon, and the Stars"
2. Storybook, "Hsiao San's Magic Brush"

Other
1. Poster paints, brushes, yarns, cloth scraps, "found objects" as accessories, glue, construction paper or tagboard, compass, ruler
2. Hume, Lotta Carswell. *Favorite Children's Stories From China and Tibet.* Tokyo: Charles Tuttle, 1962

Instructions

1. Read an Asian fairytale and discuss the story.

2. Have the students make finger puppets to portray the characters as follows:

   a. Make a circle with a 3" radius out of tagboard.
   b. Cut along the radius and form a cone.
   c. Make another circle with a 1" radius.
   d. Draw a face in the circle and paint it with watercolor or poster paints.
   e. Glue yarn to the circle as hair.
   f. Glue the circle to the cone to form the puppet's face and body.
   g. Add arms and legs. Decorate the puppet as desired.

3. Paint scenery on a large piece of cardboard or butcher paper and tape the paper on a wall where a short skit can be enacted. If a puppet theater is available, have the students design scenery to fit the stage.

4. Have groups of students work together to enact a short skit based on one of the fairytales.

   Have each group perform its skit for the rest of the class.

5. Help the students generalize that dance and drama are art forms.

PAMPAGKATUTONG LAYUNIN 6

Makikilala ng bata na ang panitikan ay isang anyo ng sining.

Gawain 13

MGA PANGGAMPANING LAYUNIN

Magagawa ng bata na:
1. Kilalanin ang mga tula bilang mga anyo ng sining.
2. Magpakita ng pagpapahalaga sa mga tula.
3. Sabihin na ang haiku ay nagmula sa Hapon.
4. Sumulat ng isang haiku.

Mga kagamitan

Iba pa 1. Papel, lapis, mga halimbawa ng haiku

Mga panuto

1. Bumasa ng mga halimbawa ng haiku tulad ng:

a. ang tutubing	omatsuri ni
nakadamit na pula	aka idedachi no
sa pistahan pumunta	tombo kana
b. isang suso	katasumuri
maikling sungay,	naniomou tsuno
kabila'y mahaba	
anong bumabagabag sa	naga mijika
kanya	
c. sa panggabing simoy	yukaze ya
ang mga puting rosas	shirobara no hana
kumilos lahat	mina ugoku
d. humikbi ang bata	meigetsu no
"ibigay mo sa akin"	totte kure ro to
ang maliwanag na	naku ko kana
buwan	

2. Talakayin ang mga tula. Sabihin sa mga bata ang mga sumusunod:

   a. Ang tula ay isang anyo ng sining; nakapaglalahad ito ng mga kuru-kuro at mga damdamin.
   b. Ang haiku ay isang uri ng tula mula sa Hapon.
   c. Ang haiku ay binubuo ng tatlong linya. Ang unang linya ay may limang pantig. Ang pangalawang linya ay may pitong pantig. Ang pangatlong linya ay may limang pantig. Ang huling linya ay kadalasang nagbibigay ng di-inaasahang kahalagahan sa unang dalawang linya.
   d. Ang mga manunulang Hapones na nagsusulat ng haiku ay gumagamit kadalasan ng kalikasan ng mga panahon at mga hayop bilang mga kuru-kuro sa kanilang mga tula.

   Mga munghaking tanong:
   a. Ano sa palagay mo ang sinisikap na ipahayag ng makata sa haiku?
   b. Maaari bang magkaroon ng higit sa isang kahulugan ang tulang ito?
   c. Ang tula ba sa palagay mo ay isang mainam na paraan ng pagsasabi sa mga tao ng tungkol sa mga kuru-kuro at mga damdamin? Bakit o bakit hindi?

3. Hayaang sumulat ang mga bata ng sarili nilang haiku.

4. Hayaang bigkasin ng mga bata ang haiku.

LEARNING OBJECTIVE 6

The child will recognize that literature is an art form.

Activity 13

PERFORMANCE OBJECTIVES

The child will be able to:
1. Identify poems as art forms.
2. Demonstrate an appreciation for poetry.
3. State that haiku originated in Japan.
4. Write a haiku.

Materials

Other 1. Paper, pencil, examples of haiku

Instructions

1. Read examples of haiku to the students such as:

   a. the dragonfly — omatsuri ni
      in red clothes — aka idedachi no
      off to the festival — tombo kana

   b. a snail — katasumuri
      one horn short, one long — naniomou tsuno
      what troubles him — naga mijika

   c. in the evening breeze — yukaze ya
      the white roses — shirobara no hana
      all move — mina ugoku

   d. the child sobs — meigetsu no
      "give it to me" — totte kure ro to
      the bright full moon — naku ko kana

2. Discuss the poems. Tell the students the following:

   a. Poetry is a form of art; it can express ideas and feelings.
   b. Haiku is a type of poem from Japan.
   c. Haiku are made of three lines. The first line has five syllables. The second line has seven syllables. The third line has five syllables. The last line often gives an unexpected significance to the first two lines.
   d. Japanese poets who write haiku often use nature, the seasons, and animals as ideas in their poems.

   Suggested questions:
   a. What do you think the poet was trying to express in the haiku?
   b. Can this poem have more than one meaning?
   c. Do you think poems are a good way to tell people about ideas or feelings? Why or why not?

3. Have the students write their own haiku.

4. Have the students recite the haiku.

Gawain 14

MGA PANGGAMPANING LAYUNIN

Magagawa ng bata na:
1. Pahalagahan ang mga katha-katha, mga alamat at mga kuwentong-multo bilang mga anyo ng panitikan.
2. Lumikha ng isang katha-katha.
3. Maglarawan ng isang katha-katha sa limbag-papel.

Mga kagamitan

Iba pa
1. Paskilan o papel-panggawain, mga lapis, mga brayer, linoleo o salamin, tintang panlimbag na nahuhugasan ng tubig, kola, newsprint
2. Aruego, Jose. *Juan and the Asuangs.*

Para sa sanggunian ng guro

1. Burland, Cottie. *Norther American Indian Mythology.* New York: Hamlyn-America, 1965.
2. Christie, Anthony. *Chinese Mythology.* New York: Hamlyn-America, 1968.
3. Diggot, Juliet. *Japanese Mythology.* New York: Hamlyn-America, 1969.
4. Hern, Lafcadio. *Kwaidan.* New York: Dover, 1968.
5. Hulme, Lotta Carswell. *Favorite Children's Stories From China and Tibet.* Tokyo: Charles Tuttle, 1962.
6. Nicholson, Irene. *Mexican and Central American Mythology.* New York: Hamlyn-America, 1967.
7. Parninder, Geofrey. *African Mythology.* New York: Hamlyn-America, 1967.

Mga panuto

1. Basahin at talakayin ang mga katha-katha, mga alamat at/o mga kuwentong-multo mula sa iba't ibang bansa, tulad ng *Juan and ihe Asuangs.* Ang aswang ay isang masamang nilalang sa mga kuwentong-bayan sa Pilipinas.

Mga mungkahing tanong:
a. Mayroon nga bang multo?
b. Sa palagay mo, bakit naniniwala ang ilang tao sa mga multo, mga mangkukulam, mga kababalaghang tao, atbp.?
c. Ano ang kathang-agham?
d. Narinig na ba ninyo ang iba pang maalamat na nilalang (hal., ang dambuhalang Loch Ness, si Bigfoot, si Drakula, atbp.)?
e. Paano nagsimula ang mga katha-katha at mga alamat?
f. Makakagawa ka ba ng sarili mong kuwentong-multo? Alamat o katha-katha?

2. Hayaang gumawa ang mga bata ng "limbag-papel" ng sarili nilang mga katha-kathang nilalang.

LIMBAG-PAPEL

1. Idrowing ang nilalang sa isang kardbord o papel-panggawain.

2. Gupitin ang anyo at idikit ito sa isa pang kardbord.

3. Gumupit ng maliliit na piraso para sa mga mata, bibig, atbp., at ikola ang mga piraso sa tamang lugar sa ginupit na anyo.

4. Ipagpatuloy ang paggupit ng mga piraso para sa bawat bahagi ng nilalang at ikola ang mga ito sa anyo nang sa gayon ang anyo ay binubuo ng iba't ibang ginupit na piraso. Patuyuin.

5. Magpiga ng kaunting tintang panlimbag na nahuhugasan ng tubig sa isang pirasong salamin o linolio. Tintahan ang brayer.

6. Pagulungin ang brayer sa ibabaw ng ginupit na anyo upang matintahan ito nang pantay.

7. Maglagay sa ibabaw ng anyo ng isang papel-panlimbag na malaki nang bahagya kaysa sa kardbord. Tiyakin na hindi magalaw ang papel dahilan sa magiging malabo ang kopya.

8. Kumuha ng isang malinis na brayer at pagulungin ito sa ibabaw ng papel-panlimbag upang mailipat ang anino ng anyo sa papel.

9. Alisin nang maingat ang papel-panlimbag at hayaang matuyo. Ang anino ng nilalang ay dapat lumitaw sa papel-panlimbag.

10. Dahil sa ito ay isang limbag, mahigit sa isang kopya ang magagawa mula sa kardbord na "master." Ulitin ang paraan mula sa pamamaraan bilang lima.

Activity 14

PERFORMANCE OBJECTIVES

The child will be able to:
1. Appreciate myths, legends, and ghost stories as forms of literature.
2. Create a myth.
3. Illustrate a myth with a paper print.

Materials

Other
1. Tagboard or construction paper, pencils, brayers, linoleum or glass, water soluble printing ink, glue, newsprint
2. Aruego, Jose. *Juan and the Asuangs*

For teacher reference

1. Burland, Cottie. *North American Indian Mythology.* New York: Hamlyn-America, 1965.
2. Christie, Anthony. *Chinese Mythology.* New York: Hamlyn-America, 1968.
3. Diggot, Juliet. *Japanese Mythology.* New York: Hamlyn-America, 1969
4. Hern, Lafcadio. *Kwaidan,* New York: Dover, 1968.
5. Hulme, Lotta Carswell. *Favorite Children's Stories From China and Tibet.* Tokyo: Charles Tuttle, 1962.
6. Nicholson, Irene. *Mexican and Central American Mythology.* N.Y.: Hamlyn-America, 1967.
7. Parninder, Geofrey, *African Mythology.* New York: Hamlyn-America, 1967.

Instructions

1. Read and discuss myths, legends and/or ghost stories from various countries, such as *Juan and the Asuangs.* An *asuang* is an evil creature in Philippine folklore.

Suggested questions:
a. Are there such things as ghosts?
b. Why do you think some people believe in ghosts, witches, fantasy creatures, etc.?
c. What is science fiction?
d. Have you heard of other mythical creatures (e.g., the Loch Ness monster, Bigfoot, vampires, etc.)?
e. How do you think myths and legends come about?
f. Can you make up your own ghost story, legend or myth?

2. Have the students make a "paper print" of their own mythical creatures.

PAPER PRINT

1. Draw the creature on a piece of tagboard or construction paper.

2. Cut out the figure and paste it on another piece of tagboard.

3. Cut out smaller pieces for eyes, mouth, etc., and glue the pieces in place on the cut-out figure.

4. Continue cutting out pieces for each part of the creature and gluing them to the figure so that the figure is composed of various cut-out pieces. Let dry.

5. Squeeze out some water soluble printer's ink on a piece of glass or linoleum. Ink the brayer.

6. Roll the brayer over the cut-out figure to cover it evenly with ink.

7. Place a sheet of newsprint that is slightly larger than the tagboard over the figure. Be sure not to shift the paper or the print will be blurred.

8. Get a clean brayer and roll it over the newsprint to transfer the figure's image to the paper.

9. Remove the newsprint carefully and let dry. The image of the creature should appear on the newsprint.

10. Since this is a print, more than one print can be made from the tagboard "master." Repeat the process from step five.

Pagtitining na Gawain

MGA PANGGAMPANING LAYUNIN

Magagawa ng bata na:
1. Gumawa ng hanap-salitang palaisipan ng mga katawagan sa sining.
2. Hanapin sa hanap-salitang palaisipan ang mga katawagan sa sining.

Mga panuto

1. Sabihin sa bawat bata na gumawa ng hanap-salitang palaisipan na ginagamit ang mga katawagan sa sining na nakatala sa ibaba.

drowing	origami
pagpipinta	pelikula
dilaw	larawan
asul	musika
pula	sayaw
karikatura	tau-tauhan
pinsel	haiku
haniwa	bugtong
lilok	katha-katha

   Ang mga salita ay maaaring nakatagong pahilis, pahalang, patayo o pabaligtad.

2. Hayaang ipasa ng bata sa iba ang kanyang palaisipan. Dapat hanapin ng ikalawang bata ang natatagong mga salita. Ang palaisipan ay iwawasto ng unang bata.

Culminating Activity

PERFORMANCE OBJECTIVES

The child will be able to:
1. Make a word maze of art terms.
2. Find art terms in a word maze.

Instructions

1. Have each child make a word maze using the art terms listed below.

drawing	origami
painting	film
yellow	photo
blue	music
red	dance
cartoon	puppet
brush	haiku
haniwa	riddle
sculpture	myth

   The words may be hidden diagonally, horizontally, vertically and in reverse directions.

2. Have each child pass his/her maze to another. The second child is to find the hidden words. The maze will be corrected by the first child.

Pang-isipang Pahayag III

Ang sining ay isang mahalagang aspekto ng bawat kultura.

PAMPAGKATUTONG LAYUNIN 1

Makikilala ng bata ang mga pagkakatulad at mga pagkakaiba sa sining ng iba't ibang kultura.

Mga Gawain 1-2

PAMPAGKATUTONG LAYUNIN 2

Makikilala ng bata na ang mga anyo ng sining ng isang kultura ay natitiyak, sa isang banda, ng kadalian sa pagkuha ng mga hilaw na kagamitan.

Mga Gawain 3-4

PAMPAGKATUTONG LAYUNIN 3

Makikilala ng bata na ang sining kung minsan ay isang pandaigdigang paraan ng pakikipagtalastasan na maaaring bagtasin ang mga pangkultura at pangwikang hadlang.

Mga Gawain 5-7
Pagtitining Na Gawain

Conceptual Statement III

Art is an important aspect of every culture.

LEARNING OBJECTIVE 1

The child will recognize similarities and differences in the art of various cultures.

Activities 1-2

LEARNING OBJECTIVE 2

The child will recognize that the art forms of a culture are determined, in part, by the accessibility of raw materials.

Activities 3-4

LEARNING OBJECTIVE 3

The child will recognize that art is sometimes a universal means of communication that can cross cultural and language barriers.

Activities 5-7
Culminating Activity

PAMPAGKATUTONG LAYUNIN 1

Makikilala ng bata ang mga pagkakatulad at mga pagkakaiba sa sining ng iba't ibang kultura.

Gawain 1

MGA PANGGAMPANING LAYUNIN

Magagawa ng bata na:

1. Ilarawan ang tungkulin ng isang selyo sa koreo.
2. Ipamalas ang pagpapahalaga sa pansining na kahalagahan ng isang selyo.
3. Kilalanin ang pansalaping kahalagahan ng isang selyo.
4. Sabihin sa kalahatan na karamihan ng mga bansa ay gumagamit ng mga selyo sa koreo.
5. Ihambing at bigyang-kaibhan ang mga selyo sa koreo ng E.U. sa mga selyo mula sa ibang bansa.

Mga kagamitan

Iba pa
1. Mga selyo sa koreo ng E.U. (May seksiyon para sa mga koleksiyon at pag-aaral ng mga selyo ang karamihan ng mga pangunahing tanggapan ng koreo.)
2. Mga selyo sa koreo mula sa ibang mga bansa, higit na mabuti kung Asyano (Sabihin sa mga batang magdala ng mga selyong maaaring natanggap nila mula sa ibang mga bansa.)
3. Tagboard, mga felt tip pen o mga lapis na may kulay, papel-pandrowing

Mga panuto

1. Ipakita sa mga mag-aaral ang iba't ibang selyo sa koreo mula sa E.U. at iba pang bansa. Talakayin ang mga selyo, ang kanilang gamit at kahalagahan.

Mga mungkahing tanong:

a. Saan ginagamit ang mga selyo?
b. Magkano ang halaga ng bawat uri ng selyo?
c. Aling mga uri ng mga selyo ang ginagamit mo sa paghuhulog sa koreo ng poskard? Sulat? Pakete? Paano mo malalaman kung magkano ang selyong ilalagay sa isang sulat?
d. Magkano ang halaga ng bawat selyo?
e. Sino ang gumagawa ng mga selyo?
f. Sino ang nagbibili ng mga selyo?
g. Sino ang nagdidisenyo ng mga selyo?
h. Paano nagkakaiba ang mga selyo mula sa ibang bansa at ang mga selyong Amerikano? Paano sila nagkakatulad?
i. Nakapagtipon ka na ba ng mga selyo?
j. Anu-anong disenyo ang nasa mga selyo?
k. Sinu-sino ang mga taong nasa mga selyo?

2. Gumawa ng mga task kard para sa pang-isahan o pangmaliit na pangkating gawain, tulad ng sumusunod:

   a. Nagkakahalaga ng 10¢ ang paghuhulog sa koreo ng isang poskard. Alin sa mga sumusunod na lipon ng mga selyo ang may tumpak na halaga ng selyo?

1)

2)

3)

LEARNING OBJECTIVE 1

The child will recognize similarities and differences in the art of various cultures.

Activity 1

PERFORMANCE OBJECTIVES

The child will be able to:
1. Describe the function of a postage stamp.
2. Demonstrate an appreciation for the artistic value of a stamp.
3. Identify the monetary value of a stamp.
4. Generalize that most countries use postage stamps.
5. Compare and contrast U.S. postage stamps with stamps from other countries.

Materials

Other
1. U.S. postage stamps (Most main post offices have a philatelic section.)
2. Postage stamps from other countries, preferably Asian (Have students bring in stamps they might have received from other countries.)
3. Tagboard, felt tip pens or color pencils, drawing paper

Instructions

1. Show students various postage stamps from the U.S. and other countries. Discuss the stamps, their function and value.

   Suggested questions:
   a. What are stamps used for?
   b. How much does each kind of stamp cost?
   c. Which types of stamps do you use to mail a postcard? Letter? Package? How do you know how much postage to put on a letter?
   d. How much does each stamp cost?
   e. Who makes stamps?
   f. Who sells stamps?
   g. Who designs stamps?
   h. How are stamps from other countries different from American stamps? How are they the same?
   i. Have you ever collected stamps?
   j. What designs are on the stamps?
   k. Who are the people on the stamps?

2. Make task cards for individual or small group work, such as the following:

   a. It costs 10¢ to mail a postcard. Which of the following sets of stamps has the correct postage?

1)
2)
3)

b. Nagkakahalaga ng 15¢ upang maihulog ang isang sulat. Alin sa mga sumusunod na lipon ng mga selyo ang mga tumpak na halaga ng selyo?

1)

2)

3)

c. Alin sa mga sumusunod na selyo ang may mukha ng isang dating pangula ng E.U.?

156

d. Alin sa mga sumusunod na selyo ang hindi selyong-Amerikano?

e. Alin sa mga sumusunod na selyo ang naglalarawan ng kapitolyo ng Estados Unidos?

3. Hayaang idisenyo ng mga mag-aaral ang sarili nilang mga selyo

4. Magpagawa ng mga poskard sa mga mag-aaral, tulad ng sumusunod:

   a. Gumamit ng tagboard para sa isang malaking poskard.
   b. Ilaan ang isang panig para sa tirahan at pahatid.
   c. Magdrowing ng larawan sa poskard.
   d. Idikit ang sariling selyo sa poskard.

157

b. It costs 15¢ to mail a letter. Which of the following sets of stamps has the correct postage?

1)

2)

3)

c. Which of the following stamps shows a former U.S. president?

d. Which of the following stamps is not an American stamp?

e. Which of the following stamps depicts the capitol of the United States?

3. Have the students design their own stamps.

4. Have the students make postcards, as follows:

   a. Use tagboard for a large postcard.
   b. Save one side for the address and message.
   c. Draw a picture on the postcard.
   d. Stamp the postcard with your own stamp.

Gawain 2

MGA PANGGAMPANING LAYUNIN

Magagawa ng bata na:
1. Kilalanin ang mga pagkakatulad at mga pagkakaiba sa mga laruan ng iba't ibang kultura.
2. Kilalanin ang sining ng paggawa ng mga laruan.
3. Gumawa at laruin ang isang laruan.

Mga kagamitan

AABC 1. Mga pampagtuturong larawan, "Mga Laruan sa Paligid-ligid ng Daigdig" (28-29)

Iba pa 1. May kulay na papel-panggawain, mga kard pin, mga patpat o mga lapis, mga krayola, gunting
2. Labing-anim na tig-kalahating pintang karton ng gatas at 98 craft sticks bawat pangkat ng mga bata, pinturang pamaskil, stapler
3. Bola ng sinulid, malalaking butones (isa sa bawat bata)
4. Sapatilya (isa bawat bata), palara, at may kulay na papel de hapon

Para sa sanggunian ng guro

1. Shishido, Misako. *The Folk Toys of Japan.* Tokyo: Japan Publications Trading Co., 1965.

Mga panuto

1. Ipakita ang mga pampagtururong larawan ng mga laruan mula sa iba't ibang bansa. Magpakita ng mga laruan mula sa iba pang mga bansa o mga aklat at mga larawan ng mga ito.

2. Talakayin sa mga bata ang mga larawan.

   Mga mungkahing tanong:
   a. Anu-ano ang mga kinagigiliwan mong laruan? Bakit?
   b. Saan mo nakuha ang mga laruan mo?
   c. Nakagawa ka na ba ng sarili mong mga laruan?
   d. Nakakita ka na ba ng mga laruan mula sa ibang bansa? Ano ang palagay mo sa mga ito?
   e. Bakit may mga laruan ang mga tao?
   f. Paano natutulad ang mga laruan ng bansang ito sa mga laruan ng ibang mga bansa?
   g. Paano ka makakagawa ng naiiba? sarili mong laruan?
   h. Ang ilan bang mga laruan ay ginawa para sa mga tanging kadahilanan? Alin ang mga ito?
   i. Anu-ano ang sangkap ng iba't ibang laruan? Bakit?
   u. Makakaisip ka ba ng isang laruan na gusto mong ariin?
   k. Saan galing ang mga laruan? Sino ang gumagawa ng mga ito?
   l. Sa palagy mo, gusto ba ng lahat ang mga laruan? Bakit o bakit hindi?
   m. Sa palagay mo, lahat ba ay may laruan? Bakit o bakit hindi?

3. Magpagawa sa mga bata ng isa o mahigit pa sa mga sumusunod na laruan. Tulungan ang mga bata na panlahatang ipasya na may mga pagkakatulad at pagkakaiba sa sining ang iba't-ibang kultura.

Activity 2

PERFORMANCE OBJECTIVES

The child will be able to:
1. Identify similarities and differences in toys from various cultures.
2. Recognize the art of making toys.
3. Make and play with a toy.

Materials

AABC 1. Teaching pictures, "Toys Around the World" (28-29)

Other 1. Colored construction paper, card pins, wooden sticks or pencils, crayons, scissors
2. Sixteen half-pint milk cartons and 98 craft sticks per group of children, poster paint, stapler
3. Ball of string, large buttons (one per child)
4. Metal washers (one per child), foil, and colored tissue paper

For teacher reference

1. Shishido, Misako. *The Folk Toys of Japan.* Tokyo: Japan Publications Trading Co., 1965.

Instructions

1. Show the teaching pictures of toys from various countries. Show toys from other countries or books and photographs of them.

2. Discuss the toys with the students.

   Suggested questions:
   a. What are your favorite toys? Why?
   b. Where did you get your toys?
   c. Have you ever made your own toys?
   d. Have you ever seen toys from other countries? What did you think of them?
   e. Why do people have toys?
   f. How are toys from this country similar to toys from other countries? Different?
   g. How could you make your own toys?
   h. Are some toys made for special reasons? Which ones?
   i. What are various toys made of? Why?
   j. Can you think of a toy you would like to have?
   k. Where do toys come from? Who makes them?
   l. Do you think everyone likes toys? Why or why not?
   m. Do you think everyone has toys? Why or why not?

3. Have the children make one or more of the following toys. Help the children generalize that there are similarities and differences in the art of various cultures.

PAIKOT

1. Gumupit ng mga pirasong papel na humigit-kumulang sa 18 sm (7 da) parisukat. Magdrowing ng tulduk-tukdok na mga linya na iniuugnay ang magkatapat na mga sulok, tulad nang ipinakikita.

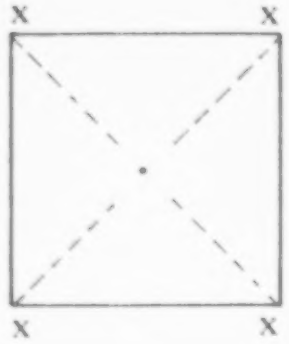

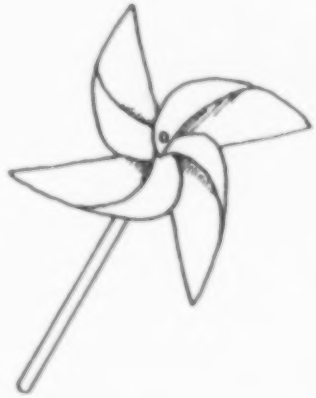

2. Gupitin sa mga tulduk-tukdok na linya mula sa mga sulok patungo ngunit hindi aabot sa gitnang tuldok.

3. Tiklupin ang mga sulok na may markang "X" patungo sa gitnang tuldok. Paglagusin ang isang kard pin sa apat na "X," sa gitnang tuldok at sa dulo ng isang patpat o lapis.

4. Ang papel ay maaaring kulayan sa dalawang gilid bago gawin ang paikot.

SUNGKA

Maraming katumbas ang sungka sa iba't ibang kultura.

1. Bagamat ang sungka ay karaniwang nilalaro sa sungkaan na may mga sigay o buto, maaari rin namang gumawa ang mga bata ng sarili nilang kasangkapan sa sungka. Una, mangolekta ng 16 na karton ng gatas (may tigkalahating pintang laman). Tuklapin ang takip ng bawat isa. Pagkatapos magtipon ng 98 patpat ng popsicle (o craft sticks). I-staple ng sama-sama ang mga karton ng gatas tulad nang ipinakikita:

bista sa ibabaw

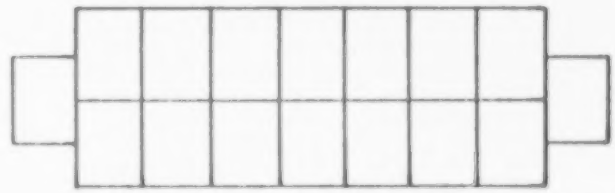

Pintahan ang mga patpat at mga karton ng makukulay na disenyo.

2. Dalawang bata ang makapaglalaro. Ilalagay nila ang sungkaan (ang ini-staple na mga karton ng gatas) sa pagitan nila. Pagkatapos maglalagay sila ng pitong patpat sa bawat isa sa mga karton maliban doon sa magkabilang dulo ng tabla. Ang hilera ng mga karton sa harap ng bawat manlalaro pati na ang dulong karton sa kaliwa niya ay itinuturing na hilera niya at "bodega."

bista sa gilid

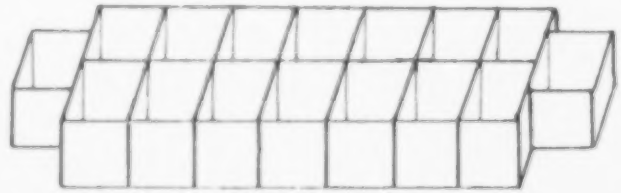

PINWHEEL

1. Cut sheets of paper approximately 18 cm (7 in) square. Draw dotted lines connecting opposite corners, as shown.

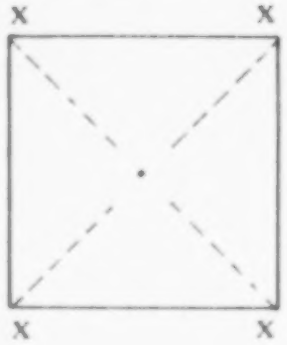

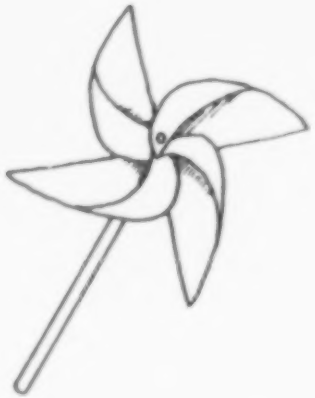

2. Cut along dotted lines from corners toward, but short of, the center dot.

3. Fold corners marked with X toward the center dot. Run a card pin through the four Xs, through the center dot, and into the end of a stick or pencil.

4. The pinwheel can be colored on both sides before assembly.

SUNGKA

Sungka is a Filipino game which has counterparts in many cultures.

1. While sungka is usually played with a wooden board called *sungkaan* and shells or seeds, the children may make their own sungka equipment. First, collect sixteen half-pint school milk cartons. Cut off the top of each one. Then collect 98 popsicle sticks (craft sticks). Staple the milk cartons together as shown:

top view

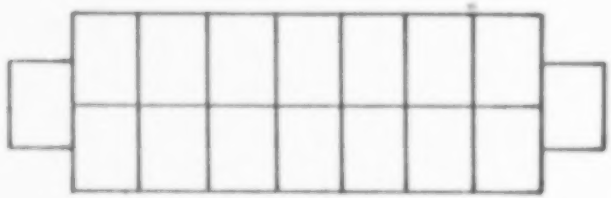

Paint the sticks and cartons with colorful designs.

2. Two children play the game. They place the sungkaan (the stapled milk cartons) between them. Then they put seven sticks in each of the cartons except those at either end of the board. The row of cartons next to each player as well as the end carton on his/her left are considered his/her row and "storehouse."

side view

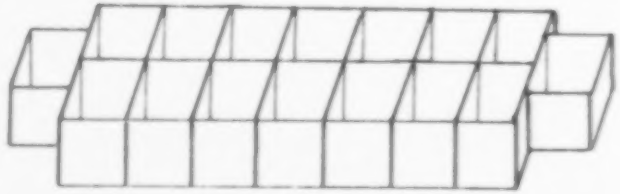

3. Ang bawat manlalaro ay nagsisimula ng may 49 na patpat. Talo ang unang mawalan ng kanyang mga patpat.

4. Ang dalawang manlalaro ay nagsisimula nang sabay. Upang simulan ang laro, kukunin ng bawat manlalaro ang mga patpat sa alinman sa mga kartong nasa gawi niya at ipamumudmod nang paayon ang mga ito, magsisimula sa katabing karton, isang patpat sa bawat karton kasama ang kanyang "bodega." Walang patpat na maaaring ilagay sa "bodega" ng kalaban.

5. Kapag ang huling patpat ay nalagay sa isang kartong may iba pang patpat, kukunin ng manlalaro ang lahat ng patpat sa kartong iyon at magpapatuloy ng pamamahagi ng mga ito nang paayon, isang patpat sa bawat karton simula sa katabing karton.

6. Kapag ang huling patpat ay nalagay sa isang basyong karton sa hilera ng kalaban, tapos na ang kanyang pagtira. Kung ang huling patpat ay nalagay sa isang basyong karton sa kanyang hilera, kukunin ng manlalaro ang kanyang huling patpat at ang mga patpat (kung mayroon) sa katapat na karton sa hilera ng kalaban at ilalagay ang mga ito sa kanyang "bodega." Ang pagtira ng manlalaro ay tapos na.

7. Kung ang huling patpat ay nalagay sa "bodega" ng manlalaro, iiwanan niya ito doon. Kukuha uli ng mga patpat ang manlalaro mula sa alinman sa mga karton at magpapatuloy siya.

8. Ang manlalaro na unang mapilitang huminto ay magpapatuloy sa paglalaro kapag ang kanyang kalaban ay napilitan ding huminto. Ang paraang pagpapalitang ito ay magpapatuloy hanggang sa katapusan ng laro. Upang ituloy ang laro, kukunin ng manlalaro ang mga patpat sa alinman sa kanyang mga karton maliban sa bodega at ipamamahagi ang mga patpat tulad nang nailarawan.

9. Ang mga patpat ay bibilanging muli kapag naipon ang lahat ng mga ito sa mga bodega. Maglalagay ng pitong patpat ang bawat manlalaro mula sa kanyang bodega sa bawat isa sa kanyang mga karton. Kung kinulang sa patpat ang isang manlalaro, ang kanyang mga basyong karton ay itinuturing na "sunog" at hindi na magagamit kapag inulit ang laro.

10. Ang laro ay magpapatuloy hanggang mawalan ang isa sa mga manlalaro ng maraming patpat at isa na lamang sa kanyang mga karton ang malalamnan sa muling pagbilang.

BUUN-BUUN

Ito ay isang laruan na matatagpuan sa maraming kultura kasama na ang mga kulturang Asyano at Katutubong Amerikano.

1. Gumupit mula sa paskilan ng isang bilog na humigit-kumulang sa 5 sm (2 da) diyametro.

2. Kulayan o pintahan ng disenyo ang bilog.

3. Gumawa ng dalawang butas sa bilog katulad ng sa butones.

4. Pumutol ng sinulid na humigit-kumulang sa 45 sm (18 da) ang haba.

5. Isuot ang sinulid sa mga butas ng bilog. Itali ang mga dulo.

6. Igitna ang bilog sa silo at paikutin ito ng 20 hanggang 30 ulit, na iniikid ang silo sa magkabila ng bilog.

7. Sa banayad na galaw na parang akordiyon, ang silo ay iikid at makakadkad nang paulit-ulit na siyang nagpapaikot sa bilog.

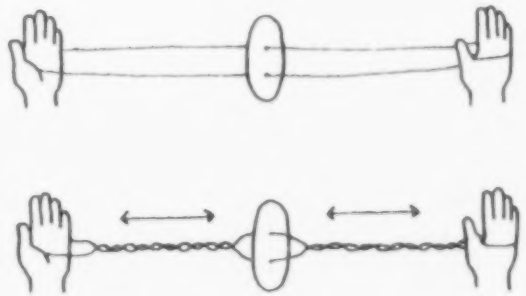

3. Each player starts with 49 sticks. The object of the game is not to lose the 49 sticks first.

4. Both players start simultaneously. To start the game, each player takes the sticks from any of the cartons on his/her side of the board and distributes them clockwise, starting with the adjoining carton, one stick to each carton, including his/her own "storehouse." No stick, however, may be placed in the opponent's "storehouse."

5. If the last stick is placed in a carton where there are other sticks, the player takes all the sticks in that carton and continues to distribute them clockwise, one stick to a carton, beginning with the adjoining carton.

6. If his/her last stick falls in an empty carton on the opponent's row, the turn is over. If the last stick falls in an empty carton on his/her own row, the player takes his/her last stick and the sticks (if any) in the opposite carton on the opponent's row and puts them in his/her "storehouse." The player's turn is then over.

7. If the last stick falls in the player's storehouse, s/he leaves it there. The player then takes the sticks from any of his/her cartons and continues.

8. The player who is forced to stop first resumes play when his/her opponent is also forced to stop. This pattern of alternation goes on until the end of the game. To resume play, the player takes the sticks from any one of his/her cartons except the storehouse and distributes the sticks as described.

9. The sticks are recounted when they have all been accumulated in the storehouses. Each player places seven sticks from his/her storehouse in each of his/her cartons. If a player is short of sticks, his/her empty cartons are considered "burned" and cannot be used when the game resumes.

10. The game continues until one of the players loses so many sticks that only one of his/her cartons can be filled in a recount.

BUUN-BUUN

This is a toy found in many cultures, including Asian and Native American cultures.

1. Cut a circle from tagboard approximately 5 cm (2 in) in diameter.

2. Color or paint the circle with a design.

3. Puncture two holes in the circle like those in a button.

4. Cut string approximately 45 cm (18 in) in length.

5. Loop the string through the holes in the circle. Tie the ends together.

6. Center the circle in the loop and twirl it 20 to 30 times, coiling the loop on both sides of the circle.

7. With a slight accordion-like motion, the loop will coil and uncoil repeatedly, spinning the circle.

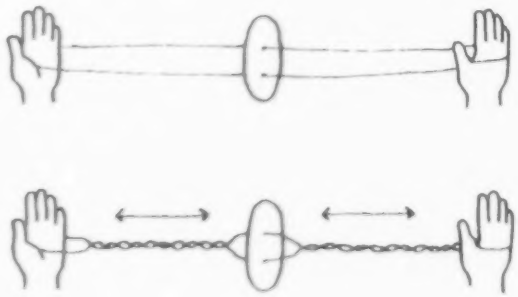

SIPA

Ang sipa ay gawa sa hinabing ratan tulad ng ipinakikita sa ibaba.

Cayunman maaaring gumawa ang bata ng pagkakaiba tulad ng sumusunod:

1. Gumupit ng makikitid na piraso ng may kulay na papel-de-hapon. Isuot ang isang dulo ng mga piraso sa isang sapatilyang bakal (parang singsing na ginagamit sa pagrimatse) at itali ng goma. Bayaang nakabitin ang kabilang dulo ng mga piraso.

2. Ibalot sa palara ang sapatilya at ang nangakakabit ditong dulo ng papel.

3. Sipain ito sa hangin kasama ng iyong kaibigan o ng isang pangkat. Huwag pabayaang lumagpak sa lupa ang sipa. Ang sipa ay sinisipa ng alinman bahagi ng paa o bukungbukong; hal., daliri ng paa, talampakan, sakong, atbp.

Ang larong ito ay matatagpuan sa karamihan ng mga bansang Asyano, kasama na ang Tsina at Korea, na kung saan ang mga laruan ay mas katulad ng isang shuttlecock sa anyo.

PAMPAGKATUTONG LAYUNIN 2

Makikilala ng bata na ang mga anyo ng sining ng isang kultura ay natitiyak, sa isang banda, ng kadalian sa pahkuha ng mga hilaw na kagamitan.

Gawain 3

MGA PANGGAMPANING LAYUNIN

Magagawa ng bata na:
1. Ilarawan kung paanong ang mga Hapones sa mga kampong-bihagan noong Ikalawang Digmaang Pandaigdig ay gumawa ng mga likhang-sining upang pagandahin ang kanilang kapaligiran at upang malikhaing ipahayag ang kanilang mga damdamin.
2. Ipasya na ang mga taong ito ay gumamit ng mga kagamitang nakalaan para sa kanila sa kampo sa paggawa ng kanilang gawaing-sining.
3. Gumawa ng isang kabibing pin.

Mga kagamitan

AABC 1. Kuwentong aklat, "Ang Regalong Pangkaarawan"

Iba pa 1. Mga perdible o pin backs, maliliit na kabibi (mabibili sa mga craft o mga pang-aliwang pamilihan), kardbord, gunting o mga lansetang X-acto, mga tinta sa kulay o mga watercolor, shellac, o malinaw na high gloss acrylic, mga pinsel.

Para sa sanggunian ng guro

1. Bozworth, Alan. *America's Concentration Camps.* New York: W. W. Norton Co., 1967.
2. Conrat, Richard and Maisie Conrat. *Executive Order 9066.* San Francisco: California Historical Society, 1972.
3. Eaton, Allen. *Beauty Behind Barbed Wire.* New York: Harper and Row, 1952.

SIPA

The Filipino *Sipa* is a ball made of woven rattan as shown below.

However, the child may make a modified version as follows:

1. Cut strips of color tissue paper. Insert one end of the strips through a metal washer and tie with a rubber band. Leave the other end of the strips loose.

2. Wrap the washer and its tissue ends in foil.

3. Kick it in the air by yourself, with a partner, or in a group. Do not allow the sipa to fall to the ground. The sipa is kicked with any part of the foot or ankle; e.g., toe, instep, heel, etc.

This game is found in most Asian countries, including China and Korea, where the toy is more similar to a shuttlecock in appearance.

LEARNING OBJECTIVE 2

The child will recognize that the art forms of a culture are determined, in part, by the accessibility of raw materials.

Activity 3

PERFORMANCE OBJECTIVES

The child will be able to:
1. Describe how Japanese people in internment camps during World War II made works of art to beautify their environment and to express their feelings creatively.
2. Conclude that these people used materials available to them in camp to make their artwork.
3. Make a shell pin.

Materials

AABC 1. Storybook, "The Birthday Gift"

Other 1. Tiny shells (available at crafts or hobby shops), glue or epoxy, safety pins or pin backs (available at crafts or hobby shops), cardboard, scissors or X-acto knives, color inks or water colors, shellac, or clear high gloss acrylic, brushes

For teacher reference

1. Bozworth, Alan. *America's Concentration Camps.* New York: W. W. Norton Co., 1967.
2. Conrat, Richard and Maisie Conrat. *Executive Order 9066.* San Francisco: California Historical Society, 1972.
3. Eaton, Allen. *Beauty Behind Barbed Wire.* New York: Harper and Row, 1952.

4. Japanese American Curriculum Project. *Little Citizens Speak.* San Mateo: JACP, 1974.
5. tenBroek, et al. *Prejudice, the War, and the Constitution.* Berkeley, CA: U.C. Press, 1954.
6. Mga sangguni sa pahina #AABC Ikalawang Antas, Araling Panlipunan, Kit ng Pagkakakilanlan, Yunit sa Pamilya at Panlahing Pangkat, Patnubay ng Guro

Mga panuto

1. Ipabasa sa mga mag-aaral ang "Ang Regalong Pangkaarawan." Maghanda ng isang tape ng kuwento para sa mga bata na maaaring mahihirapang bumasa ng kuwento.

   Mahalagang malamang mabuti ng guro ang sanligan ng pagkabilanggo ng mga Hapones sa Amerika noong Ikalawang Digmaang Pandaigdig bago gawin ang gawaing ito. Kaya ang guro ay hinikayat na mabuti na basahin ang mga sangguniang kagamitan na nakatala.

2. Basahin ang *Little Children Speak* bilang isang tala ng kalagayan sa pamumuhay sa mga kampo. Kung kinakailangan, ipakita rin ang mga larawan sa *Executive Order 9066* at *Beauty Behind Barbed Wire.*

3. Talakayin ang mga kampo at ang gawaing-singing na ginawa doon.

   Mga mungkahing tanong:
   a. Ano ang magiging damdamin mo kung bigla mong dapat lisanin ang iyong tahanan at mga kaibigan?
   b. Ano ang dadalhin mo kung kinakailangang lumipat sa isang kampo?
   c. Sa palagay mo, ang mga tao bang kinakailangang magtungo sa kampo ay gusto ito? Bakit o bakit hindi?
   d. Sa palagay mo, may karapatan ba ang pamahalaan sa paglilipat ng mga tao sa kampo? Bakit o bakit hindi? Ano ang gagawin mo kung binawi ang mga karapatan mo?
   e. Sa palagay mo, ano ang nadarama ng mga Hapones?
   f. Anu-anong uri ng sining ang ginawa ng mga tao sa mga kampo?
   g. Sa palagay mo, bakit gumawa ng sining ang mga tao sa kampo?
   h. Anu-anong uri ng mga kagamitan ang ginamit nila para sa kanilang sining? Bakit nila pinili ang mga kagamitang iyon?

4. Tulungan ang mga bata na gumawa ng mga shell pin tulad ng mga sumusunod:

   a. Gumupit ng isang bilog na kardbord na sinlaki ng beintesingko.
   b. Ikola ang maraming kabibi sa gitna ng bilog na kardbord.
   c. Magkola ng mga kabibi na paikot sa paligid ng mga kabibing nasa gitna upang bumuo ng isang bulaklak na disenyo.
   d. Kapag tuyo na ang kola, pintahan ang mga kabibi ng watercolor o mga tintang may kulay. Hayaang matuyo.
   e. Pintahan ng shellac o malinaw na acrylic.
   f. Upang iaspili ang natapos na pin sa mga damit, ikola sa isang nabibiling pin back o i-tape ang isang aspili sa likod.

4. Japanese American Curriculum Project. *Little Citizens Speak*. San Mateo: JACP, 1974.
5. tenBroek, et al. *Prejudice, the War, and the Constitution*. Berkeley, CA: U.C. Press, 1954.
6. References listed on page 000 AABC Level Two, Social Studies Identity Kit, Family and Ethnic Group Unit, Teacher's Guide.

Instructions

1. Have the students read "The Birthday Gift." The story is about the Tanaka family, characters introduced in the AABC Level Two, Social Studies Identity Kit. If desired, use the teaching pictures of the characters provided in that kit as aids. Prepare a story tape for students who may have difficulty reading the story.

   It is essential that the teacher be familiar with the background of the incarceration of Japanese in America during World War II before doing this activity. The teacher is thus strongly urged to read the reference materials listed.

2. Read *Little Citizens Speak* to the class as another account of living conditions in the camps. If possible, also show the photos in *Executive Order 9066* and *Beauty Behind Barbed Wire*.

3. Discuss the camps and the artwork done there.

   Suggested questions:
   a. How would you feel if you suddenly had to move away from your home and friends?
   b. What would you take with you if you had to move to a camp?
   c. Do you think the people who had to go to the camps liked it? Why or why not?
   d. Do you think the government was right in making people move to the camps? Why or why not? What would you do if your rights were taken away?
   e. How do you think the Japanese people felt?
   f. What kinds of art did the people make in the camps?
   g. Why do you think people made art in the camps?
   h. What kinds of materials did they use for their art? Why did they use those materials?

4. Help the children make shell pins, as follows:

   a. Cut out a round piece of cardboard the size of a quarter.
   b. Glue several shells in the center of cardboard circle.
   c. Glue concentric circles of shells around the several shells in the center to form a flower-like design.
   d. When the glue is dry, paint the shells with watercolor or color inks. Let dry.
   e. Paint pin with shellac or clear acrylic.
   f. To pin the finished pin on clothing, glue on a commercial pin back or tape a safety pin to the cardboard back.

Gawain 4

MGA PANGGAMPANING LAYUNIN

Magagawa ng bata na:

1. Ilarawan kung paano gumagawa ang mga tao ng mga gawaing-sining upang malikhaing maipahayag ang kanilang mga isipin at mga damdamin.
2. Ipaliwanag kung bakit ginagamit kung minsan ng mga dalub-sining ang mga "natagpuang" kagamitan mula sa kanilang kapaligiran para sa kanilang sining.
3. Ipasya na kung minsan ang sining ay matagal bago matapos.
4. Gumawa ng isang plakeng plaster ng "mga natagpuang bagay."

Mga kagamitan

AABC 1. Pampagtuturong larawan, "Ang mga Tore ng Watts" (30)
2. Pampagtuturong larawan, "Chief Rolling Thunder" (31)

Iba pa 1. Mga takip ng kahon ng sapatos, bandehang aluminyo para sa pie, plaster of paris, timbang plastik, sari-saring "natagpuang" bagay tulad ng mga butones, mga laruang plastik, mga pampalamuti sa cake, mga bato, mga kabibi, mga buto, mga bao ng niyog, mga klip sa papel, atbp.

Para sa sanggunian ng guro

1. Horowitz, Elinor Lander. *Contemporary Folk Artists.* New York: Lippincott Co., 1975.
2. *The Watts Towers,* CSS Films, 14558 Valerio, Van Nuys, CA 91405

Mga panuto

1. Ipakita ang mga pampagtuturong larawan. Kung kinakailangan, ipakita ang mga pelikula at ang aklat na nabanggit sa itaas.

2. Sabihin sa mga bata ang tungkol sa mga Tore ng Watts:

Ang mga Tore ng Watts ay itinayo ni Simon Rodia sa 107th St., sa Watts, Los Angeles. Nagsimula siya noong 1921, nang siya'y 42 taong gulang, at nagtrabaho siya sa loob ng 33 taon. Gumamit siya ng mga natagpuang bagay tulad ng basag na plato, baldosa, busil ng mais, mga kabibi, maliliit na hayop na porselana, mga bote, upang palamutihan ang sampung-palapag na mga toreng semento. Hindi siya gumamit ng anumang plano, mga blue print o andamyo.

Si Rodia ay isang Italyanong mandarayuhan na nagtungo sa Amerika noong mga taong 1890. Wala siyang pormal na edukasyon. Sinabi niya minsan na itinayo niya ang mga tore sapagkat "nais kong gumawa ng isang bagay para sa Estados Unidos, sapagkat dito ako lumaki, alam mo ba? . . . sapagkat maraming mabubuting tao sa bansang ito."

Noong 1954, iniwan ni Simon ang kanyang tahanan at ang mga tore at hindi na bumalik. Namatay siya noong 1965.

3. Ilahad sa mga bata ang tungkol kay Chief Rolling Thunder at ang kanyang lilok:

Si Chief Rolling Thunder ay isang Indiyang Creek na ipinanganak noong 1912. Naninirahan siya sa mga disyerto sa labas ng Reno, Nevada kasama ng kanyang asawa at tatlong anak. Nakatira sila sa isang malaking 47-talampakang taas na nililok na bantayog na itinayo mismo ni Rolling Thunder.

Ang "basket" ni Rolling Thunder -- ayon ang tawag niya sa lilok -- ay gawa sa tone-toneladang semento at mga natagpuang bagay tulad ng pahalang sa daambakal, tubo, bato, buto ng hayop, gulong, pananggang-hangin, bisikleta, pana ng Indiyan, manibela, bote, alambre, lata, gulong ng wagon, piraso ng bumagsak na eroplano, atbp. Ang "basket" ay may malaking hawakan na gawa sa mga lumang piraso ng bakal at tubo "nang sa gayon mailalayo ito ng Dakilang Espiritu sa anumang panganib." Ang lilok ay isang bantayog para sa mga Indiyan. Si Rolling Thunder ay may 200 estatuwa at busto ng mga diyos ng Indiyan, ng mga dakilang pinunong Indiyan at iba pang Indiyan kasama na ang sinlaking-taong estatuwa ng kanyang anak na namatay sa isang aksidente sa auto.

Activity 4

PERFORMANCE OBJECTIVES

The child will be able to:
1. Describe how people make works of art to creatively express their thoughts and feelings.
2. Explain why artists sometimes use "found" materials from their environment for their art.
3. Conclude that art sometimes takes a long time to complete.
4. Make a plaster plaque of "found objects."

Materials

AABC 1. Teaching picture, "The Watts Towers" (30)
2. Teaching picture, "Chief Rolling Thunder" (31)

Other 1. Shoe box lids, aluminum pie pans, plaster of paris, plastic bucket, assorted "found" objects such as buttons, plastic toys, cake decorations, rocks, shells, seeds, nut shells, paper clips, etc.

For teacher reference

1. Horowitz, Elinor Lander. *Contemporary Folk Artists.* New York: Lippincott Co., 1975.
2. *The Watts Towers,* CSS Films, 14558 Valerio, Van Nuys, CA 91405

Instructions

1. Show the teaching pictures. If possible, show the film and the book noted above.

2. Tell the students about the Watts Towers:

The Watts Towers were built by Simon Rodia at 107th St. in Watts, Los Angeles. He started in 1921, when he was 42 years old, and worked for 33 years. He used found objects such as broken plates, tile, corn cobs, sea shells, small china animals, bottles, to decorate the ten-story high cement towers. He did not use any sketches, blueprints or scaffolding.

Rodia was an Italian immigrant who came to America in the 1890s. He had no formal education. He once said that he built the towers because "I wanted to do something in the United States, because I was raised here, you understand? . . . because there are nice people in this country."

In 1954, Simon left his home and towers and never returned. He died in 1965.

3. Tell the students about Chief Rolling Thunder and his sculpture:

Chief Rolling Thunder is a Creek Indian, born in 1912. He lives in the desert outside Reno, Nevada with his wife and three children. They live in a large 47-foot high sculptural monument which Rolling Thunder built himself.

Rolling Thunder's "basket", as he calls the sculpture, is made of tons of cement and found objects such as railroad ties, pipes, rocks, animal bones, tire rims, windshields, bicycles, Indian arrowheads, handlebars, bottles, electrical wire, tin cans, wagon wheels, pieces of wrecked airplanes, etc. The "basket" has a large "handle" made of scrap iron and pipe "so the Great Spirit can come along and remove it from any danger." The sculpture is a monument to the Indians. Rolling Thunder has over 200 statues and busts of Indian gods, great Indian chiefs, and other Indians, including a life-size statue of his son, who died in an automobile accident.

Si Rolling Thunder ay ipinanganak sa Oklahoma. Umabot siya sa ikawalong baitang at pagkatapos ay nagtrabaho bilang tagahuli ng hayop, tagatabas ng mga puno, minero at magtotroso. Nasa hukbo siya sa loob ng tatlong taon. Ngayon, sa lupain ang hanapbuhay niya, at ginagawa niya ang kanyang lilok. "Layunin ko ang makapag-ambag ng isang kapaki-pakinabang na bagay para sa Amerika," sabi niya. Sampung taon nang ginagawa ni Rolling Thunder ang kanyang nilililok at sinabi niyang ipagpapatuloy niya ito hanggang sa mamatay siya.

4. Talakayin ang dalawang dalubsining at ang kanilang likha.

Mga mungkahing tanong:

a. Saan ipinanganak si Simon Rodia? Saang bansa siya nagmula?
b. Saan ipinanganak si Chief Rolling Thunder?
c. Bakit itinayo ng dalawang ito ang kanilang mga lilok?
d. Anu-anong kagamitan ang ginamit nila para sa kanilang mga lilok? Bakit?
e. Gaano katagal nilang ginawa ang kanilang mga lilok?
f. Sa palagay mo, may nagturo ba sa kanila sa paggawa ng kanilang sining? Bakit o bakit hindi?
g. Ano ang damdamin mo tungkol sa kanilang mga lilok? Bakit?

5. Magpagawa sa mga bata ng isang plakeng plaster na ginagamit ang "mga natagpuang kagamitan" tulad ng mga sumusunod:

a. Magtipon ng iba't ibang "natagpuang mga bagay" tulad ng mga butones, maliliit na laruang plastik, mga hayop, mga takip ng bote, mga kabigi, mga abaloryo, mga pira-pirasong baldosa, mga plato.

b. Maghalo ng plaster ayon sa mga panutong nasa pakete. Huwag masyadong haluin sapagkat maaaring tumigas na ito bago matapos ang ginagawa mo. Gumamit ng timbang plastik para sa madaling paglilinis. Huwag ibuhos ang natirang plaster sa lababo; babarahan nito ang paagusan.

c. Kapag nahalo na ang plaster magbuhos nang sapat lamang sa bawat plato ng pie upang matakpan ang ilalim.

d. Itubog ang mga natagpuang bagay sa plaster kapag malapit nang kumapal ngunit hindi pa tumitigas ang plaster. Gawin ito nang mabilis bago tumigas ang plaster.

e. Magtusok ng isang paper clip sa bandang gitna ng plaster sa gilid ng bandeha bago tumigas ang plaster bilang kawit sa pagsasabit ng plake.

f. Kapag tumigas na ang plaster, alisin ang plake mula sa plato at isabit ito sa dingding.

6. Tulungan ang mga bata na ipasya sa kalahatan na ang mga anyo ng sining ay natitiyak, sa isang bahagi, ng pagkakaroon ng mga hilaw ng kagamitan.

Rolling Thunder was born in Oklahoma. He went as far as the eighth grade, and then worked as a trapper, tree trimmer, gold miner, and logger. He was in the Army for three years. He now lives off the land and works on his sculpture. "My purpose is to add something worthwhile to America," he says. Rolling Thunder has been working for ten years on the sculpture and says he will continue until he dies.

4. Discuss the two artists and their works.

   Suggested questions:
   a. Where was Simon Rodia born? What country was he from?
   b. Where was Chief Rolling Thunder born?
   c. Why did these two men build their sculptures?
   d. What materials did they use for their sculptures? Why?
   e. How long did they work on their sculptures?
   f. Do you think someone taught them to make their art? Why or why not?
   g. How do you feel about the sculptures? Why?

5. Have students make a plaster plaque using "found materials," as follows:

   a. Collect various "found objects" such as buttons, tiny plastic toy animals, bottle caps, shells, beads, bits of broken tile, plates.

   b. Mix plaster according to directions on package. Do not mix too much or it might harden before you are done. Use a plastic bucket for easy cleanup. Do not pour leftover plaster down the sink; it will clog the drain.

   c. When plaster is mixed, pour enough in each pie plate to cover bottom.

   d. Press found objects into the plaster when the plaster begins to thicken but not harden. Work quickly before the plaster sets.

   e. Stick a paper clip half way into the plaster at the edge of the pan before the plaster sets, as a hook for hanging the plaque up.

   f. When plaster has set, remove plaque from pie plate and hang on wall.

6. Help the children generalize that art forms are determined partly by the availability of raw materials.

PAMPAGKATUTONG LAYUNIN 3

Makikilala ng bata na ang sining kung minsan ay isang pandaigdigang paraan ng pakikipagtalastasan na maaaring bagtasin ang mga pangkultura at pangwikang hadlang.

Gawain 5

MGA PANGGAMPANING LAYUNIN

Magagawa ng bata na:

1. Halgahan ang mga gawaing-sining na itinatanghal sa isang museo at/o galeriya sa sining.
2. Magpakita ng pagpapahalaga sa sining ng iba't ibang kultura.
3. Magpahayag ng mga damdamin tungkol sa mga gawaing-sining.

Mga panuto

1. Magsagawa ng isang pagbisita sa isang museo o galeriya sa sining. Nararapat na ipaalam muna sa museo o galeriya na isang malaking pangkat ng mga mag-aaral ang darating. Dapat bisitahin muna ng guro ang museo upang malamang mabuti ang mga itinatanghal sa museo. Kung hindi maaari, ang isang tagapatnubay ay maaaring manguna sa klase sa loob ng museo.

2. Talakayin ang mga sumusunod na tanong bago isagawa ang pagbisita.

   a. Ano ang museo o galeriya?
   b. Sino ang nagpapalakad sa museo o galeriya?
   c. Saan galing ang mga gawaing-sining?
   d. Sino ang nagmamay-ari ng mga gawaing-sining?
   e. Sino ang gumawa ng mga gawaing-sining? Nasaan na ngayon ang mga dalubsining na ito?
   f. Anu-anong anyo ng sining ang makikita natin?
   g. Saan ginawa ang mga ito?
   h. Mayroon ba silang mga tanging gamit o tungkulin?
   i. Paano dapat kumilos ang isang tao sa isang museo?
   j. Ano ang magagawa mo sa isang museo? Ano ang hindi mo magagawa?

3. Magtungo sa museo o galeriya. Habang inililibot mo ang mga bata, magtanong ng iba't ibang bagay at/o bigyang-diin ang mga katotohanan tungkol sa gawaing-sining.

   Mga mungkahing tanong:
   a. Ang gawaing-sining na ito ay ginawa ni _____.
   b. Ang gawaing-sining na ito ay isang pagpipinta sa langis, lilok, atbp.
   c. Ang dalubsining ay nanirahan sa_____ _____ (bansa).
   d. Tungkol saan ang kuwadrong ito?
   e. Anu-ano ang ginagawa ng mga tao sa larawang ito?
   f. Anu-anong kulay ang ginamit ng dalubsining?
   g. Anu-anong kagamitan ang ginamit ng dalubsining?
   h. Gusto mo ba ang ganitong gawaing-sining? Bakit o bakit hindi?
   i. Sa palagay mo ano ang sinikap na ipakita sa atin ng dalubsining?

4. Sa kinabukasan, talakayin ang pagbisita. Sabihin sa kanila na sumulat ng isang maikling talata tungkol sa pagbisita at ilarawan ito sa isang piniling paraan (watercolor, krayola, atbp.).

LEARNING OBJECTIVE 3

The child will recognize that art is sometimes a universal means of communication that can cross cultural and language barriers.

Activity 5

PERFORMANCE OBJECTIVES

The child will be able to:
1. Evaluate works of art displayed at a museum and/or art gallery.
2. Demonstrate an appreciation for the art of different cultures.
3. Express feelings about works of art.

Instructions

1. Arrange a field trip to a museum or art gallery. It is advisable to let the museum or gallery know in advance that a large group of students is coming. The teacher should visit the museum beforehand to become familiar with the museum exhibits. Otherwise, a docent may be able to guide the class through the museum.

2. Discuss the following questions before going on the field trip:

   a. What is a museum or gallery?
   b. Who runs the museum or gallery?
   c. Where do the works of art come from?
   d. Who owns the works of art?
   e. Who made the works of art? Where are the artists now?
   f. What forms of art will we see?
   g. When were they made?
   h. Did they have a special use or function?
   i. How should one behave in a museum?
   j. What can you do in a museum? What can't you do?

3. Go to the museum or gallery. As you take the students around, ask various questions and/or point out facts about the artwork.

   Suggested questions:
   a. This artwork was made by _____.
   b. This artwork is an oil painting, sculpture, etc.
   c. The artist lived in _____ (country).
   d. What is this a painting of?
   e. What are the people doing in this picture?
   f. What colors did the artist use?
   g. What materials did the artist use?
   h. Do you like this work of art? Why or why not?
   i. What do you think the artist was trying to show us?

4. The next day, discuss the field trip with the students. Ask them to write a short paragraph about the trip and to illustrate it in a chosen medium (watercolor, crayon, etc.).

Gawain 6

MGA PANGGAMPANING LAYUNIN

Magagawa ng bata na:
1. Panoorin at pahalagahan ang isang pelikulang may wikang dayuhan.
2. Unawain ang pelikula at bigyang-kahulugan ang kuwento sa sarili niyang mga salita.
3. Sabihin na ang pelikula ay kadalasang nauunawaan at kinagigiliwan kahit na ito ay nasa wikang hindi alam ng isang tao.

Mga kagamitan

Iba pa 1. Isang pelikulang may wikang dayuhan para sa mga bata tulad ng *Hiroko Ikoko*

Mga panuto

1. Ipalabas ang pelikula at talakayin ito sa mga mag-aaral.

   Mga mungkahing tanong batay sa *Hiroko Ikoko:*
   a. Ano ang ginagawa ng dalawang babae sa paaralan?
   b. Paano nakakatulad ng kanilang paaralan ang sa atin?
   c. Paano naiiba ang kanilang paaralan?
   d. Saan sila nagpunta pagkatapos ng eskuwela?
   e. Sa palagay mo, bakit natakot ang mga batang babae?
   f. Nawala ka na ba? Ano ang nangyari?
   g. Ano ang nadama ng kanilang mga magulang?
   h. Paano natagpuan ng mga magulang ang kanilang mga anak?
   i. Nagustuhan mo ba ang pelikula? Bakit o bakit hindi?
   j. Anong wika ang sinasalita nila?
   k. Naunawaan mo ba ang kuwento kahit hindi mo naintindihan ang wika?
   l. Mauunawaan mo ba ang isang pelikula kung hindi mo naiintindihan ang wika nito?

Gawain 7

MGA PANGGAMPANING LAYUNIN

Magagawa ng bata na:
1. Sabihin na ang pakikipagtalastasan ay maaaring hindi pasalita.
2. Sabihin na ang paggagad ay isang anyo ng sining na nakikipagtalastasan nang walang salita.
3. Gumawa ng panggagagad o nakakatawang mukha.
4. Gumawa ng panggagagad o nakakatawang maskara.
5. Maglaro ng charades.

Mga kagamitan

Iba pa 1. Mga pelikulang nagpapamalas ng manggagagad, lalo na ang mga Asyanong manggagagad
2. Mga pantistis na benda para sa mga pagsesemento (mabibili sa mga pantistis), masking tape, baselina, gunting, palanggana, mga plastik na shower cap, mga pinturang pampaskil o mga acrylic, malinaw na acrylic spray o barnis, malalaking babero, mga goma, salamin
3. Mga pang-make-up sa komikero (ang white-face at color stick ay mabibili sa mga panteatrong tindahan)

Mga panuto

1. Magpalabas ng isang pelikula tungkol sa paggagad tulad ng *Baggage*. Bilang panghalili, sabihin sa mga batang gunitain ang mga nakakatawang palabas sa sirko na walang pagsasalitang ginagamit o ang mga manggagagad tulad nina Shields at Yarnell, o Marcel Marceau.

Activity 6

PERFORMANCE OBJECTIVES

The child will be able to:
1. See and appreciate a foreign language film.
2. Understand the film and interpret the story in his/her own words.
3. State that a film can usually be understood and enjoyed even when it's in a language that one does not know.

Materials

Other 1. Foreign language film for children such as *Hiroko Ikoko*

Instructions

1. Show the film and discuss it with the students.

   Suggested questions based on *Hiroko Ikoko:*
   a. What did the two girls do at school?
   b. How was their school similar to ours?
   c. How was their school different?
   d. Where did they go after school?
   e. Why do you think the girls were afraid?
   f. Have you ever been lost? What happened?
   g. How did their parents feel?
   h. How did the parents find their children?
   i. Did you like the movie? Why or why not?
   j. What language were they speaking?
   k. Did you understand the story even if you did not understand the language?
   l. Can you understand a movie if you do not understand its language?

Activity 7

PERFORMANCE OBJECTIVES

The child will be able to:
1. State that communication can be non-verbal.
2. State that mime is an artform that communicates without words.
3. Make a mime or clown face.
4. Make a mime or clown face mask.
5. Play charades.

Materials

Other 1. Films which depict mimes, particularly Asian mimes such as ***Baggage,*** ACI Films, 35 West 45th Street, New York, NY 10036

2. Surgical bandages for plaster casts (available at surgical suppliers), masking tape, vaseline, scissors, water pan, plastic shower caps, poster paints or acrylics, clear acrylic spray or varnish, smocks, rubber bands, mirrors

3. Clown make-up (white-face and color stick available at theatrical supply stores)

Instructions

1. Show a movie on pantomime such as ***Baggage:*** Alternatively, have the children recall circus clown acts where no dialogue is used or mimes such as Shields and Yarnell, or Marcel Marceau.

2. Talakayin ang pelikula o ang pagtatanghal.

   Mga mungkahing tanong batay sa *Baggage:*
   a. Paano naiiba ang pelikulang ito sa karamihan ng mga pelikulang napanood mo na?
   b. Sa palagay mo, ano ang sinikap na sabihin ng tao sa pelikula?
   c. Anu-ano ang ilang kuru-kuro na sinikap na ipatalastas ng tao?
   d. Mas madali o mas mahirap ba na unawain ang sinasabi ng tao sapagkat walang usapan sa pelikula?
   e. Anu-ano ang iba't ibang paraan ng pakikipagtalastasan na magagawa ng tao kung hindi sila makapagsasalita?
   f. Makakaisip ka ba ng iba pang tao na nakikipagtalastasan ng kuru-kuro sa pamamagitan ng iba pang paraan bukod sa pagsasalita? (mga reperi sa baseball, mga mananayaw ng hula, mga reperi sa basketball, mga gumagamit ng Ameslan, atbp.)
   g. Ano ang paggagad?
   h. Makakaisip ka ba ng isang sitwasyon na maaari kang makipagtalastasan ng kuru-kuro nang walang sinasalita?

3. Mag-isip ng mga kilos ng katawan na nagpapahayag ng mga idea tulad ng:

   a. pakikipagkamay
   b. pagtango ng ulo para sa "oo"
   c. pag-iling ng ulo para sa "hindi"
   d. mga hinlalaki na pababa para sa "ayaw"
   e. mga hinlalaki na pataas para sa "oo"
   f. paghimas sa tiyan para sa "gutom"
   g. pagkibit ng mga balikat para sa "hindi ko alam"
   h. pagkaway ng kamay para sa "kumusta" o "paalam"

4. Hayaang magpinta ang mga mag-aaral ng mga panggagagad o nakakatawang mukha sa kanilang sarili tulad ng sumusunod:

   a. Itali sa likod ang buhok ng mga goma at magsuot ng malalaking babero o pananggalang na mga damit.
   b. Habang nakaharap sa salamin nang nag-iisa, o may kasama, magpahid ng white face sa mukha. Pintahan ang mukha ng iba't ibang make-up na may kulay.
   c. Para sa paglilinis, gumamit ng cold cream, at sabon at tubig.

5. Hayaang gumawa ang mga mag-aaral ng maskarang panggagagad, tulad ng sumusunod:

   a. Magsuot ng pananggalang na damit, itali sa likod ang buhok at/o magsuot ng shower cap upang maiwaksi ang buhok sa mukha.
   b. Magpahid ng baselina sa mukha at mga kilay.
   c. Gumamit ng masking tape sa gilid ng buhok.
   d. Gumupit ng makikitid na piraso ng pambandang plaster sa iba't ibang laki, 5 sm x 7 sm, 7 sm x 10 sm, 3 sm na piraso, atbp.
   e. Itubog ang mga pambenda sa palanggana ng tubig, pigain ang labis na tubig.
   f. Takpan ang mukha ng mga pambendang piraso at hayaang nakalabas ang mga mata at mga butas ng ilong. Ulitin hanggang tatlong patong na ang benda.
   g. Hayaang matuyo ng limang minuto o hanggang maging matigas ang mga pambenda.
   h. Alisin ang maskara sa mukha at hayaang matuyo magdamag o sa loob ng maraming oras.
   i. Pintahan ang maskara ng pinturang acrylic o pinturang pampaskil. Huwag gumamit ng labis na tubig sapagkat lalambot ang maskara.
   j. Magwisik o pintahan ang maskara ng malinaw na acrylic spray o barnis.
   k. Ang mga pandagdag tulad ng estambreng buhok at mga pampalamuting papel ay opsiyonal.
   l. Gumawa ng mga butas sa mga gilid ng maskara at gumamit ng sinulid upang maisuot ang maskara.

6. Hayaang magtanghal ang mga bata ng isang paggagad o isang skit na isinusuot ang mga maskarang panggagagad o mga nakakatawang mukha.

2. Discuss the film or performance.

   Suggested questions based on *Baggage:*
   a. How is this movie different from most movies you have seen?
   b. What do you think the person in the movie is trying to say?
   c. What are some of the ideas the person tries to communicate?
   d. Is it easier or more difficult to understand what the person is saying because there is no talking in the film?
   e. What are the different ways through which people could communicate if they could not talk?
   f. Can you think of other people who communicate ideas through means other than speech? (baseball umpires, hula dancers, basketball referees, users of Ameslan, etc.)
   g. What is a mime or pantomime?
   h. Can you think of a situation where you might have to communicate ideas without talking?

3. Think of body actions that can express ideas, such as:

   a. shaking hands
   b. nodding head for "yes"
   c. shaking head for "no"
   d. thumbs down for "veto"
   e. thumbs up for "yes"
   f. rubbing stomach for "hungry"
   g. shrugging shoulders for "don't know"
   h. waving hand for "hello" or "goodbye"

4. Have the students paint mime or clown faces on themselves, as follows:

   a. Tie hair back with rubberbands and wear smocks or protective clothing.
   b. Alone with a mirror or with a partner, rub clown white on face. Paint face with various colored makeup sticks.
   c. For cleanup, use cold cream and soap and water.

5. Have the students make a mime mask, as follows:

   a. Wear protective clothing, tie back hair, and/or wear shower caps to keep hair away from face.
   b. Apply vaseline on face and eyebrows.
   c. Use masking tape along hairline.
   d. Cut strips of plaster bandages in various sizes, 5 cm x 7 cm, 7 cm x 10 cm, 3 cm strips, etc.
   e. Dip bandages into pan of water, squeeze out excess water.
   f. Cover face with bandage strips, leaving eyes and nostrils exposed. Repeat until bandages are three layers thick.
   g. Let dry five minutes or until the bandages feel hard.
   h. Remove mask from face and let dry overnight or several hours.
   i. Paint mask with acrylic paint or poster paint. Do not use too much water or mask will soften.
   j. Spray or paint mask with clear acrylic spray or varnish.
   k. Accessories such as yarn hair, and paper decorations are optional.
   l. Punch holes in sides of mask and use string or yarn to wear mask.

6. Have the students perform a mime or dramatic skit wearing their mime masks and mime or clown faces.

Pagtitining na Gawain

MGA PANGGAMPANING LAYUNIN

Magagawa ng bata na:
1. Sabihin sa kalahatan na ang sining ay isang mahalagang aspekto ng bawat kultura.
2. Gumawa ng isang silk screen print.

Mga kagamitan

Iba pa 1. Mga pamburdang buklod (isa sa bawat pangkat ng bata), kardbord, organdy (humigit-kumulang sa dalawang metro), pinturang pampaskil o tempera, masking tape, cutex, mga dumidikit na pantatak o papel pang-istante, puting kola, bristol, gunting

Mga panuto

1. Pagbalik-aralan ang mga gawain sa pang-isipang pahayag na ito. Tulungan ang mga batang ipasya sa kalahatan na ang sining ay isang mahalagang aspekto ng bawat kultura.

2. Turuan ang mga bata na gumawa ng mga limbag na silk screen na ginagamit ang pangkalahatang pahayag na ito bilang paksa ng isang pagtatanghal ng paskil. Narito ang mga panuto.

   a. Gupitin ang organdy ng 5 sm (2 da) mas malaki kaysa sa pamburdang buklod sa lahat na direksiyon. Ilagay ang organdy sa pamburdang buklod nang sa gayon ay mabanat ito. Ito ang magiging tabing.
   b. Magdrowing ng isang disenyo sa tabing. Bilang panghalili, gumupit ng isang disenyo mula sa dumidikit na pantatak o papel pang-istante at ilagay ito sa tabing. Ang malalaking lugar ay maaaring takpan ng puting kola.
   c. I-masking tape ang isang hangganan sa tabing na may parehong mga sukat tulad ng ninanais na paskil.
   d. Bakatin ng cutex ang balangkas ng disenyo, at pagkatapos ipahid din ito sa sanligan upang takpan ang lahat ng mga lugar na hindi dapat lumitaw sa paskil.
   e. Ipatong ang tabing sa bristol. Maging maingat na huwag mailipat ito habang nagpapatuloy. Patagasin ang pintura sa gilid ng disenyo. Gumamit ng kardbord upang ikalat ang tinta sa tabing hanggang tumagos sa bristol. Ulitin hanggang ang disenyo ay matintahan nang husto. Ang disenyo ng paskil ay nasa bristol na dapat.

Culminating Activity

PERFORMANCE OBJECTIVES

The child will be able to:
1. Generalize that art is an important aspect of every culture.
2. Make a silk screen print.

Materials

Other 1. Embroidery hoops (one per group of children), cardboard, organdy (approximately two meters), poster or tempera paint, masking tape, fingernail polish, adhesive labels or shelf paper, white glue, bristol, scissors

Instructions

1. Have the children review the activities in this conceptual statement. Help them generalize that art is an important aspect of every culture.

2. Teach the children to make silk screen posters using that generalization as the theme of a poster display. The instructions follow:

   a. Cut the organdy 5 cm (2 in) larger than the embroidery hoop in all directions. Place the organdy in the embroidery hoop so that it is taut. This will be the screen.

   b. Draw a design on the screen. Alternatively, cut a design from adhesive labels or shelf paper and place it on the screen. Large areas may be blocked with white glue.
   c. Masking tape a border on the screen with the same dimensions as the desired poster.
   d. Trace the outline of the design with nail polish, then apply the polish to the background as well, blocking all the areas that should not be inked on the poster.
   e. Place screen on bristol board. Be careful not to shift it as you proceed. Dribble some paint on the edge of the design. Use cardboard to squeegee the ink through the screen to the bristol. Repeat until the design is inked completely. The bristol should have the poster design.

Pang-isipang Pahayag IV

Bahagi ng buhay-buhay ang mga sining.

2 4

PAMPAGKATUTON LAYUNIN 1

Makikilala ng bata na tinutugunan ng mga tao ang kanilang mga pangunahing pangangailangan sa masining na mga paraan.
Mga Gawain 1-5

PAMPAGKATUTONG LAYUNIN 2

Makikilala ng bata na ang sining ay maaaring maging hanapbuhay.
Gawain 6
Pagtitining Na Gawain

2 5

Conceptual Statement IV

The arts are an integral part of daily life.

LEARNING OBJECTIVE 1

The child will recognize that people meet their basic needs in artistic ways.

Activities 1-5

LEARNING OBJECTIVE 2

The child will recognize that art can be a source of livelihood.

Activity 6

Culminating Activity

PAMPAGKATUTONG LAYUNIN 1

Makikilala ng bata na tinutugunan ng mga tao ang kanilang mga pangunahing pangangailangan sa masining na mga paraan.

Gawain 1

MGA PANGGAMPANING LAYUNIN

Magagawa ng bata na:
1. Itala at ilarawan ang iba't-ibang paraan ng transportasyon na masining na pinalamutihan.
2. Gumawa ng pampalamuting dibuho para sa isang sasakyan.

Mga kagamitan

AABC
1. Mga pampagtuturong larawan, "Sining ng Transportasyon" (32-36)
2. Gawaing-papel, "Jeepney" (37)
3. Gawaing-papel, "Van" (38)
4. Gawaing-papel, "Bangkang Intsik" (39)
5. Gawaing-papel, "Motorsiklo" (40)
6. Gawaing-papel, "Jet" (41)

Iba pa
1. Mga krayola, pintura, mga felt pen, mga watercolor o mga lapis na pangkulay

Mga panuto

1. Ipakita sa mga mag-aaral ang mga pampagtuturong larawang, "Sining ng Transportasyon."

2. Talakayin ang mga paraan ng transportasyon at sining ng transportasyon. Pagbalik-aralan ang sanligang impormasyon tungkol sa jeepney at sa bangkang dragon (AABC Antas Dalawa, Kit sa Pagkakakilanlan ng mga Araling-Panlipunan, Yunit sa Pamilya at Panlahing Pangkat).

   Mga mungkahing tanong:
   a. Anu-anong uri ng mga sasakyan ang nasakyan mo na?
   b. Ilan sa inyo ang nakasakay na sa tren? Bisikleta? Motorsiklo?
   c. Makakabanggit ka ba ng iba pang paraan ng transportasyon?
   d. Sa palagay mo, bakit pinalalamutihan ng mga tao ang mga sasakyang ito? Ano ang palagay mo sa mga disenyo?
   e. Sa palagay mo, sino ang nagdidisenyo at nagpapalamuti sa mga ito?
   f. Ano ang mangyayari kung wala tayong ganitong iba't ibang uri ng transportasyon?

3. Hayaang palamutihan ng mga mag-aaral ang isang sasakyan. Payagan silang kulayan ang isa sa apat na gawaing papel na ginagamit ang mga felt pen, mga lapis, mga krayola at/o mga watercolor.

LEARNING OBJECTIVE 1

The child will recognize that people meet their basic needs in artistic ways.

Activity 1

PERFORMANCE OBJECTIVES

The child will be able to:
1. List and describe different modes of transportation which have been artfully decorated.
2. Make a decorative design for a vehicle.

Materials

AABC
1. Teaching pictures, "Transportation Art" (32-36)
2. Worksheet, "Jeepney" (37)
3. Worksheet, "Van" (38)
4. Worksheet, "Chinese Junk" (39)
5. Worksheet, "Motorbike" (40)
6. Worksheet, "Jet" (41)

Other
1. Crayons, paint, felt pens, watercolors or color pencils

Instructions

1. Show the students the teaching pictures, "Transportation Art."

2. Discuss modes of transportation and transportation art. Review background information about the jeepney and the dragon boat (AABC Level Two, Social Studies Identity Kit, Family and Ethnic Group Unit).

   Suggested questions:
   a. What sort of vehicles have you ridden?
   b. How many of you have ridden a train? Boat? Ship? Jet? Subway? Bus? Bicycle? Motorcycle?
   c. Can you name other means of transportation?
   d. Why do you think people decorated these vehicles? What do you think of the designs?
   e. Who do you think designs and decorates them?
   f. What would happen if we did not have these various means of transportation?

3. Have the students decorate a vehicle. Allow them to color one of the four worksheets using felt pens, pencils, crayons, and/or watercolors.

Gawain 2

MGA PANGGAMPANING LAYUNIN

Magagawa ng bata na:
1. Sabihin na ang arkitektura ay maaaring maging makasining.
2. Gumawa ng isang "kinulayang bintanang salamin."
3. Magpamalas ng pagpapahalaga sa gusaling may iba't ibang pang-arkitekturang estilo.
4. Gumawa ng mosaic.

Mga kagamitan

Iba pa
1. Mga acetate na de-kulay, itim na papel-panggawain, gunting, kola
2. Baldosang mosaic, plaster of paris, mga takip na kahon ng sapatos, timbang plastik, mga lapis
3. Mga aklat o mga slide na nagpapakita ng iba't ibang pang-arkitekturang estilo, hal., mga katedral na Gotiko, mga bahay ng Amerikanong Indiyan, mga moske, mga bahay-Victorian, mga Budistang templo, atbp.
4. Mga aklat o mga slide ng kinulayang bintanang salamin at mga mosaic.

Mga panuto

1. Magpakita ng mga larawan o mga slide ng iba't ibang pang-arkitekturang estilo at mga pampalamuting bagay tulad ng kinulayang salamin at mga mosaic.

   Bukod dito, dalhin ang mga mag-aaral sa isang pamamasyal sa iba't ibang gusali at mga bahay sa lunsod.

   Mga mungkahing tanong:
   a. Sa anong sangkap yari ang mga gusali?
   b. Anu-ano ang pinaggagamitan ng mga gusali?
   c. Kailan ginawa ang mga gusali? Sino ang gumawa?
   d. Saan matatagpuan ang mga gusaling ito?
   e. Paano sila nagkakatulad? nagkakaiba?
   f. Paano napapalamutihan ang mga gusali?
   g. Gusto mo ba ang mga gusali? Bakit o bakit hindi?
   h. Sa palagay mo, gaano kalalaki ang mga gusali?

3. **Hayaang pansinin ng mga bata ang mga pampalamuti ng mga gusali. Talakayin kung paano maaaring maging makasining ang arkitektura.**

   Mga mungkahing tanong:
   a. Paano ginawang higit na maganda ng mga tagapagtayo ang mga gusali?
   b. Ang mga disenyo o mga larawan ba sa mga gusali ay naglalahad ng isang kuwento o naglalarawan ng isang idea?
   c. Ano ang naiibigan mo sa lahat tungkol sa mga gusali?
   d. Anong mga hugis, anyo at kulay ang ginagamit upang kulayan ang mga bintanang salamin at mga mosaic?

4. Talakayin ang mga mosaic at mga kinulayang bintanang salamin. Sabihin sa mga mag-aaral kung paano ginagawa ang mga mosaic at mga kinulayang salamin:

   a. Ang mga mosaic ay gawa sa mga baldosa na idinidikit sa mga dingding sa iba't ibang mga disenyo o mga larawan. Ang mga puwang sa pagitan ng mga baldosa ay pinupuno ng hinalong semento o mortar. Ang mortar ang humahawak nang pirmihan sa baldosa sa dingding.
   b. Ang mga kinulayang bintanang salamin ay ginagawa sa pamamagitan ng pagsasama-sama ng mga piraso ng salaming may kulay upang bumuo ng isang disenyo o larawan. Ang mga piraso ng salamin ay pinag-uugnay ng mahahabang piraso ng tinunaw na tingga.

5. Magpagawa sa mga bata ng "kinulayang bintanang salamin" sa pamamagitan ng de-kulay na acetate at papel-panggawain tulad ng sumusunod:

   a. Magdrowing ng isang disenyo sa itim na papel-panggawain. Mag-iwan ng hangganan sa paligid ng mga gilid at sapat na puwang sa loob ng disenyo upang madaling magupit ito nang hindi masisira ang papel-panggawain.
   b. Gupitin ang disenyo. Pag-ingatan na hindi magupit ang mga hangganan at mga puwang sa loob ng disenyo.
   c. Kopyahin ang disenyo sa isa pang piraso ng itim na papel-panggawain. Gamitin ang una bilang stencil para sa ikalawa. Gupitin ang disenyo.
   d. Gumupit ng mga piraso ng de-kulay na acetate sa mga hugis na aakma sa ginupit na disenyo ng "kinulayang salamin" na nasa papel-panggawain. Gawing malaki ng kaunti ito nang sa gayon maikokola mo ang mga gilid sa ibabaw ng papel.

Activity 2

PERFORMANCE OBJECTIVES

The child will be able to:
1. State that architecture can be artistic.
2. Make a "stained glass window."
3. Demonstrate an appreciation for buildings with different architectural styles.
4. Make a mosaic.

Materials

Other
1. Colored acetate sheets, black construction paper, scissors, glue
2. Mosaic tile, plaster of paris, shoe box lids, plastic bucket, pencils
3. Books or slides showing different architectural styles; e.g., Gothic cathedrals, Native American pueblos, mosques, Victorian houses, Buddhist temples, etc.
4. Books or slides of stained glass windows and mosaics

Instructions

1. Show pictures or slides of different architectural styles and decorative motifs such as stained glass and mosaics.

   In addition, take the students on a walking tour of different buildings and houses in the city.

   Suggested questions:
   a. What are the buildings made of?
   b. What are the buildings used for?
   c. When were the buildings made? By whom?
   d. Where are these buildings found?
   e. How are they similar? Different?
   f. How are the buildings decorated?
   g. Do you like the buildings? Why or why not?
   h. How big do you think the buildings are?

3. Have the children note decorative motifs on the buildings. Discuss how architecture can be artistic.

   Suggested questions:
   a. How did the builders make the buildings more beautiful?
   b. Do the designs or pictures on the buildings tell a story or illustrate an idea?
   c. What do you like best about the buildings?
   d. What shapes, forms, and colors are used in stained glass windows and mosaics?

4. Discuss mosaics and stained glass windows. Tell the students how mosaics and stained glass are made:

   a. Mosaics are made of tiles that are glued to the wall in various designs or pictures. The spaces between the tiles are filled with mortar. Mortar holds the tile permanently to the wall.
   b. Stained glass windows are made by putting together pieces of colored glass to form a design or picture. The pieces of glass are held together by long strips of molten lead.

5. Have the students made a "stained glass window" with color acetate and construction paper, as follows:

   a. Draw a design on black construction paper, leaving a border around the edges and enough space within the design so that it can be cut out without ruining the construction paper.
   b. Cut out the design, taking care not to cut the borders and spaces within the design.
   c. Duplicate the design on another sheet of black construction paper. Use the first as a stencil for the second. Cut out the design.
   d. Cut colored acetate sheets in shapes that will fit the cut-out "stained glass" design on the construction paper. Make them a bit larger so that you can glue the edges onto the paper.

e. Gumamit ng kola upang maipaloob ang de-kulay na acetate sa pagitan ng dalawang itim na papel-panggawain.
f. Isabit ang "kinulayang salamin" sa bintana.

6. Turuan ang mga bata ng paggawa ng mosaic, tulad nang sumusunod:

a. Magdrowing ng isang disenyo o larawan sa ilalim ng isang takip ng kahon ng sapatos.
b. Idikit ang baldosang mosaic sa takip ng kahon ng sapatos na sinusundan ang disenyo o larawan. Ikola nang malapit na malapit ngunit hindi nagkakadikit ang bawat isa.
c. Kapag handa nang ihulma ang mga baldosa, maghalo ng plaster ayon sa mga panuto ng pabrikante at ibuhos ito sa takip ng kahon ng sapatos nang sa gayon mapupuno ng plaster ang ilalim ngunit hindi matatakpan ang mga baldosa.
d. Alisin ang mosaic mula sa takip ng kahon ng sapatos kapag tumigas na ang plaster at itanghal ito.

Gawain 3

MGA PANGGAMPANING LAYUNIN

Magagawa ng bata na:
1. Kilalanin ang kahit dalawa man lamang na paraan na maaring magkaroon ng makasining na katangian ang pananamit.
2. Magpakita ng pagpapahalaga sa mga pananamit ng iba't ibang kultura at panahon.
3. Gumawa ng isang batik na disenyo.
4. Magtinang de-tali ng damit.
5. Magpinta ng kamiseta.
6. Gumawa ng butones-Intsik.
7. Gumawa ng kuwintas na Amerikanong Indiyan.

Mga kagamitan

AABC 1. Mga pampagtuturong larawan, "Sining ng Damit" (42-45)

Iba pa 1. Globo o mapa ng daigdig
2. Pahayagan, plantsa at plantsahan, guwantes na goma, tina sa tela, parapina o wax, kawaling de-koryente, katsa, kardbord, masking tape, mga lata
3. Mga goma, katsa, tina sa tela, sinulid
4. Kamisetang puti o mapusyaw na kulay at yari sa koton (hayaang magdala ang bata ng kanila)
5. Lubid na may kulay, mga aspile, kardbord
6. Mais-Indiyan (madaling makakakuha mula Setyembre hanggang Nobyembre; ang isang mais ay magagawang dalawang kuwintas), floss na pamburda, mga pamburdang karayom, shellac, malaking mangkok

Mga panuto

1. Ipakita sa mga mag-aaral ang mga pampagtuturong larawan ng mga pananamit mula sa iba't ibang kultura. Pansinin na ang mga larawan ay binubuo ng mga tradisyonal, pampista at makabagong damit, pati na yaong mga isinusuot lamang sa mga tiyak na bansa.

2. Ipahanap sa mga bata sa mapa o sa globo ang mga bansa o mga pook na kung saan isinusuot ang mga tiyak na damit na ito.

e. Use glue to sandwich the colored acetate between the two black sheets of construction paper.
f. Hang the "stained glass" in a window.

6. Teach the children how to make a mosaic, as follows:

a. Draw a design or picture on the bottom of a shoe box lid.
b. Glue mosaic tile to the shoe box lid, following the design or picture. Glue the tiles very close to, but not touching, each other.
c. When the tiles are ready to be set, mix plaster according to the manufacturer's instructions and pour it into the shoebox lid so that the plaster fills the bottom, but does not cover the tiles.
d. Remove mosaic from the shoe box lid when the plaster has hardened, and display it.

Activity 3

PERFORMANCE OBJECTIVES

The child will be able to:
1. Identify at least two ways through which clothing can have artistic qualities.
2. Demonstrate an appreciation for clothing from different cultures and times.
3. Make a batik print.
4. Tie-dye clothing.
5. Paint a T-shirt.
6. Make a Chinese button.
7. Make a Native American corn necklace.

Materials

AABC 1. Teaching pictures, "Clothing Art" (42-45)
Other 1. Globe or map of the world
2. Newspaper, iron and ironing board, rubber gloves, fabric dye, paraffin or wax, electric frying pan, unbleached muslin, cardboard, masking tape, tin cans
3. Rubberbands, more unbleached muslin, more fabric dye, string
4. White or light colored cotton T-shirts (have the children bring theirs), paint brushes, water-soluble textile paints in different colors
5. Colored braid or cord, straight pins, cardboard
6. Indian corn (easily available from September to November, one ear makes two necklaces), embroidery floss, embroidery needles, shellac, large bowl

Instructions

1. Show the students the teaching pictures of clothing from various cultures. Note that the pictures include traditional, festive, and contemporary clothing, as well as those worn only in specific countries.

2. Have the children locate on a map or globe the countries or locales where these specific clothes are worn.

3. Talakayin ang pananamit at kung paano ito kung minsan nagiging isang paraan ng makasining na pagpapahayag.

   Mga mungkahing tanong:
   a. Paano nagkakatulad sa isa't isa ang mga damit na galing sa iba't ibang bansa?
   b. Paano naaapektuhan ng klima ang uri ng ating pananamit?
   c. Paano naaapektuhan ng hanapbuhay ng isang tao ang kanyang pagdaramit?
   d. Anu-ano ang iba pang dahilan na nakaaapekto sa pagdaramit natin?
   e. Anu-ano ang iba't ibang kagamitan na ginagamit natin sa paggawa ng damit?
   f. Saan galing ang mga kagamitang ito?
   g. Anu-ano ang iba't ibang paraan ng pagpapalamuti sa damit?
   h. Ano ang kahulugan ng "moda" sa iyo?
   i. Anu-ano ang iba't ibang paraan ng pagpapalamuti sa tela o iba pang kagamitang pangkasuotan?
   j. Anu-anong uri ng sombrero ang maisusuot mo? Mga sapatos? Mga alahas?

4. Magpakita ng mga halimbawa ng batik at tinang de-tali. Talakayin kung paano inilalagay sa tela ang mga disenyo.

   Ang pagtitinang de-tali at ang batik ay parehong paraan ng pagpapalamuti sa tela. Ginagamit ang mga ito sa maraming bansa, kabilang ang mga Asyanong bansa. Ang pagtitinang de-tali ay ginagawa sa pamamagitan ng pagtatali ng sinulid nang mahigpit sa paligid ng tela upang maiwasan ang pagtagos ng tina sa ilang bahagi ng tela.

   Ang batik ay ginagawa sa pamamagitan ng paglalagay ng mga disenyo sa tela sa tulong ng tinunaw na wax bago ito tinain. Ang wax ay nagsisilbing tagapigil ng pagkalat ng tina sa mga ilang bahagi ng mga tela. Sa kalaunan, ang wax ay inaalis sa tela.

   Karamihan sa mga makabagong tela ay ginagamitan ng mga tinang pantela o mga pinturang pangtela. Ang mga tela ay karaniwang pinipintahan ng mga makina, kahimat ang ilan ay pinapalamutihan sa kamay.

5. Ituro sa mga bata ang mga pamamaraan ng batik at tinang de-tali.

BATIK

1. Labhan, patuyuin at plantsahin ang katsa o kamiseta nang minsan upang maalis ang pagkaalmirol.

2. Maglagay ng tubig sa kawaling de-koryente at ilagay ang mga latang puno ng mga piraso ng wax o parapina sa tubig upang matunaw ang wax. Huwag tunawin ang wax na lantad sa apoy na hindi nakasalalay sa tubig sapagkat madaling magliyab ang wax.

3. Banatin ang katsa sa ibabaw ng kardbord at dikitan ng masking tape ang mga gilid. Magdisenyo sa tela sa pamamagitan ng lapis.

   Sa mga kamiseta, maglagay ng maraming patong ng pahayagan o isang piraso ng kardbord sa loob ng kamiseta upang mapigilan ang wax na marating ang likod. Ang kamiseta ay dapat na banatin upang maalis ang mga kulubot at mga lupi sa disenyo.

4. Itubog ang mga pinsel sa mainit at tinunaw na wax at pintahan ang mga disenyo. Ang tubig sa kawali ay dapat panatilihing kumukulo upang laging tunaw ang wax.

5. Haluin ang tinang para sa tela ayon sa mga panuto ng pabrikante. Sa mainit na tina, tiyakin na sapat ang lamig nito upang maiwasang matunaw ang wax.

6. Gumamit ng mga guwantes na goma. Ibabad ang tela sa tina at alisin kung nakuha na ang ninanais na kulay.

7. Kapag natuyo na, maglagay ng pahayagan (sa kamiseta, maglagay ng papel-panlimbag sa loob ng kamiseta) at maglagay ng marami pang pahayagan sa ibabaw ng disenyo. Kapag nakapagitan na ang tela, plantsahin ito hanggang ang lahat ng wax ay nasipsip na ng papel. Maaaring kailangang palitan ang pahayagan kung puno na ng wax.

8. Ang mga pamamaraang apat hanggang pito ay maaaring ulitin sa disenyo kung higit sa isang kulay ang ninanais. Gumamit ng iba't ibang kulay ng tina sa bawat paglalagay ng wax.

9. Ang isang maipapalit sa pagbababad ng tela sa tina ay pagpipinsel ng mga tina o mga pintura sa tela.

3. Discuss clothing and how it sometimes becomes a means of artistic expression.

   Suggested questions:
   a. How are the clothes from various countries similar to each other? Different?
   b. How does the weather affect the way we dress?
   c. How does one's occupation affect the way we dress?
   d. What are other factors that affect the way we dress?
   e. What are the various materials we use to make clothing?
   f. Where do these materials come from?
   g. What are the various ways people decorate clothing?
   h. What does "fashion" mean to you?
   i. What are the different ways people can decorate cloth or other clothing material?
   j. What kinds of hats can you wear? Shoes? Jewelry?

4. Show samples of batik and tie-dye. Discuss how designs are put on fabric.

   Both tie-dye and batik are ways of decorating cloth. They are used in many countries, including Asian countries.

   Tie-dye is done by tying string tightly around the cloth to prevent the dye from penetrating certain parts of the cloth.

   Batik is done by setting designs in the cloth with hot melted wax before it is dyed. The wax acts as a resistant, preventing the dye from reaching those parts of the cloth. Later, the wax is removed from the cloth.

   Most modern fabrics use fabric dyes and textile paints. The fabrics are usually printed by machines, although a few are decorated by hand.

5. Teach the children batik and tie-dye processes.

BATIK

1. Wash, dry, and iron the muslin or T-shirt once to remove sizing.

2. Place water in electric frying pan and place tin cans filled with pieces of wax or paraffin in the water to melt the wax. Do not melt wax over an open flame without a double boiler, since the wax can easily catch fire.

3. Stretch muslin over cardboard and masking tape the edges down. Pencil in designs on the cloth.

   With T-shirts, place several layers of newspaper or a piece of cardboard inside the shirt to keep the wax from reaching the back. The shirt should be stretched taut to remove wrinkles and folds in the design.

4. Dip paint brushes into the hot melted wax and paint the designs. The water in the frying pan should be kept at a boil to keep the wax molten.

5. Mix fabric dye according to manufacturer's instructions. With hot dye, be sure it has cooled enough to prevent the wax from melting.

6. Wear rubber gloves. Soak cloth in dye and remove when desired color is attained.

7. When dry, place on newspaper (with a T-shirt, place newspaper inside the shirt) and place more newspaper on top of the design. With the cloth thus sandwiched, iron it until all the wax is absorbed by the paper. You may need to replace the newspaper if it becomes saturated with wax.

8. Steps four to seven may be repeated on the design if more than one color is desired. Use a different color dye with each application of wax.

9. An alternative to soaking the cloth in the dye is to brush the dyes or textile paints onto the cloth.

TINANG DE-TALI

1. Hugasan, patuyin at plantasahin ang katsa o kamiseta.

2. Taliang mabuti ang katsa o kamiseta sa alinman sa mga sumusunod na paraan:

   a. Magtali ng mga simpleng buhol.
   b. Bigkisin ang tela sa iba't ibang lugar sa tulong ng mga goma o tali. (Mas madaling gamitin ang mga goma para sa mga bata.)
   c. Tiklupin ang tela sa "luping-akordiyon," sa mga parisukat o sa malalayang lupi. Bigkisin ng mga goma o tali.

3. Magtina ng tela ayon sa mga panutong lima at anim ng batik. Huwag ibabad ang tela nang matagal dahil matitigmak ito at mawawala ang mga disenyo.

4. Hayaang matuyo at saka plantsahin.

6. Turuan ang mga bata ng paggawa ng pinintahang kamiseta, tulad ng sumusunod:

   a. Labhan, patuyuin at plantsahin ang kamiseta.
   b. Banatin ang kamiseta sa ibabaw ng kardbord upang maalis ang mga kulubot at mga lupi. Maglagay ng maraming patong ng pahayagan o isang piraso ng kardbord sa loob ng kamiseta upang maiwasang marating ng pintura ang likod.
   c. Magdisenyo sa kamiseta sa pamamagitan ng lapis.
   d. Pinselan ng iba't ibang kulay ng mga pantelang pintura ang disenyo.
   e. Ipirme ang pintura ayon sa mga panuto ng pabrikante o plantsahin sa loob ng sampung minuto.

7. Bukod sa pagdidisenyo sa tela, pinapalamutihan ng mga tao ang mga damit sa iba't ibang paraan. Ipakita kung paano ginagawa ang mga butones-Intsik. Pagkatapos, hayaan ang mga bata na gumawa ng kanila.

MGA BUTONES-INTSIK

1. Para sa isang maliit na butones, gumamit ng 20-25 sm na lubid na mga 8 mm ang kapal.

2. Iaspile ang isang dulo ng lubid sa papel. Siluin ang lubid tulad nang ipinakikita.

3. Siluing muli sa ibabaw at ilalim ng unang silo.

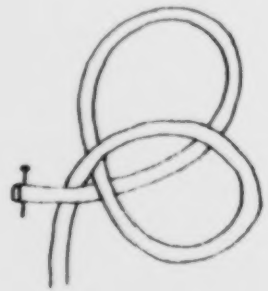

TIE-DYE

1. Wash, dry, and iron muslin or T-shirt.

2. Tie muslin or T-shirt tightly in any of the following ways:

   a. Tie simple knots.
   b. Band cloth on several places with rubberbands or string. (Rubberbands are easier for young children to use.)
   c. Fold cloth in "accordion pleats," squares or freestyle folds. Secure with rubberbands or string.

3. Dye cloth as in batik directions five and six. Do not soak cloth too long or it will be saturated and the patterns lost.

4. Let dry and iron.

6. Teach the children how to make a painted T-shirt, as follows:

   a. Wash, dry, and iron T-shirt.
   b. Stretch T-shirt over cardboard to remove wrinkles and folds. Place several layers of newspaper or a piece of cardboard inside shirt to keep the paint from reaching the back.
   c. Pencil in design on shirt.
   d. Brush on design in various color textile paints.
   e. Set paint according to manufacturer's instructions or iron for ten minutes.

7. In addition to fabric design, people decorate clothes in other ways. Demonstrate how Chinese buttons are made. Then have the children make their own.

CHINESE BUTTONS

1. For a small button, use a 20 to 25 cm cord about 8 mm thick.

2. Pin down one end of the cord to paper. Loop cord as shown.

3. Loop again over and under the first loop.

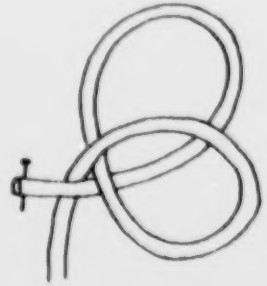

4. Magsilo ng ikatlong ulit at habihin ang lubid sa dalawang iba pang silo. Hayaang nakabukas ang silo.

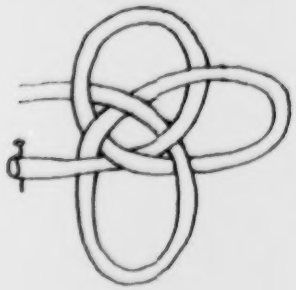

5. Dahan-dahang higpitan ang mga silo.

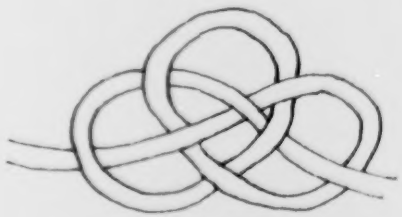

6. Higpitan ang buhol at hugisin ito na parang bola habang inaayos ang mga silo upang magkapare-pareho.

7. Pantayin ang mga dulo at tahiin sa ilalim ng butones.

8. Ipakita sa mga bata kung paano ang paggawa ng mga kuwintas ng Amerikanong Indiyan, tu..ad ng sumusunod:

   a. Alisin ang mga butil ng mais sa busal.
   b. Ibabad sa tubig mula anim hanggang walong oras upang umalsa ang mga butil ng mais. Hayaang mataas ang tubig kaysa sa mais. Ang pagbabababad ay nakapagpapalambot din sa mga butil at nagpapadali ng pagtatahi.
   c. Salain at patuyuin.
   d. Pumutol ng hibla ng pamburdang floss na 30 sentimetrong mas mahaba kaysa ninanais na haba ng kuwintas. Ikabit sa sinulid ang mga butil sa tulong ng pamburdang karayom. Kung ninanais, isilo ang floss sa paligid ng iyong daliri at idaan ang sinulid sa silo upang mapanatili sa lugar ang butil.
   e. Mga-iwan ng mga 15 sentimetro sa bawat dulo ng floss para sa pagtatali.
   f. Hayaang matuyo, pagkatapos pahiran ng shellac.

4. Loop a third time, weaving cord through other two loops. Keep loops open.

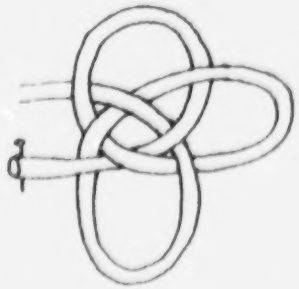

5. Ease loops together.

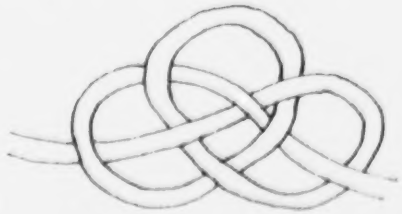

6. Pull knot closed, shaping it into a ball and adjusting loops so they are even.

7. Trim ends and sew flat to underside of button.

8. Show the children how to make Native American necklaces, as follows:

   a. Strip kernels from the cob.
   b. Soak in water for six to eight hours to allow kernels to expand. Keep water level above the kernels. Soaking also softens the kernels, making them easier to thread.
   c. Drain and blot-dry.
   d. Cut a strand of embroidery floss 30 cm longer than the desired length of the necklace. String the kernels with an embroidery needle. If desired, loop the floss around your finger and pass the needle through the loop in order to keep a kernel in place.
   e. Leave about 15 em at each end of the floss for tying.
   f. Let dry, then shellac.

Gawain 4

MGA PANGGAMPANING LAYUNIN

Magagawa ng bata na:
1. Kilalanin ang mga pangkulturang pagkakaiba ng mga kasangkapan sa pagluluto at pagkain.
2. Sabihin na ang mga bagay na ginagamit kapag nagluluto at kumakain ay maaaring maging makasining.
3. Sabihin na ang mga basket ay ginagamit ng maraming iba't ibang kultura.
4. Gumawa ng hinabing placemat.

Mga kagamitan

Iba pa
1. Mga kasangkapan sa pagluluto at pagkain ng iba't ibang kultura, gaya ng Intsik, Pranses at Amerikano
2. Mga basket mula sa iba't ibang kultura, gaya ng Pilipino, Amerikanong Indiyan at Intsik
3. May kulay na papel-panggawain, gunting, kola
4. Globo o mapa ng daigdig

Mga panuto

1. Ipakita ang mga kasangkapan sa pagkain at pagluluto at ang mga basket mula sa iba't ibang kultura. Huwag kalimutang isama ang mga tasa ng tsa na ginawa sa nakaraang gawain ng mga bata.

2. Ipahanap sa mga bata ang mga bansa o mga pook sa mapa o globo na kung saan nagmula ang iba't ibang kasangkapan. Talakayin ang mga kasangkapan.

   Mga mungkahing tanong:
   a. Saan ginagamit ang mga kasangkapang ito?
   b. Paano nakakatulad ng mga kasangkapang ito ang mga kasangkapang ginagamit mo? Paano sila nagkakaiba?
   c. Anong uri ng pagkain ang niluluto dito?
   d. Saang kagamitan gawa ang mga basket? Ang mga kasangkapan?
   e. Paano ginagamit ang mga kasangkapang ito?
   f. Anu-ano ang ilang mga gamit ng basket?
   g. Anu-ano ang ilang iba't ibang hugis ng basket?
   h. Aling mga kasangkapan ang mas madaling gamitin? Bakit?
   i. **Anu-ano ang ilang huwaran na ginagamit sa mga mangkok, mga tasa at mga plato?**

3. Magpagawa sa mga bata ng isang hinabing placemat, tulad ng sumusunod:

   a. Tikluping pahati ang isang may kulay na papel-panggawain na 30x40 sm ang sukat.
   b. Gupiting patayo sa tiniklop na gilid. Gumawa ng 10 tatlong-sm na lapad na piraso na 18 sm ang haba. Mag-iwan ng dalawang sentimetrong palugit para sa mga ito sa kabilang gilid ng papel.
   c. Kapag inalis ang tiklop ng papel, magkakaroon ka ng isang 30x40 sm na piraso na pay 36 sm na mga hiwa na tumatagos sa kahabaan ng papel. Ang mga ito ang magiging "warp" ng placemat.
   d. Mula sa papel-panggawain na may iba't ibang kulay, gumupit ng 12 na piraso, na may tatlong sm ang lapad at 30 sm ang haba. Ang mga ito ang magiging "woof" ng placemat.
   e. Sa pamamagitan ng pagsisimula sa isang dulo ng "warp", maghabi ng isang "woof" sa loob ng mga hiwa, pahalang sa lapad ng papel. Maghabi ng pangalawang "woof," mas mainam kung ibang kulay, sa tabi mismo ng una. Ang mga piraso ay dapat habihin upang bumuo ng isang habing pambasket.
   f. Ipagpatuloy ang paghahabi ng "woof" sa "warp" hanggang malagyan ang buong placemat.
   g. Ikola ang mga dulo ng "woof" nang sa gayo'y nasa lugar lagi ang mga ito.

Activity 4

PERFORMANCE OBJECTIVES

The child will be able to:
1. Recognize the cultural differences among utensils for cooking and eating.
2. State that objects used when cooking and eating can be artistic.
3. State that baskets are used by many different cultures.
4. Make a woven placemat.

Materials

Other
1. Eating and cooking utensils of different cultures, including Chinese, French, and American
2. Baskets from various cultures, including Filipino, Native American, and Chinese
3. Color construction paper, scissors, glue
4. Globe or map of world

Instructions

1. Show the eating and cooking utensils and baskets from different cultures. Remember to include the tea cups that the children made previously.

2. Have the children locate the countries or locales on a map or globe where the various utensils originated. Discuss the utensils.

   Suggested questions:
   a. What are these utensils used for?
   b. How are these utensils similar to utensils that you use? How are they different?
   c. What kind of food is cooked in this?
   d. What are the baskets made of? The utensils?
   e. How are these utensils used?
   f. What are some uses of baskets?
   g. What are some different shapes of baskets?
   h. Which utensils are easier to use? Why?

   i. What are some of the patterns used on the bowls, cups, and plates?

3. Have the children make a woven placemat, as follows:

   a. Fold a 30 cm x 40 cm sheet of color construction paper crosswise.
   b. Cutting perpendicularly into the folded edge, make ten 3 cm strips, 18 cm long, leaving them attached with a 2 cm margin at opposite edge of the paper.
   c. When the paper is unfolded, you will have a 30 cm x 40 cm sheet with 36 cm incisions running the length of the paper. These will be the "warp" of the placemat.
   d. From construction paper of several colors, cut 12 strips, 3 cm wide and 30 cm long. These will be the "woof" of the placemat.
   e. Beginning at one end of the "warp," weave a "woof" through the incisions, across the width of the paper. Weave a second "woof," preferably of another color, directly beside the first. The strips should be woven to form a basket weave.
   f. Continue weaving the "woof" into the "warp" until the whole placemat is filled.
   g. Glue ends of the "woof" so that they stay in place.

Gawain 5

MGA PANGGAMPANING LAYUNIN

Magagawa ng bata na:
1. Kilalanin na ang mga uri ng aliwan ay maaaring maging makasining.
2. Sabihin sa kalahatan na ang mga saranggola ay matatagpuan sa maraming kultura.
3. Gumawa ng isang saranggola.
4. Sumulat ng kuwento tungkol sa saranggola.
5. Kilalanin ang iba pang mga laro na may makasining na mga katangian.

Mga kagamitan

AABC 1. Mga pampatuturong larawan, "Mga Saranggola" (46)

Iba pa 1. *Kites*, Visual Communications, 1601 Griffith Park Blvd., Los Angeles, CA 90026
2. Jue, David F. *Chinese Kites*. Tokyo: Charles E. Tuttle, 1967.
3. Saito, Tado, *High Flyers*. Tokyo: Japan Publications, 1969.
4. Pisi, patpat na kawayan o spruce para sa saranggola, kola, papel de hapon o papel na pambalot, watercolor, mga pinsel

Mga panuto

1. Ipakita ang mga pampagtuturong larawan ng mga saranggola at alinmang tunay na mga saranggola. Kung kinakailangan, ipakita ang iminungkahing pelikula tungkol sa mga saranggola mula sa iba't ibang Asyanong bansa. Naglalahad din ito ng mga kuwentong bayan tungkol sa mga saranggola. Talakayin ang mga saranggola.

   Mga mungkahing tanong:
   a. Sa anong mga kagamitan gawa ang mga saranggola?
   b. Saan ginagamit ang mga saranggola?
   c. Paano nagkakatulad ang iba't ibang saranggola? Nagkakaiba?
   d. Sa mapa, hanapin ang iba't ibang bansa kung saan ginagawa at pinalilipad ang mga saranggola.
   e. Anu-anong uri ng mga disenyo ang matatagpuan sa mga saranggola?
   f. Anu-anong uri ng mga saranggola ang nakita mo na?
   g. Anu-ano ang iba't ibang laki ng mga saranggola?
   h. Ano ang gamit ng buntot ng saranggola?
   i. May alam ka bang mga ligtas na alituntunin tungkol sa pagpapalipad ng mga saranggola?

2. Talakayin ang mga ligtas na alituntunin kapag nagpapalipad ng saranggola.

   a. Kapag nagpapalipad ka ng saranggola, huwag tatakbo sa kabilang daan o highway.
   b. Huwag gagamit ng metal na tali o alambre sa sanggola. (Ang metal ay tagahatid ng koryente.)
   c. Huwag magpapalipad ng mga saranggola sa tabi ng mga antena ng telebisyon o radyo o kawad ng koryente, poste ng telepono, atbp.
   d. Huwag umakyat sa mga poste ng telepono upang pawalan ang nasabit na saranggola.
   e. Huwag hawakan ang nalagot na mga kawad ng koryente.
   f. Huwag magpalipad ng mga saranggola sa ulan o kapag may kulog o kidlat.

3. Turuang gumawa ng saranggola ang mga bata tulad ng mga sumusunod:

   a. Magtali ng dalawang patpat as hugis ng isang krus. Italing mabuti ang sugpungan ng mga patpat upang matiyak na matibay ito.
   b. Talian ang apat na dulo ng krus upang makagawa ng isang mahigpit at hugis-diyamanteng balangkas. Ukitin ang mga dulo upang maiwasang dumulas ang tali.
   c. Gumupit ng papel na kahugis ng balangkas ng saranggola. Maglaan ng dalawang sm o mahigit pa sa mga gilid upang mailupi ang papel sa ibabaw ng tali at maikola ito.
   d. Pintahan ang saranggola ng mga watercolor o pinturang pampaskil. Ang labis nito ay makakasira sa hugis ng saranggola.
   e. Baluktutin nang bahagya ang maikling patpat sa tulong ng tali na nakataling banat na banat sa magkabilang dulo nang sa gayon magiging hugis-maumbok ang saranggola. Kailangang may 10 sm sa pagitan ng sugpungan ng krus at ng tali.

Activity 5

PERFORMANCE OBJECTIVES

The child will be able to:
1. State that forms of recreation can be artistic.
2. Generalize that kites are found in many cultures.
3. Make a kite.
4. Write a story about a kite.
5. Identify other games which have artistic qualities.

Materials

AABC 1. Teaching pictures, "Kites" (46)

Other
1. *Kites,* Visual Communications, 1601 Griffith Park Blvd., Los Angeles, CA 90026
2. Jue, David F. *Chinese Kites.* Tokyo: Charles E. Tuttle, 1967.
3. Saito, Tado. *High Flyers.* Tokyo: Japan Publications, 1969.
4. Kite string, bamboo or spruce kite sticks, glue, rice paper or light sturdy wrapping paper, watercolors, brushes

Instructions

1. Show the teaching pictures of kites and any real kites. If possible show the recommended film about kites from various Asian countries. It also tells of folktales about kites. Discuss kites.

   Suggested questions:
   a. What materials are kites made of?
   b. What are kites used for?
   c. How are the various kites similar? Different?
   d. On a map, locate different countries where kites are made and flown.
   e. What sorts of designs are found on kites?
   f. What kinds of kites have you seen?
   g. What are the different sizes of kites?
   h. What does the tail of the kite do?
   i. Do you know any safety rules about flying kites?

2. Discuss safety rules when kite flying.

   a. When flying your kite, don't run across the street or highway.
   b. Do not use metal string or wire with a kite. (Metal conducts electricity.)
   c. Do not fly kites near TV or radio antennas or power lines, telephone poles, etc.
   d. Don't climb telephone poles to free a tangled kite.
   e. Don't touch fallen electrical wires.
   f. Don't fly kites in the rain or when there is thunder or lightning.

3. Teach the children how to make a kite, as follows:

   a. Tie two kite sticks together in the shape of a cross. Bind the intersection of the sticks so that they are securely fastened.
   b. String the four ends of the cross so that it forms a tight, diamond-shaped frame. Notch the ends to keep the string from slipping.
   c. Cut paper to follow the kite frame. Allow 2 cm or so around the edges so that the paper can be folded over the string and glued down.
   d. Paint the kite with watercolors or poster paint. Too much will cause the kite to lose its shape.
   e. Bend the short stick slightly with string tied taut from end to end, so that the kite assumes a convex dimension. There should be 10 cm between the crosspiece and the string.

f. Upang makagawa ng isang pamigil sa saranggola, magkabit ng tali mula sa sugpungan hanggang sa ilalim ng balangkas, o mula sa ibabaw hanggang sa ilalim. Pagkatapos ikabit ang sinulid ng saranggola sa tapat o mababa nang bahagya sa sugpungan.
g. Magdagdag ng crepe paper na buntot kung hindi timbang ang saranggola.

4. Pagkatapos magpalipad ng mga saranggola sa isang hayag at ligtas na lugar, magpasulat sa mga bata ng mga kuwento tungkol sa mga paglalakbay at mga pakikipagsapalaran ng isang saranggola.

5. Sabihin sa mga bata na tanungin ang kanilang mga magulang, kaibigan, ang katiwala ng aklatan, o isang may-ari ng tindahang-laruan tungkol sa mga uri ng aliwan na may mga makasining na katangian. Halimbawa, ang mga baraha na may mga masalimuot na palamuti sa mga likod at mga harap ay matatagpuan sa mga kulturang Asyano at Europeo. Sabihin sa mga bata na mag-ulat tungkol dito.

PAMPAGKATUTONG LAYUNIN 2

Makikilala ng bata na ang sining ay maaaring maging hanapbuhay.

Gawain 6

MGA PANGGAMPANING LAYUNIN

Magagawa ng bata na:
1. Kilalanin ang kahit tatlong Asyano-Amerikano na pagiging dalubsining ang ikinabubuhay.
2. Sabihin na si Isamu Noguchi ay isang manlililok na Hapones-Amerikano.
3. Maunawaan na ang buhay ni Noguchi bilang isang dalubsining ay hindi laging madali.
4. Pahalagahan ang makasining na mga ambag ni Noguchi.
5. Hakain ang paghahanapbuhay bilang isang dalubsining.

Mga kagamitan

AABC
1. Kuwentong aklat, "Ulat ni Mitsuo"
2. Kuwentong aklat, "Sining ni Bayani"
3. Kuwentong aklat, "Botong"
4. Mga Larawang Araling Asyano-Amerikano, "Barbara Chun, Mananayaw"

Iba pa
1. Tobias, Tony. *Isamu Noguchi: The Life of a Sculptor.* New York: Thomas Y. Crowell Company, 1974.
2. Mga hanger, sinulid o pising nylon sa pangingisda, kardbord, pinturang pampaskil, mga pinsel, pambutas ng papel

f. To make a bridle for the kite, tie a string from the intersection to the bottom of the frame, or from the top to bottom. Then fasten kite string at a point even with or slightly lower than the intersection.
g. Add a crepe paper tail if the kite does not seem balanced.

4. After flying kites with the children in a safe open area, have them write stories about the travels and adventures of a kite.

5. Have the children ask their parents, friends, the librarian, or a toy store owner about other forms of recreation which have artistic qualities. For example, playing cards with intricately decorated backs and faces are found in Asian and European cultures. Have the children report on these games.

LEARNING OBJECTIVE 2

The child will recognize that art can be a source of livelihood.

Activity 6

PERFORMANCE OBJECTIVES

The child will be able to:
1. Identify at least three Asian Americans who make a living as artists.
2. State that Isamu Noguchi is a Japanese American sculptor.
3. Understand that Noguchi's life as an artist was not always easy.
4. Appreciate Noguchi's artistic contributions.
5. Speculate on making a living as an artist.

Materials

AABC
1. Storybook, "Mitsuo's Report"
2. Storybook, "Bayani's Art"
3. Storybook, "Botong"
4. Asian American Study Prints, "Barbara Chun, Dancer"

Other
1. Tobias, Tony. *Isamu Noguchi: The Life of a Sculptor.* New York: Thomas Y. Crowell Company, 1974
2. Coat hangers, string or nylon fishing line, cardboard, poster paint, brushes, paper hole puncher

Para sa sanggunian ng guro

1. "Val Laigo," Asian American Image Posters, Washington SPI, Olympia, WA.
2. "Dong Kingman," Asian American Image Posters, Washington SPI, Olympia, WA.
3. "Randall Duk Kim," Asian American Image Posters, Washington SPI, Olympia, WA.
4. "I.M. Pei," Asian American Image Posters, Washington SPI, Olympia, WA.

Mga panuto

1. Basahin ang aklat na *Isamu Noguchi* o ang isa sa mga nakatalang kuwentong aklat. Gayun din, maaaring anyayahan ang isang dalubsining mula sa pamayanan upang magsalita sa klase.

   Talakayin nang puspusan si Isamu Noguchi o iba pang dalubsining. Bukod sa manunulat na si Toshio Mori (sa "Ulat ni Ichiro") o sa muralistang si Carlos Francisco (sa "Botong"), maaaring talakayin ng klase ang sinematograpong si James Wong Howe o ang manunulat na si Carlos Bulosan.

   Mga mungkahing tanong batay kay Isamu Noguchi:
   a. Ano ang nasyonalidad ni Isamu Noguchi? Ng kanyang ina? Ng kanyang ama?
   b. Bakit tinutukso si Isamu ng kanyang mga kamag-aaral? Mabuti ba ang dahilan? Bakit o bakit hindi?
   c. Saan tumira si Isamu nang maliit pa siyang bata? Ano ang buhay niya noon?
   d. Bakit nakadarama siya ng kaibhan at lungkot?
   e. Saan siya tumira nang lumipat siya sa Amerika?
   f. Ano ang uri ng pamumuhay niya sa Indiana?
   g. Sino si Dr. Rumley? Paano niya natulungan si Isamu?
   h. Ano ang natutuhan ni Isamu nang tumigil siya kina Gutzon Borgium?
   i. Ano ang pinangarap ni Isamu kapag lumaki na siya?
   j. Bakit hinangaang mabuti ni Isamu ang lilok ni Brancusi na "Bird in Space"?
   k. Ano ang natutuhan ni Isamu nang mag-aral siya kay Brancusi sa Paris, Pransiya?
   l. Ano ang unang palagay ng mga tao sa mga lilok ni Isamu?
   m. Paano nabuhay si Isamu sa New York?
   n. Anong uri ng sining ang ginawa ni Isamu nang manirahan siya sa kabukiran sa Hapon?
   o. Ano ang ginawa ni Isamu noong Ikalawang Digmaang Pandaigdig?
   p. Anu-anong uri ng mga kagamitan ang ginamit niya sa kanyang mga lilok?
   q. Ano ang nangyari sa lilok ni Isamu na "Humpty-Dumpty"?
   r. Sa palagay mo bakit sa wakas ay naging bantog na dalubsining siya?
   s. Anong uri ng sining ang ginawa niya para sa mga mananayaw ng teatro?
   t. Sa palagay mo, bakit gumawa ng mga lantern na papel si Isamu?
   u. Ano ang palagay mo sa palaruan ni Isamu?
   v. Sa palagay mo, maligaya kaya si Isamu?
   w. Sa palagay mo, madali bang maging dalubsining? Bakit o bakit hindi?
   x. Ano ang palagay mo sa sining ni Isamu?
   y. Anu-ano ang ilang paraan ng paghahanapbuhay kung isa kang dalubsining?
   z. May alam ka bang iba pang dalubsining?

   Pagbalik-aralan ang sining ni Noguchi.

2. Turuan ang mga bata na gumawa ng isang mobile tulad nang sumusunod:

   a. Gumupit ng mga heometrikang hugis at balangkas ng mga likas na bagay tulad ng mga ibon at mga bulaklak mula sa kardbord o makapal na papel.
   b. Pintahan at palamutihan ang mga ginupit na mga piraso ng mga pinturang pampaskil o mga watercolor.
   c. Butasan ang ibabaw ng bawat piraso sa pamamagitan ng pambutas sa papel.
   d. Magsuot ng tali sa butas. Gumamit ng iba't ibang haba ng sinulid sa bawat piraso.
   e. Hubugin ang hanger upang makagawa ng isang pahalang na gabilya na may nakausling kalawit.
   f. Itali ang mga ginupit na piraso sa hanger.
   g. Ikawit ang mobile at timbangin ito.

For teacher reference

1. "Val Laigo," Asian American Image Posters, Washington SPI, Olympia, WA.
2. "Dong Kingman," Asian American Image Posters, Washington SPI, Olympia, WA.
3. "Randall Duk Kim," Asian American Image Posters, Washington SPI, Olympia, WA.
4. "I.M. Pei," Asian American Image Posters, Washington SPI, Olympia, WA.

Instructions

1. Read the book *Isamu Noguchi* or one of the storybooks listed. Also, an artist from the local community could be invited to talk to the class.

   Discuss Isamu Noguchi or another artist in detail. Aside from writer Toshio Mori (in "Ichiro's Report") or muralist Carlos Francisco (in "Botong"), the class could discuss cinematographer James Wong Howe or writer Carlos Bulosan.

   Suggested questions based on Isamu Noguchi:

   a. What nationality was Isamu Noguchi? His mother? His father?
   b. Why did Isamu's classmates tease him? Was the reason a good one? Why or why not?
   c. Where did Isamu live when he was a little boy? What was his life like then?
   d. Why did he feel different and lonely?
   e. Where did he live when he moved to America?
   f. What was his life like in Indiana?
   g. Who was Dr. Rumley? How did he help Isamu?
   h. What did Isamu learn when he stayed with Gutzon Borgium?
   i. What did Isamu want to be when he grew up?
   j. Why was Isamu so impressed with Constantin Brancusi's sculpture, "Bird in Space"?
   k. What did Isamu learn when he studied with Brancusi in Paris, France?
   l. What did people think of Isamu's sculptures at first?
   m. How did Isamu make a living in New York?
   n. What sort of art did Isamu do when he lived in the countryside in Japan?
   o. What did Isamu do during World War II?
   p. What kinds of materials does he use in his sculptures?
   q. What happened to Isamu's sculpture, "Humpty-Dumpty"?
   r. Why do you think he finally became a famous artist?
   s. What kind of art did he make for the dancers in the theater?
   t. Why do you think Isamu made paper lanterns?
   u. What do you think of Isamu's playground?
   v. Do you think Isamu was a happy man? Why or why not?
   w. Do you think it is easy to be an artist? Why or why not?
   x. What do you think of Isamu's art?
   y. What are some ways of making a living if you are an artist?
   z. Do you know of any other artists?

   Review Noguchi's art with the children.

2. Teach the children to make a mobile, as follows:

   a. Cut geometric shapes and outlines of natural objects, such as birds and flowers, out of cardboard or thick paper.
   b. Paint and decorate the cut-out pieces with poster paints or watercolors.
   c. Punch holes at the top of each piece with a paper puncher.
   d. Thread string through hole. Use different lengths of string for each piece.
   e. Bend the coast hanger so that it forms a horizontal rod with only the hook sticking out.
   f. String the cut-out pieces to the coat hanger.
   g. Hang mobile by the hook and balance it.

Pagtitining na Gawain

MGA PANGGAMPANING LAYUNIN

Magagawa ng bata na:
1. Magtipon o magdrowing ng isang larawan ng damit.
2. Gumawa ng mga kasuotang-papel ng iba't ibang damit.
3. Ilarawan kung paanong ang mga pangunahing pangangailangan ay maaring matugunan nang makasining.
4. Hakain ang kinabukasan ng isang dalubsining.

Mga kagamitan

Iba pa
1. Papel-matadero, mga pangmarka, mga krayola o pintura, gunting
2. Mga lumang magasin, kasama na ang mga Asyano-Amerikano at iba pang panlahing palimbagan

Mga panuto

1. Magpatipon o magpadrowing sa mga bata ng mga panindang damit na may iba't ibang moda; hal., mga clog, mga botas, mga sinelas, mga sandalyas, at matataas na takong, o turquoise, esmeralda, kahoy, kabibi, at mga metal na alahas. Gumawa ng collage ng mga larawang ito.

2. Ipatalakay sa mga bata ang pananamit na naiibigan nila. Pagkatapos, ipabakat sa mga bata ang kanilang mga katawan sa papel-matadero. Dapat nilang idrowing at kulayan o pintahan papel-matadero ang isang kasuotan na naiibigan nila. "Ipasuot" sa mga bata ang mga kasuotang-papel sa pamamagitan ng paghawak ng papel-matadero sa harapan nila.

3. Tanungin ang mga bata kung aling pang-araw-araw na mga bagay ang nagtatanghal ng mga makasining na katangian. Itala ang kanilang mga mungkahi:

   a. Pananamit
   b. Mga gusali
   c. Mga kasangkapan sa pagluluto at sa pagkain
   d. Transportasyon
   e. Mga laruan at mga laro
   f. Mga muwebles
   g. Mga kumot

Tulungan ang mga bata na ipasya sa kalahatan na ang mga sining ay kaugnay na bahagi ng buhay-buhay.

4. Magpasulat sa mga bata ng isang maikling kuwento tungkol sa kanilang mga sarili kung pinili nila ang sining bilang hanapbuhay. Hikayatin ang mga bata na ilahad nang malaya ang kanilang mga sarili. Sabihin sa kanila na isulat kung ang sining ay isang mahalagang bahagi ng buhay at kung bakit o bakit hindi. Talakayin ang mga kuwento at itanghal ang mga ito kasama ng mga kinagigiliwang proyekto sa sining ng mga bata.

Culminating Activity

PERFORMANCE OBJECTIVES

The child will be able to:
1. Collect or draw a picture of an article of clothing.
2. Make a paper costume of different clothing.
3. Describe how other basic needs can be met artistically.
4. Speculate on a future as an artist.

Materials

Other
1. Butcher paper, markers, crayons or paint, scissors
2. Old magazines, including Asian American and other ethnic publications

Instructions

1. Have the children collect or draw pictures of articles of clothing in different styles; e.g., clogs, boots, slippers, sandals, and high heels, or turquoise, jade, wood, shell, and metal jewelry. Make a collage of these pictures.

2. Have the children discuss which clothing they like. Then have them trace their body shapes on butcher paper. The students are to draw and color or paint a set of clothes that they like on the butcher paper. Have the children "wear" their paper outfits by holding the butcher paper up in front of them.

3. Ask the children which everyday items display artistic qualities. List their suggestions:

   a. Clothing
   b. Buildings
   c. Cooking and eating utensils
   d. Transportation
   e. Toys and games
   f. Furniture
   g. Blankets

Help the children generalize that the arts are an integral part of everyday life.

4. Have the children write a short story about themselves if they chose art as their life work. Encourage the children to express themselves freely. Ask them to write if art is an important part of life, and why or why not. Discuss the stories and display them with the children's favorite art projects.

YUNIT II: Mga Isipin at mga Damdamin
UNIT II: Thoughts and Feelings

Pang-isipang Pahayag I

Ang pakikisalamuha sa mga tao ay kadalasang nangangailangan ng paggawa ng mga pas'ya at paglutas ng mga suliranin.

Pang-isipang Pahayag II

Ang paggawa ng mga pasiya at paglutas ng mga suliranin ay kadalasang kinasasangkutan ng mga kanais-nais na pagpipilian, ng parehong kanais-nais at hindi kanais-nais na mga pagpipilian o mga hindi kanais-nais na pagpipilian lamang.

Pang-isipang Pahayag III

Ang mga isipin o mga damdamin o ang dalawang ito ay kadalasang siyang tumitiyak kung paanong nagagawa ang mga pasiya at nalulutas ang mga suliranin.

Ang buod ng Yunit sa mga Isipin at mga Damdamin ay labinlimang kuwentong di-tapos na nakahanda bilang mga kalagayang pansadulang-gampanin.

Ang mga kuwento ay tumatalakay sa salungatan, sa pamamagitan ng paghaharap ng mga kalagayan na lumilitaw ang mga pagkakaiba. Ang pagtalakay sa klase ay dapat makatulong sa mga batang kilalanin at saliksikin ang ubod ng pagsasalungatan at ang mga pamamaraan, mga kahalagahan at mga tanawin sa paglutas ng mga suliranin, sa pag-aayos ng mga hidwaan, at sa pagpili ng gagawin. Ang hinahangad na bunga para sa mga bata ay ang napagbuting kakayahan na harapin ang mga pagsasalungatan sa pamamagitan ng kalagayang-pagsusuri at paggawa ng pasiya o paglutas ng suliranin.

Maaaring saliksikin ang mga kuwento sa iba-ibang antas batay sa gustuhin ng guro at gulang ng mga bata.

Ang mga pagsasalungatan sa mga kuwento ay maaaring pag-uuri-uri ayon sa mga sumusunod na klase:

1. Paglapit/paglapit: ang tao ay dapat pumili sa dalawang kanais-nais na mapagpipilian.

   Halimbawa: Manonood ba ako ng sine o maglalaro ng baseball?

2. Paglapit/pag-iwas: ang tao ay dapat pumili alinman sa kanais-nais na mapagpipilian o sa di-kanais-nais na mapagpipilian.

   Halimbawa: Dapat ba akong magpagamot sa pamamagitan ng kapsula o ng iniksiyon?

3. Pag-iwas/pag-iwas: ang tao ay dapat pumili sa alinman sa dalawang di-kanais-nais na mapagpipilian.

   Halimbawa: Magpapainiksiyon ba ako sa braso o sa binti?

Conceptual Statement I

Interaction among people often requires making decisions and solving problems.

Conceptual Statement II

Making decisions and solving problems often involves desirable options only, both desirable and undesirable options, or undesirable options only.

Conceptual Statement III

Thoughts or feelings or both often determine how decisions are made and problems are solved.

The Thoughts and Feelings Unit centers around fifteen open-ended stories, presented as role-play situations.

The stories deal with conflict, by presenting situations in which differences arise. Class discussion should help the students identify and explore the nature of conflict and the dynamics, values, and perspectives in solving problems, reconciling differences, and making choices. The desired outcome among the students is an improved ability to handle conflicts through situation analysis and decision-making/problem-solving.

The stories can be explored at numerous levels, as the teacher prefers and as the maturity of the students allows.

1. Approach-approach: the person must choose between two desirable alternatives.

   Example: Shall I go to the movies or play baseball?

2. Approach-avoidance: the person must choose between a desirable alternative and an undesirable alternative.

   Example: Shall I take the medicine in a capsule or through a shot in the arm?

3. Avoidance-avoidance: the person must choose between two undesirable alternatives.

   Example: Shall I take the shot in the arm or leg?

Mapapansin ng guro na binibigyang-diin ng yunit na ito ang pamamaraan, o pakikisalamuha, sa halip ng nilalaman. Sa gayong kadahilanan, ang yunit ay ipinakikilala sa naiibang kaanyuan. Sa halip na mga nakadetalyeng gawain, tatlong pampagtuturong huwaran ang inihaharap, isa sa bawat pagkakasalungatang uri. Ipinapakita ng mga huwaran sa guro kung ano ang dapat matutuhan at kung paano mapapadali ang pagkatuto. Itinatampok ng bawat huwaran ang sumusunod para sa isang piniling kuwento:

a. uri ng pagsasalungatan
b. mga pampagkatutong layunin
c. mga tanong sa pagtalakay
d. mga ideang sasaliksikin
e. mga maselang bahagi ng kuwento
f. mga mungkahing pansunod na gawain

Ang mga huwaran ay hindi naglalaan ng mga bai-baitang na panuto. Dapat piliin ng guro ang pinakamabuting paglapit sa bawat isa sa labinlimang kuwento. Samakatuwid, tulad ng mag-aaral, dapat suriin ng guro ang kalagayan at piliin ang gagawin pagkatapos.

Ang mga pamagat at mga buod ng mga kuwento ay ibinigay sa ibaba. Ang mga sumusunod na pahina ay mga pampagtururong huwaran para sa tatlong kuwento na nilagyan ng asterisk.

a. "Ang Manika na may Mapupulang Laso"* (47-48)
Dapat magpasiya si Mary kung bibili ng isang mamahaling manika o ng isang mumurahing tau-tauhang pangkamay.

b. "Ang Away" (49)
Nang sabihin ni Wing-Lok na itinulak siya sa lupa ng isang mag-aaral, dapat magpasiya ang nakatatanda niyang kapatid kung ano ang gagawin.

c. "Panonood ng Sine" (51)
Si Sau-ling ay manonood ng sine kasama ng isang kaibigan. Magkikita sila sa panaderya. Magsisimula na ang sine, ngunit hindi pa dumarating ang kaibigan niya.

d. "Lola"* (51)
Inakala ng isang batang nag-ingay noong may sakit ang lola niya na pinalubha niya ang kalagayan nito.

e. "Ang Maskarang Pang-Halloween" (52)
Dapat isama ni Bayani sa tindahan ang maliit niyang kapatid upang bumili ng maskarang pang-Halloween. Tinututulan niya ang pagsama ng maliit niyang kapatid kaya biniro niya ito sa tindahan.

f. "Ang Sorbetes" (53)
Binisita ni Sui-Mei at ng kanyang kapatid ang isang kapit-bahay at tinanggap ang alok na sorbetes. Galit ang Nanay nila sa kanilang inasal.

g. "Bawal Pumasok" (54)
Nalaman ng dalawang magkapatid na darating ang mga kamag-anak upang tumira sa kanila. Ayaw nilang ibahagi ang silid-tulugan nila sa isang pinsan.

h. "Walang Mapuntahan" (55)
Dapat magpasya si Bobby kung tutuparin ang kanyang pangako na maghihintay sa kaibigan o lumisan nang madalian upang pumunta sa tabing-dagat kasama ng mga ibang kaibigan.

i. "Ang Tuhod ni Mary" (56)
Nagtungo sa doktor ang isang bata dahil sa masakit ang kanyang tuhod. Nais ng kanyang pamilya na gamutin siya sa pamamagitan ng kinamihasnang panggagamot.

j. "Mga Pusong-Papel" (57)
Dapat magpasiya ang isang batang lalaki kung hahalikan ang isang batang babae at hayaang tuksuhin siya ng mga kaibigan o hiyain ang batang babae.

k. "Ang Rosas na Suweter"* (58-59)
Sa isang pamamasyal, nabasa ang dyaket ni Jim. Dapat siyang magpasiya kung maghihintay na lamang sa loob ng pampaaralang bus o isuot ang kulay-rosas na suweter ng guro niya.

l. "Ang Taniman ng Strawberry" (60)
Nasaksihan ng isang bata ang isang sakuna sa isang taniman ng strawberry na kung saan ang isang bata ay namatay. Sa matinding pagkayanig, winawari ng bata kung sasabihin ito sa kanyang mga magulang.

m. "Ang Report Card" (61)
Nakatanggap ng B si Carol sa Agham at inaalala niya kung ipapakita niya ito sa kanyang mga magulang. Sinabi ng guro sa kanya na wala siyang dapat na alalahanin.

The teacher will note that this unit emphasizes process, or interaction, rather than content. For that reason, the unit is presented in a different format. Instead of detailed activities, three instructional models are presented, one for each conflict type. The models show the teacher what is to be learned and how to facilitate learning. Each model highlights the following for a selected story:

a. conflict type
b. learning objectives
c. discussion questions
d. ideas to explore
e. critical components of the story
f. suggested follow-up activities

The models do not provide step-by-step instructions. The teacher must choose the best approach to each of the fifteen stories. Therefore, the teacher, like the student, must analyze the situation and make choices.

The titles and synopses of the stories are given below. On the following pages are instructional models for the three stories which are asterisked.

a. "The Doll with Red Ribbons"* (47-48)
Mary must decide whether to buy an expensive doll or an inexpensive hand puppet.

b. "The Fight" (49)
When Wing-Lok says another student pushed him to the ground, his older brother must decide how to handle the situation.

c. "Going to the Movies" (50)
Sau-ling is going to a movie with a friend. They are to meet at the bakery. The movie is about to start, but her friend has not arrived.

d. "Grandmother"* (51)
A child who made noise during his grandmother's illness thinks he worsened her condition.

e. "The Halloween Mask" (52)
Bayani must take his little sister to the store to buy a Halloween mask. He resents his little sister's presence and plays a trick on her in the store.

f. "The Ice Cream Visit" (53)
Sui-Mei and her sister visit a neighbor and accept some ice cream. Mother is angry about their behavior.

g. "Keep Out" (54)
Two brothers find out that relatives will be coming to live with them. They don't want to share their bedroom with a cousin.

h. "No Place to Go" (55)
Bobby must decide whether to keep his promise and wait for his friend or leave immediately for the beach with other friends.

i. "Mary's Knee" (56)
A young girl goes to the doctor with a knee problem. Her family wants to treat her with traditional remedies instead.

j. "Paper Hearts" (57)
A young boy must decide to either kiss a girl he likes and risk the ridicule of his friends or disappoint the girl.

k. "The Pink Sweater"* (58-59)
During a field trip, Jim's jacket becomes soaking wet. He must decide whether to wait in the school bus or wear the teacher's pink sweater.

l. "Strawberry Fields" (60)
A boy witnesses an accident at a strawberry plantation in which another boy is killed. Badly shaken, the boy wonders whether he should tell his parents.

m. "The Report Card" (61)
Carol gets a B in science and is worried about showing her report card to her parents. Her teacher tells her there's no cause to worry.

n. "Ang Lumayas" (62)
Umuwi sa bahay ang lumayas na nakatatandang kapatid ng isang batang babae, subalit galit ang kanilang Itay. Hindi niya malaman kung sino ang kanyang dadamayan.

o. "Ang Pitaka" (63)
Nakakita ng pitaka sa paaralan ang dalawang batang lalaki. Dapat silang magpasiya kung isasauli o itatago ito.

Huwaran 1

"Ang Manika na may Mapupulang Laso"

Uri ng Pagsasalungatan: paglapit/paglapit

Dapat magpasiya si Mary kung bibili siya ng isang mamahaling manika o isang maliit na tau-tauhang pangkamay.

Mga Pampagkatutong Layunin:

1. Makikilala ng bata na kung minsan ang mga tao ay dapat pumili alinman sa pagkuha agad ng isang bagay o sa paghihintay ng iba pa.

2. Makikilala ng bata na ang mga tao ay gumagamit ng iba't ibang pamamaraan upang makapagpasiya.

Mga Tanong sa Pagtalakay:

Ituon ang pansin sa iba't ibang paningin ng mga tauhan.

1. Ano ang sinabi ni Gng. Lee na gawin ni Mary?
2. Sa palagay mo, bakit hindi niya sinabi nang tiyak ang dapat gawin ni Mary?
3. Bakit gusto ni Mary ang manika na may mapupulang laso?
4. Bakit gusto ni Mary ang tupa-tupahan?
5. Ano ang gagawin mo kung ikaw si Mary?

Mga Idea na Sasaliksikin:

1. May iba't ibang paraan sa paggawa ng mga pasiya. Walang isang paraan na mas mabuti kaysa iba. Kung minsan gumagamit ang mga tao ng katuwiran (pag-iisip) at kung minsan gumagamit ang mga tao ng damdamin (pagdama). Kung minsan ginagamit nila ang dalawang ito. Halimbawa, ang kalagayan ni Mary ay kinasasangkutan ng sumusunod:

   a. Gusto niya ang manika. (pagdama)
   b. Maganda ang manika. (pagdama)
   c. Nakakapagsalita ang manika. (katuwiran)
   d. Masyadong mahal ang manika. (katuwiran)
   e. Isinasaalang-alang ni Mary ang tupa dahil sa halaga nito. (katuwiran)

n. "The Runaway" (62)
A girl's runaway older sister comes home, but their father is angry. She doesn't know whom to feel for.

o. "The Wallet" (63)
Two boys find a wallet at school. They must decide whether to return it or keep it.

Model 1

"The Doll with the Red Ribbons"

Conflict Type: approach-approach

Mary must decide whether to buy an expensive doll or a small hand puppet.

Learning Objectives:

1. The child will recognize that people must sometimes choose between having something immediately or waiting for something else.

2. The child will recognize that people use different processes to make decisions.

Discussion Questions:

Focus on the different perspectives of the characters.

1. What did Mrs. Lee tell Mary to do?
2. Why do you think she didn't tell Mary exactly what to do?
3. Why did Mary want the doll with ribbons?
4. Why did Mary want the lamb puppet?
5. What would you do if you were Mary?

Ideas to Explore:

1. There are different ways to make decisions. No one way is better than another. Sometimes people use reasoning (thinking) and sometimes people use intuition (feeling). Sometimes they use a combination of the two. For example, Mary's situation involved the following:

   a. She liked the doll. (feeling)
   b. The doll was pretty. (feeling)
   c. The doll could talk. (reasoning)
   d. The doll cost too much. (reasoning)
   e. Mary considered the lamb because of its price. (reasoning)

f. Kung bibilhin ni Mary ang tupa, magkakaroon agad siya ng isang bagay na gusto niya. (katuwiran/pagdama)

Kung minsan gumagawa tayo ng mga pasiya sa tulong ng ating pagdama; hal., kapag pumipili ng aklat na gusto mong basahin.

Kung minsan gumagawa tayo ng mga pasiya sa pamamagitan ng pag-iisip; hal., kapag nagpapasiya tayo na pumunta sa paaralan kahit na gusto nating manatili sa bahay.

Kung minsan gumagawa tayo ng mga pasiya na parehong ginagamit ang pag-iisip at pagdama; hal., kung pumipili ng pagkain na masarap na at nagpapalusog pa.

Kung minsan gumagawa tayo ng mga pasiya nang hindi nagkauugnay ang ating pag-iisip at pagdama. Ang mahirap na kalagayan ay lumilitaw kung hindi tayo makapagpasiya kung susundin ang ating mga damdamin o ang ating katuwiran.

2. May pangkat ba ng tao na gumagamit ng isang paraan ng paggawa ng pasiya nang higit sa iba? Isaalang-alang ang mga bumbero, mga guro, mga artista, mga dalubsining, mga matatanda, mga bata, mga lalaki at mga babae.

Mga Maselang Bahagi:

Ang mga maselang bahagi ay ang mga liko sa banghay ng kuwento. Talakayin kung ano ang maaaring nakapigil ng kalagayan sa kuwento sa pagiging maselan.

1. Ano kaya kung may pera sa bangko si Mary upang gastahin?
2. Ano kaya kung mayroon nang manikang nakapaglalakad at nakapagsasalita si Mary?
3. Ano kaya kung mayroon lamang 50¢ si Mary upang gastahin?
4. Ano kaya kung walang makitang bagay na magugustuhan ni Mary sa halagang $1.00?
5. Ano kaya kung pinahiram ni Gng. Lee si Mary ng pera?
6. Ano kaya kung nadarama ni Gng. Lee na lubhang bata pa si Mary upang gumawa ng mga pasiya para sa kanyang sarili?

Mga Mungkahing Pansunod na Gawain:

Ang mga bagay na binanggit sa "Ang Manika na may Mapupulang Laso" ay maaaring magamit upang patnubayan ang pagtalakay at pagsusuri ng mga pamamaraan ng pagpapahalaga at paggawa ng pasiya sa iba pang kuwento.

1. Kailan nagsisimulang gumawa ang mga bata ng mga malayang pasya? Paano natutulungan ng mga magulang ang kanilang mga anak sa paggawa ng sarili nilang pasiya? Ipakita ang isang pelikula tulad ng *Sui-Mei Wong: Who Shall I Be?"* (mula sa Learning Corporation of America, 1350 Avenue of the Americas, New York, NY 10019) upang bigyang-diin ang aspektong ito ng paggawa ng pasiya. Gustong mag-aral ng ballet ni Sui-Mei pagkatapos ng klase ngunit gusto ng ama niya, sa halip, na dumalo siya sa klase ng wikang Intsik. Paano nalutas ang pagsasalungatang ito ang siyang paksa ng pelikula.

f. If Mary buys the lamb, she will immediately have something that she likes. (reasoning/feeling)

Sometimes we make decisions through our feelings; e.g., when choosing the book we want to read.

Sometimes we make choices by thinking; e.g., when deciding to go to school even though we feel like staying home.

Sometimes we make decisions using both thinking and feeling; e.g., when choosing food that tastes good and is nutritious too.

Sometimes we make decisions when we feel one way and think another way. Dilemmas arise when we can't decide whether to follow our feelings or our reasoning.

2. Does any group of people use one method of decision-making more than others? Consider firefighters, teachers, actors, artists, adults, children, males, and females.

Critical Components:

Critical components are turning points in the story. Discuss what would have prevented the situation in the story from being so critical.

1. What if Mary had money in the bank to spend?
2. What if Mary already had a doll that could walk and talk?
3. What if Mary had only 50¢ to spend?
4. What if Mary couldn't find anything she liked for less than $1.00?
5. What if Mrs. Lee had loaned Mary money?
6. What if Mrs. Lee felt that Mary was too young to make decisions for herself?

Suggested Follow-up Activity:

The points raised in "The Doll with Red Ribbons" can be used to guide a discussion and analysis of the values and decision-making processes in other stories.

1. When do children begin making independent decisions? How do parents help their children make their own decisions? Show a film such as ***Sui-Mei Wong: Who Shall I Be?*** (available from Learning Corporation of America, 1350 Avenue of the Americas, New York, NY 10019) to focus on this aspect of decision-making. Sui-Mei wants to go to ballet lessons after school but her father wants her to go to Chinese language class instead. How this conflict is resolved is the film's subject.

Huwaran 2

"Ang Rosas na Suweter"

Uri ng Pagsasalungatan: pag-iwas/pag-iwas

Itinaya ni Jim ang sarili sa panunukso sa pagsusuot ng kulay-rosas at pambabaeng suweter o hindi makasama sa mga gawain ng pamamasyal sa pagtigil sa bus.

Mga Pampagkatutong Layunin:

1. Makikilala ng bata na ang mga tao ay maaaring magkaroon ng iba't ibang pagtanaw sa iisang pangyayari.

2. Makikilala ng bata na ang mga tao kung minsan ay winawalang-bahala ang mga kuru-kuro ng iba.

3. Makikilala ng bata na ang mga tao kung minsan ay gumagawa ng mga pasiya batay sa kanilang pagtanaw sa palagay ng iba sa kanila.

Mga Tanong sa Pagtalakay:

Ituon ang pansin sa iba't ibang pagtanaw ng mga tauhan.

1. Ano ang sinabi ni Gng. Malcolm na inaalala niya?
2. Sa palagay mo, ano talaga ang inaalala niya?
3. Bakit hindi siya nakinig sa opinyon ni Sean?
4. Ano ang maaaring ginawa mo kung ikaw si Gng. Malcolm?
5. Ano ang inaalala ni Sean?
6. Ano ang maaaring ginawa mo kung ikaw si Sean?
7. Ano ang inaalala ni Jim?
8. Bakit ayaw niyang isuot ang rosas na suweter?
9. Paano kaya ang paghihintay sa bus nang nag-isa?
10. Ano ang gagawain mo kung ikaw si Jim?

Mga Idea na Sasaliksikin:

1. Ang ilang kulay ba ay itinuturing na "pambabaeng" kulay? Ang ilang kulay ba ay itinuturing na "panlalaking" kulay? Maaasahan ba natin ang mga tao na umasal sa tiyak na mga paraan dahil sa kanilang sari? Ano ang pagkamakasari?

2. Ang kinamihasnang paniniwala na ang pangangatwiran ay isang pang-adultong kakayahan (at na ang mga bata ay hindi gamit ang katwiran upang makabatid) ay binibigyang-halimbawa sa kuwento sa damdamin ni Jim na hindi niya maisusuot ang suweter at ang isipin ng guro na dapat niya itong isuot. Gaano katotoo ang paniniwalang ito?

3. Dapat bang lagi nating alalahanin ang iniisip ng iba tungkol sa atin? Kailan tayo dapat magbigay ng higit na halaga sa iniisip natin tungkol sa ating sarili? Paano natin hinaharap ang pagkapahiya?

Mga Maselang Bahagi:

Ang mga maselang bahagi ay ang mga liko sa banghay ng kuwento. Talakayin kung ano ang maaaring nakapigil ng sitwasyon sa kuwento sa pagiging maselan.

1. Ano ang maaaring nangyari kung asul ang suweter?
2. Ano ang maaaring nangyari kung iniwasan ni Jim ang mga tumatakbong bata?
3. Ano ang maaaring nangyari kung pinabayaan ni Gng. Malcolm na isuot ni Jim ang basang dyaket maghapon?
4. Ano ang maaaring nangyari kung hindi inisip ng mga kaibigan ni Jim na katawa-tawa ang kulay-rosas na suweter?

Mga Mungkahing Pansunod na Gawain:

1. Mag-anyaya ng isang lalaki at isang babae na magsalita sa klase tungkol sa mga lalaki at mga babae na nasa mga di-karaniwang trabaho; hal., isang lalaking nars, isang babaeng bumbero.
2. Hayaang ibahagi ng mga mag-aaral ang mga karanasan nila na katulad ng kay Jim. Natulungan ba tayo ng kuwento upang harapin nang mas mabuti ang mga katulad na sitwasyon sa hinaharap?

Model 2

"The Pink Sweater"

Conflict Type: avoidance-avoidance

Jim must risk ridicule for wearing a woman's pink sweater or miss the field trip activities by staying in the bus.

Learning Objectives:

1. The child will recognize that people can have different perspectives of the same event.
2. The child will recognize that people sometimes ignore the views of others.
3. The child will recognize that people sometimes make decisions based on their perception of what others will think of them.

Discussion Questions:

Focus on the different perspectives of the characters.

1. What did Mrs. Malcolm say she was concerned about?
2. What do you think she was really concerned about?
3. Why didn't she listen to Sean's point?
4. What would you have done if you were Mrs. Malcolm?
5. What was Sean concerned about?
6. What would you have done if you were Sean?
7. What was Jim concerned about?
8. Why didn't he want to wear the pink sweater?
9. What would it be like to wait in the bus alone?
10. What would you do if you were Jim?

Ideas to Explore:

1. Are some colors considered "girl" colors?
   Are some colors considered "boy" colors?
   Do we expect people to behave in certain ways because of their sex? What is sexism?

2. **The traditional belief that reasoning is an adult faculty (and that children are "merely" intuitive) is exemplified in the story by Jim's feeling that he could not wear the sweater and the teacher's thinking that he should. How valid is this belief?**
3. Should we always be concerned about what others think of us? When should we place greater importance on what we think of ourselves? How do we handle being embarrassed?

Critical Components:

Critical components are turning points in the story. Discuss what would have prevented the situation in the story from being so critical.

1. What would have happened if the sweater were blue?
2. What would have happened if Jim had sidestepped the running boys?
3. What would have happened if Mrs. Malcolm had let Jim wear a wet jacket all day?
4. What would have happened if Jim's friends did not think the pink sweater was funny?

Suggested Follow-up Activities:

1. Invite both a man and a woman to speak to the class on men and women in atypical jobs; e.g., a male nurse, a female firefighter.
2. Have the students share experiences that they have had which are similar to Jim's. Can the story help us better handle similar situations in the future?

Huwaran 3

Uri ng Pagsasalungatan: paglapit/pag-iwas

Gusto ng bata na sabihin ang katotohanan ngunit natatakot siya sa magiging sagot ng kanyang ina.

Mga Pampagkatutong Layunin:

1. Makikilala ng bata na ang mga tao ay umaasal nang magkakaiba sa pagkakasakit.
2. Makikilala ng bata na ang sakit ay may mga tiyak na sanhi.
3. Makikilala ng bata na ang pagkakasala, kung minsan, ay damdaming wala sa lugar.

Mga Tanong sa Pagtalakay:

Ituon ang pansin sa iba't ibang pagtanaw ng mga tauhan.

1. Sa palagay mo, ano ang ginawa ni Dr. Gopez tungkol sa sakit ng Lola?
2. Sa palagay mo, ano ang nadarama niya tungkol sa pagkakasakit nito?
3. Ano ang naiisip ng bata tungkol sa pagkakasakit ng kanyang lola?
4. Bakit naisip ng bata na pinalala niya ang sakit ng kanyang lola?
5. Sa palagay mo, ang ingay ba ng bata ay maaaring nagpalala sa sakit ng lola?
6. Ano ang nadama ng bata nang malaman niyang nasa ospital ang lola niya?
7. Ano ang sinabi ng ina tungkol sa sakit ng lola niya?
8. Sa palagay mo, ano ang nadama niya nang lumala ang sakit ng lola?
9. Sa palagay mo, ano ang magiging reaksiyon niya kung sasabihin ng bata ang tungkol sa ingay na nagawa niya?

Mga Ideang Sasaliksikin:

1. Anu-ano ang ilang sanhi ng sakit? Anu-ano ang sanhi ng beke? Tigdas? Atake sa puso? Sirang ngipin? Anyayahan ang nars ng paaralan na magsalita tungkol dito. Anu-ano ang hindi maaaring maging sanhi ng pagkakasakit? Ingay? Masasamang isipin ng iba?

2. Kapag nalaman ng ilang tao na ang isang malapit sa kanya ay may sakit, nararamdaman niya kung minsan na may pagkakasala o pananagutan siya sa pagkakasakit na iyon. Halimbawa, maaaring nadama ni Dr. Gopez na napigilan sana niya ang pagkakasakit ng Lola. Maaaring nadama ng ina na higit sana siyang nakatulong sa Lola. Nadama talaga ng bata na pinalala niya ang kalagayan ng lola.

   Anu-ano ang mga kalagayang nagpapalaki ng pagkakasala? Kakulangan ng impormasyon? Halimbawa, alam ba ng bata ang eksaktong sanhi ng kalagayan ng kanyang lola? Ang maling impormasyon ay maaaring maging sanhi rin ng pagkamaysala. Halimbawa, akala ng bata, ang ingay ay nagiging sanhi ng pagkakasakit. Ang mga damdamin ng kawalang kakayahan ay maaaring maging sanhi rin ng pagkamaysala. Halimbawa, maaaring gusto ng bata na tulungang bumuti ang kanyang lola, ngunit hindi niya alam kung paano.

   Paano natin maiiwasan ang di-kinakailangang pagkamaysalang damdamin? Ang mga pagtatanong o pagpapatunay ng ating mga pagtanaw sa isang sitwasyon na kasama ng iba ay maaaring makatulong.

Mga Maselang Bahagi:

Ang mga maselang bahagi ay ang mga liko sa banghay ng kuwento. Talakayin kung ano ang maaaring nakapigil ng sitwasyon sa kuwento sa pagiging maselan.

1. Ano ang maaaring nangyari kung hindi pinagsabihan ng doktor na tumahimik ang bata?
2. Ano ang maaaring nangyari kung may higit pang nalaman ang bata tungkol sa sakit ng kanyang lola?
3. Ano ang maaaring nangyari kung ang ina ay malinaw na tinalakay sa bata ang tungkol sa katandaan, sakit at kamatayan?

Model 3

"Grandmother"

Conflict Type: approach-avoidance

A child wants to tell the truth but is afraid of how his mother will react.

Learning Objectives:

1. The child will recognize that people react differently to illness.
2. The child will recognize that illness has specific causes.
3. The child will recognize that guilt is sometimes a misplaced feeling.

Discussion Questions:

Focus on the different perspectives of the characters.

1. What do you think Dr. Gopez did about Grandmother's illness?
2. How do you think he felt about her illness?
3. What did the child think about his grandmother being ill?
4. Why did the child think that he made his grandmother's illness worse?
5. Do you think that the child's noise could have worsened the grandmother's sickness?
6. How did the child feel when he found that his grandmother was in the hospital?
7. What did the mother say about the grandmother's illness?
8. How do you think she felt when the grandmother's condition worsened?
9. How do you think she will react if the child tells her about the noise he made?

Ideas to Explore:

1. What are some causes of illness? What causes mumps? Measles? Heart attacks? Cavities? Invite the school nurse to give a talk. What cannot cause a person to be ill? Noise? Bad thoughts by others?

2. When a person learns that someone close to him/her is ill, s/he sometimes feels guilty or responsible for the illness. For example, Dr. Gopez may have felt that he could have prevented Grandmother's illness. The mother may have felt that she could have been more helpful to grandmother. The child did feel that he made his grandmother's condition worse.

   What conditions foster guilt? Lack of information? For example, did the child know the exact cause of his grandmother's condition? Misinformation may also cause guilt. For example, the child thinks that noise causes illness. Feelings of helplessness may also cause one to feel guilty. For example, the child may want to help his grandmother get better, but he does not know how.

   How can we avoid unnecessary guilt feelings? Asking questions or confirming our perceptions of a situation with others may help.

Critical Components:

Critical components are turning points in the story. Discuss what would have prevented the situation in the story from being so critical.

1. What would have happened if the doctor had not told the child to be quiet?
2. What would have happened if the child had known more about his grandmother's illness?
3. What would have happened if the mother had talked candidly with the child about old age, illness, and death?

Mga Mungkahing Pansunod na Gawain:

1. Pag-aralan ang ilang karaniwang sakit at kung paano ang paggamot nito.

2. Ano ang pagtanda? Bakit tayo tumatanda? Ano ang kamatayan? Pag-aralan ang ikot ng buhay. Ang isang sanggunian ay "Teaching About Aging" ni Francis Pratt (Boulder: Eric Clearing House for Social Studies, 1977).

Model 3 continued

Suggested Follow-up Activities:

1. Study some common illnesses and how to treat them.

2. What is aging? Why do we grow old? What is death? Study the cycle of life. One reference is ***Teaching about Aging*** by Francis Pratt (Boulder: ERIC Clearinghouse for Social Studies, 1977).